

Het Nieuwe Taalboek

met

158 oefeningen en 2000 uitdrukkingen,

door

J. P. J. ROUX,

SOMERSET DOST.

en

C. J. VAN RIJN,

KAAPSTAD.

T. MASKEW MILLER,
KAAPSTAD, PRETORIA, BULAWAYO.
1906.

SKb
439.3182
ROU

Het Nieuwe Taalboek

met

158 oefeningen en 2000 uitdrukkingen,

door

J. P. J. ROUX,
SOMERSET OOST.

en

C. J. VAN RIJN,
KAAPSTAD.

T. MASKEW MILLER,
KAAPSTAD, PRETORIA, BULAWAYO.
1906.

Andere hollandse boeken.

---

1. **Advanced Dutch Grammar**, voor St. VI en hoger, door C. J. v. Rijn. Alleen de regels zijn in 't engels, de toepassing niet. (*Ons Land* zegt: „*Op uitstekende wijze behandeld, volgens de nieuwste methoden*”). Nieuwe spelling, 2de druk, 128 bladz. 1/9.
2. **Het Zoele Zuiden**, nieuw leesboek met platen voor St. V (soms IV) en hoger; leesstof over Z.-A.; nieuwe spelling; door J. P. J. Roux en C. J. v. Rijn, 2de druk, 96 bladz. 1/3.
3. **Hollandse Spraakkunst** in de nieuwe spelling; met oefeningen; door C. J. v. Rijn; alles kort, klaar, methodies en geheel hollands (iets uitvoeriger dan de *Adv. Dutch Grammar*); 150 bladz. 2/., verschijnt in November.
4. **Een Honderdtal** grammar exercises, nieuwe spelling, door J. P. J. Roux en C. J. v. Rijn; 2de druk, 120 bladz. 2/.
5. **Een Vertaalboek**: de examenopgaven van de Civiele Dienst door talrijke aantekeningen vragen en verwijzingen bewerkt tot een uitstekend en prakties klasboek door C. J. v. Rijn, 90 bladz. 1/.
6. **A New Dutch Course** door C. J. v. Rijn en G. J. du Plessis, boekje I: *Grammar*, 44 bladz. 1/.
7. Boekje II: *Reader and Exercises*, 74 bladz. 1/6.
8. **Eerste Leesboekje**; nieuwe, zeer gemakkelijke methode om letters en lezen te leren, met vele plaatjes, nieuwe spelling; 48 bladz. (8 voor methodiese schrijfoefeningen). Pas uit. 8 p.
9. **Tweede Leesboekje**, ook met keurige schrijfoefeningen, 9 p.
10. **Derde Leesboekje**, 56 bladz. 10 p.

INLEIDING.

Deze oefeningen zijn hoofdzakelijk bestemd voor onze Hogere Scholen, maar kunnen ook wel gedeeltelijk in Standaard V gebruikt worden.

De paragrafen verwijzen naar *The Advanced Dutch Grammar* van C. J. v. RIJN.

Het boek is in de Kollewijnspelling geschreven.

Voor op- en aanmerkingen houden we ons aanbevolen.

De Schrijvers.

Julie 1906.

I N H O U D.

	blz.
I. Lettergrepen.....	7
De klanken.....	9
De tweeklanken.....	9
Werkwoorden, tijden.....	II
Moeielike werkwoorden.....	19
Gebiedende wijs.....	21
Verleden deelwoorden.....	21
Lijdende vorm.....	28
Terugwerkende werkwoorden.....	29
Samengestelde <i>liggen</i> en <i>leggen</i> enz.....	30 31
Het meervoud.....	35
Verkleinwoorden.....	40
De geslachten.....	41
Woorden met twee geslachten.....	43
Het bepalend lidwoord.....	44
Koppelwerkwoorden.....	46
<i>d, t, of dt</i>	46
Voornaamwoorden.....	47
Bijvoegelijke naamwoorden.....	50
Trappen van Vergelijking.....	55
Kaaps-Hollands.....	57
Tegenstellingen.....	60
Woorden, die vaak verwarring geven.....	61
<i>Men</i>	62
Vertalingen.....	62
Landen en Volken, zintuigen enz.....	70
Algemene vragen.....	71
II. DICTEES.....	79
II. Idiomaatiese uitdrukkingen.....	91

OEFENING I.

(Grammar § 1)

Verdeel in lettergrepen:

1. Maten, graven, matig, straffen, laken, haren, koperen, dankbare, vele, veilig, werkzame, vaten, vatten, paarden, stalen, stallen, late, latten, laten, hakken, haken, spelen, spellen, zeggen, zegen, taken, takken, toren, torren, mate, matte, komen, kommen, lezing, deling, lering, lezen, dove, doffe, laven, laffe, heffen, slapen, slappe, bokken, boeken, olie, bezig, lieden, leiden, jaren, jassen, oven, offer, rieten, open, opperste, stoelen, zolen.
2. *Samenstellingen*. — volgorde, slachtossen, aardappel, kievietsei, slagorde, alsof, alsook, trekossen, lijnolie, wijn-oogst, slachtoffer, hoogachten, menseneters, lampolie, korenaren, olijfolie, kwaadaardig, twistappel, toevluchts-oord, hoenderei.
3. *Voorvoegsels*. — vereren, veroorzaken, beërven, verandering, geëerd, heropen, geijverd, veroordeeld, ontaard, herroep.
4. *Deeltekens*. — Azië, Indië, Arabië, Italië, knieën, traliën, leliën, melodieën.
5. *ng, ch*. — lange, ringen, slangen, bange, slinger, hengel, belangen, lachen, puchen, kuchen, kachel, bochel.
6. *Klinkers*. — leien, koelen, haaien, mooie, fooien, zeeën, verfoeien.

Voorbeeld:

ma-ten, volg/ or-de,
 A-zi-ë, lang-o-er-ge.

OEFENING 2.

(Grammar § 2).

Spreek uit:

1. daar, gaar, zwaar, praat, paard, staart, maan, naam, raam, maar.
2. maten, manen, namen, ramen, praten, gare, zware, vader, water.
3. kat, kar, ras, garst, blad, plas, glas, was, as, pad, rad.

4. een, geen, been, steen, keek, geef, heer, peer, leer.
5. benen, stenen, geven, heren, peren, leren, tenen, steken.
6. ster, ver, weg, met, hen, ben, pen, ken, ren.
7. *we, me, de, ze, je, te, vele, alle, zware, weder.*

8. zie, zien, bieden, Unie, Junie, kieviet, viel, sliep.
9. familie, idioot, rivier, seminarie, indiaan.
10. ik, mik, stik, tik, kikker, knikker, blik, dik.
11. aardig, dadelik, dagelijks, perzik, plezierig.

12. oor, oom, boom, boor, stoom, room, door, voor.
13. oren, bomen, boren, stomen, tonen, noten, lopen.
14. ton, pot, rot, tor, dor, vos, kost, bos, tros, pond.

15. uur, vuur, buur, muur, stuur, guur, duur, puur,
16. uren, vuren, bureen, muren, sturen, gure, dure, pure.
17. hut, mud, put, stut; ruw, zwaluw, schaduw, uw.
18. boer, roem, roer, koel, zoel, toen, zoen, gevoel, zoek.

OEFENING 3.

(Grammar § 3).

Spreek uit:

1. zei, lei, beide, eik, geit, rein, meid, leider.
  2. ijk, wijk, kijk, bijt, ijs, rijs, rijst, dijk, slijk, hij.
  3. uil, buil, ruil, vuil, lui, bui, ruik, muis, huis, pruik, muil, kuil, struis.
  4. neus, reus, keus, keur, steun, beuk, leuk.
  5. kous, paus, mouw, saus, rouw, rauw, pauw, gauw, koud, zout, touw, trouwen.
  6. leeuw, sneeuw, spreek, geeuwen, schreeuw.
- (Grammar § 4).
7. statie, promotie, vakantie, exceptie, natie.
  8. lange, koningin, vangen, zingen, ringen, hangen.
  9. thuis, thema, theologie, theater, thesis.
  10. Egypte, tyrannie, synode, hysop, Syrië, Tyrus.
-

OEFENING 4.

(Grammar § 8—9).

Vul in: EI, IE, IJ.

lⁱ-den (lead), lⁱ-den (suffer); vⁱ-l (sale), v—l (fell), v—l (file), fⁱ-l (mistake); pⁱ-len (to sound), p—len (arrows); zⁱ-l (she), zⁱ-l (said); zⁱ-l (sail), zⁱ-l (soul); hⁱ-l (heel), hⁱ-l (salvation); rⁱ-k (rich), r—k (reach); wⁱ-den (to graze), w—den (to consecrate), wⁱ-den (to weed); f—t (fact), f—t (whitlow); r—p (called), r—p (ripe); m—d (maid), m—t (haystack); versch—den, —ndelik, bl—ven (to remain), r—s (journey), r—st (rice); dr— (three), v—lig, k—ken (to look), w—fje, vl—en (to lie down), vl—en (to flatter); z—n (his), s—n (signal); kl—n, w—nig, b— (bee), b— (berry); schr—en (to cry), t—n (ten), z—n (to see), vl—ger (kite), t—ger (tiger), —gen (own), d—r (animal), m—sje (girl), —nde (end), vr—nd (friend), allerl— (different), w—zen (to show), h—gen (to pant), h—r (here), b—de (both), b—den (to offer); l— (slate), st—rf (died), st—f (stiff), pal—s (palace), w— (who), l—t (let), kn— (knee), k—zer (emperor), br—f (letter), r—n(pure), R—n(Rhine), l—f (dear), l—f (body); sl—p (slept), sch—nen (to shine), ber—den (to prepare), —ts (something), g—ter (watering can), g—t (she-goat); d—nen (to serve), br—en (to knit), m—n (mine), m—need (false oath).

Voorbeeld: leiden (lead), lijden (suffer).

OEFENING 5.

(Grammar §§ 2, 3).

Vul in: EU, UU, U, UI.

De g^u-r van de bloemen is heerlijk. De wind is g^u-r vandaag. Dit zal u d^u-r te staan komen. Doe de d^u-r dicht. De kl^u-r is mooi. De m^u-r is k^u-rig geschilderd. Zijn k^u-ze is slecht. Ik weet h^u-s niet, waar 't v^u-r brandt. Mijn b^u-rt is aan de b^u-rt. 't Kind eet z^u-re appels. Mijn b^u-mans b^u-rs is leeg. De r^u-s is zeven voet lang. Zij h^u-ren paarden bij het —r. Zij t^u-ren door de r^u-ten. De m^u-ren slaan —t.

Ik gl—r door een sch—rtje in de d—r. Hij steekt de n—s in en r—kt in het vat. De r—k is niet al te lekker. Hij st—nt en kr—nt van de pijn in zijn h—p. De l—e jongen tilt —en op in een mand. De v—le kinderen spelen in de t—n. De r—ter r—lde zijn paard. De r—ten van 't h—s zijn stuk. De ond—gende g—t liep in de t—n. Die r—ter behoort tot de k—rbende. Waarom h—lt hij? De kondukt—r sl—t de d—ren. De inspekt—r komt over enige —ren. Wij kwamen naar h—s op kr—wagens.

Voorbeeld: De *geur* van de bloemen is heerlijk.

OEFENING 6.

(Grammar § 2).

Vul in: OE, OO, O.

De v—gels zitten in de b—men. R—t komt uit de sch—rsteen. Het paard eet v—der. Hij heeft al 't g—d en de b—ken gen—men. Ik nam een gr—te appel van de sch—tel. Geef mij b—ter op mijn br—d. De b—r klimt op de t—ren. Wij h—pen dat hij een h—pel krijgt. Hij draagt een h—ge h—d. Wij zagen de k—ts voorbij rijden. Het is k—l waar de k—l groeit. Hij trapt met zijn v—t op 't b—k. Het is verb—den hier te l—pen en u zal beb—t worden. Wij p—ten g—de aardappelen. Wie r—pt daar van de h—gte? Ik h—r hem niet. Een bij heeft hem op de —gen gest—ken. V—lt u de hitte? M—der h—ft zich niet te bekommeren. Wie heeft de b—ken gest—len? De man heeft z—te w—rden gespr—ken. Heeft u de —fening weer —ver gemaakt? De deur van de —ven staat —pen. Hij vr—g wat hij d—n m—st. Wat is 't verschil tussen n—men en r—pen? Er is r—m op de melk. Hij heeft veel r—m behaald. Hij heeft een bok gesch—ten, maar de v—gel vl—g weg. Ik heb hem h—ren h—sten. De sch—nmaker is niet h—vaardig.

Dus: De vogels zitten in de bomen.

OEFENING 9.

Schrijf de *1ste persoon meerv.*, *2de persoon meerv.* en *3de persoon meerv.* v. d. *Tegenw. tijd* van:

- a) Spelen, wandelen, vertellen, zeilen, horen, roeien, verven, huilen, halen, leren, minnen.
- b) Stappen, harken, dansen, kaatsen, lachen, tikken, juichen, vissen, kloppen, hakken, blaffen, passen.
- c) Drinken, lezen, nemen, hangen, knijpen, werpen, lopen, vangen, bijten, gieten, varen, vallen.
- d) Kneden, spreiden, antwoorden, kleden, branden, laden, wieden, bloeden, wonden, hoeden, spoeden, baden, smeden.
- e) Wachten, zuchten, planten, praten, tasten, twisten, zouten, poten, zweten, verkorten, rusten, achten, lusten, smachten, hoesten vatten.

Zo:

WW.	<i>1ste pers.</i>	<i>2de pers.</i>	<i>3de pers.</i>
spelen	wij spelen	u speelt	zij spelen
stappen	„ stappen	„ stapt	„ stappen
wachten	„ wachten	„ wacht	„ wachten

OEFENING 10.

(Grammar §§ 92—96).

Schrijf de *verlengde* of *veranderde stam* voor de *Verleden tijd* van: § 12, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Spelen, dansen, horen, nemen, eten, vliegen, varen, vallen, helpen, harken, zeilen, lopen, komen, slagen, slaan, wennen, wenden, winnen, winden, wonden, stappen, huilen, lezen, leren, schrijven, razen, blazen, verven, juichen, knijpen, bijten, zitten, zetten, gieten, drukken, steken, stoken, wonen, wenen, kluiven, kloven, sluiten, slapen, roepen, kijken, koken, rekenen, vrezen, draven, prijzen, hijsen, storen, wippen, beloven, zwemmen, drinken, drenken, liggen, leggen, liegen, zien, zagen, redden, trekken, hopen, wachten, kampen, beginnen, worden, weven, kruien, kraaien.

Zo:

<i>WW.</i>	<i>Verlengde stam.</i>	<i>Veranderde stam.</i>
Spelen	Speelde	.....
Drinken	.....	Dronk

OEFENING II.

Schrijf de *stam* en de *verlengde* of *veranderde stam* van:

- spelen, wandelen, vertellen, zeilen, horen, roeien, stoeien, verven, huilen, halen, leren, minnen.
- stappen, harken, dansen, kaatsen, lachen, tikken, juichen, vissen, kloppen, hakken, blaffen, passen.
- drinken, lezen, nemen, bijten, gieten, varen, vallen, hangen, knijpen, werpen, lopen, vangen.
- kneden, spreiden, antwoorden, kleden, branden, laden, wieden, bloeden, wonden, hoeden, spoeden, baden, smeden.
- wachten, zuchten, planten, praten, tasten, twisten, zouten, poten, zweten, verkorten, rusten, achten, lusten, smachten, hoesten, vatten.

Zo:

<i>WW.</i>	<i>Stam</i>	<i>Verlengde st.</i>	<i>Veranderde st.</i>
spelen	speel	speelde	.....
stappen	stap	stapte	.....
drinken	drink	.....	dronk
kneden	kneed	kneedde	.....
wachten	wacht	wachtte	.....

OEFENING 12.

ZWAKKE WERKWOORDEN.

(Grammar § 93).

Schrijf de juiste vorm van de werkwoorden in de *Verleden tijd*.

- Gister (leren) wij veel. Ik (spelen) dikwels in de tuin. Vader (ploegen) op het land. Jan (slagen) in zijn examen, want hij (leren) hard. Wij (tillen) het gewicht op. Jan (wan-

delen) in het veld. De houthakker (vellen) de bomen. Ik (plagen) het kind te veel. De herder (hoeden) de kudde langs de berg. De man (behandelen) mij slecht. Hij (schilderen) het huis. De timmerman (zagen) de planken. Wij (baden) ons gister in de rivier. Wij (horen) het geraas. (Horen) u 't geraas ook? Neen, 't kind (huilen) en (schreeuwen) te veel. Het (regenen) verleden week; ook (sneeuwen) het. De orkaan (woeden) hevig. Het schip (stranden) op de rotsen. Men (redden) de bemanning. De man (voelen) in zijn zak en (halen) een stuk brood er uit. Napoleon (leveren) vele slagen en (behalen) vele overwinningen. Hij (berekenen) de onkosten en (tekenen) alles aan. De profeet (wenen) over het volk. Het volk (zondigen) te veel en (horen) niet, wat hij hun (leren).

b). De man (werken) in de tuin. Ik (werken) er ook dikwels. De houthakkers (kappen) hout in het bos. De honden (blaffen). Ik (vatten) een paal. Wij (juichen). Hans (pochen) te veel. Het kind (kuchen) dikwels. De meester (straffen) de leerlingen. Hij (kloppen) aan de deur. De arme man (rusten) en (zuchten). Zij (wachten) te lang. Zij (planten) boompjes langs de straat. De kinderen (praten) gisteren in de school. Ook (twisten) zij met elkaar. Waarom (hoesten) hij zo veel?

c). De jongen (razen) op straat. De vijanden (beven) van angst. Wij (beloven) hem een shilling. Hij (geloven) ons echter niet. Ik (vrezem), dat hij weer komen zou. Het paard (draven) voor de wagen. De koe (grazen) op het veld. De vrouwen (weven). Hij (reizen) dikwels. Gister (schaven) hij een plank. Zij (leven) van de hand in de tand. Alles (kleven) aan het stof. De houthakker (kloven) hout in de tuin. De rover (beroven) ons langs de weg. Zij (loven) de Heer gister in de kerk. De man (verven) 't huis. Hij (vrezem) de leeuw.

Zo: Gister *leerden* wij veel.

OEFENING 13.

STERKE WERKWOORDEN.

(Grammar § 96).

Schrijf de WW. in de juiste vorm in de *Verleden tijd*.

Wij (drinken) water en (eten) brood. Hij (bijten) zich op de lippen. Het kind (sterven) van de koude. Hij (wrijven) zijn handen. Gister (verliezen) hij zijn beursje met geld. Ik (schrijven) een brief. Ik (kijken) door de verrekijker en (zien) een bok in de verte lopen. De zon (schijnen) helder. Ik (nemen) de schoenen mee. Deze man (winnen) veel geld. Ik (klimmen) in een boom en (vallen) er af. De knaap (breken) zijn arm. Het schip (zinken) in de diepte. Hij (lezen) in 't boek. De soldaten (vechten) dapper. Hij (schieten) een vogel in de vlucht. De vogel (vliegen) hoog in de lucht. Ik (geven) u een present. Wij (bidden) in de kerk. Hij (lijden) veel pijn. Een bij (steken) mij, en mijn hand (opzwellen). Hij (helpen) mij in mijn werk. Ik (staan) bij de deur en (zien) op straat. Hij (lopen) weg. De dief (stelen) een schaap. Hij (kiezen) de wijste partij. De kinderen (zingen) een lied; zij (springen) ook in de kamer. Ik (zenden) hem een brief en (krijgen) een antwoord erop. De jongens (zwemmen) in het water. Al de kinderen (blijven) thuis.

Zo: Wij *dronken* water.

OEFENING 14.

Schrijf de *1ste*, *2de* en *3de pers. enkelv. Verleden tijd* van de WW. in Oef. II.

Zo:

WW.	1ste pers.	2e pers.	3e pers.
spelen	ik speelde	u speelde	hij speelde
dansen	ik danste	u danste	hij danste
drinken	ik dronk	u dronk	hij dronk

OEFENING 15.

Schrijf de WW. in de juiste vorm in de *Tegenw. tijd*:

De hoed (hangen) aan de kapstok. Het paard (trekken) de wagen. Ik (zingen) gaarne een liedje. (Zingen) u ook graag, jongens? Onze kanarie (zingen) er lustig op los. In school (zingen) wij elke morgen. Meester (zingen) wel voor. Het paard (draven) en (trekken). De lammeren (huppelen) en (springen). Wij (luisteren) gaarne naar een vertelling van de meester. Ik (verlangen) naar mijn verjaardag. Gij (kunnen) veel mooier schrijven. Ik (binden) het touw vast. De tuinman (binden) de planten op. Ga van de kachel; gij (branden) u nog. Ik (snijden) mij in de vinger. Hij (bloeden).

Zo: De hoed *hangt* aan de kapstok.

OEFENING 16.

Schrijf de WW. van Oef. 15 in de *Verleden tijd*.

Zo: De hoed *hing* aan de kapstok.

OEFENING 17.

Schrijf de WW. in de juiste vorm in de *Tegenw. tijd*.

Wij (meten) samen de weg. Ik (groeten) de heer. De keukenmeid (braden) de gans. (Houden) u veel van kersen? Ik (houden) veel van druiven. De duif (voeden) haar jongen. Vader (begieten) de bloemen. De schipper (laden) en (lossen). De spuitgasten (spuiten). De lamp (branden). De kachel (snorren). De kat (spinnen). De koe (grazen). De spreeuwen (vliegen) om haar heen. Het schaap (blaten). Het paard (hinneken). Het (draven) door de weide. De krekkel (sjirpen). De kikvors (springen) door het gras of (dompelen) zich in de sloot. Een ooeivaar (waden) in de plas. Nu (staan) hij stil. Daar (pakken) hij een visje. Hij (werpen) het omhoog en (opvangen) het.

OEFENING 18.

Schrijf de WW. in Oef. 17 in de *Verleden tijd*.

Zo: Wij *maten* samen de weg.

OEFENING 19.

Zet de WW. in de juiste vorm in de *Tegenw. tijd*:

De duif (kirren). De zwaluw (vliegen) in de lucht. Zij (brengen) voedsel aan haar jongen. Vinken (slaan), zwaluwen (kwinkelen), mosjes (tjirpen) of (tjilpen), uilen (krassen) en andere vogels (kweelen) of (zingen). De leeuwerik (verschuilen) zich in het gras, of hij (stijgen) jubelend omhoog. Hoe aardig! 't is of hij een grote trap (opklimmen). Ginds op het hek (zitten) een kieviet. Die (moeten) wij eens van nabij bezien. Maar jawel, daar (vliegen) zij heen. Zie zo, nu (gaan) wij huiswaarts. Ik (vrezen), dat wij anders de hond in de pot (vinden). Op het land is het prettig. Daar (plukken) ik bloemen of (buitelen) in het gras. Op het land (wonen) de boer. (Plukken) die ook altijd bloemen? (Buitelen) hij ook in het gras? Neen de boer (werken) in zijn tuin en (hoeden) zijn vee.

OEFENING 20.

Zet de WW. in Oef. 19 in de juiste vorm in de *Verleden tijd*.

OEFENING 21.

Schrijf de WW. in de juiste vorm in de *Tegenw. tijd*:

De boer (werken) op het land. Hij (spannen) zijn paarden voor de ploeg. Het scherpe ijzer (snijden) door de grond. Het (maken) de aarde los en (werpen) ze om. Nu (zaaien) de boer en daarna (eggen) hij. De regen (bevochtigen) de grond en de zon (koesteren) de zaadjes. Deze (ontkiemen) en uit elk korreltje (komen) een halm. Later (prijken) aan de halm een aar. Elke aar (bevatten) veel korrels. Als het koren rijp (zijn), (snijden) de boer het af en (binden) het tot

schoven. Hij (laden) ze op de wagen en (rijden) ze naar de schuur. Hij (danken) de Heer, dat hij nog (leven). Hij (lezen) zijn bijbel, (zingen) een vers, en (begeven) zich ter ruste.

OEFENING 22.

Schrijf de WW. van Oef. 21 in de *Verleden tijd*.

OEFENING 23.

Tegenw. tijd.

In het najaar (dorsen) de boer het koren. Hij (leggen) de halmen op de vloer en (slaan) er met stokken op. Soms (worden) het koren met een machine gedorst. De lege halmen (heten) stro. Deze (brengen) hij naar de markt en (verkoopen ze). De knechts (dragen) of (torsen) de zware zakken koren. Ik (plaatsen) mij hier en (kaatsen) de bal wel 200 yards ver. Ik (blazen) in de zak. Hij (barsten) er van en (razen). Klaas (zwetsen) en (pochen). Klaas (boksen) ook wel. Dan (kwetsen) hij zijn makker. Het bloed (gutsen) uit de neus. Zijn makker (kreunen) van pijn. Klaas (nemen) een doek en (vegen) het bloed er mee af.

OEFENING 24.

De WW. van Oef. 23 in de *Verleden tijd*.

OEFENING 25.

Tegenw. tijd.

De soldaat (poetsen) zijn sabel. Hij (gespen) ze om. Hij (gaan) naar de oorlog en (vechten) er mee. De visser (vissen) op het meer. Hij (plassen) met de riemen in het water. Het water (klotsen) tegen het bootje. Daar (botsen) het tegen een paal. De mannen (leggen) de riemen binnen boord. Het bootje (liggen) nu stil. De schipper (laden) het schip. Hij (lichten) het anker, (hijsen) het zeil, (wenden) het roer en

(drijven) langzaam voort. Jan (schrijven) niet mooi. Het schrijfboek (liggen) niet goed. Jan (leggen) het steeds verkeerd en (houden) de pen niet goed. Hij (haasten) zich ook te veel. De jongen (spelen) voetbal. Hij (houden) er veel van.

OEFENING 26.

Zet Oef. 25 in de *Verleden tijd*.

OEFENING 27.

Tegenw. tijd.

- schudden.* Ik — de appels van de boom. Mijn broer — mee, — u ook? Morgen — wij de ganse dag.
- kleden.* — Zusje — de pop. Ik — mij. U — u netjes. De wilden — zich bijna niet.
- houden.* Ik — van de zomer. Bijna alle mensen — ervan. Een schaatsenrijder — meer van de winter. Waarvan — U het meest?
- zenden.* De boekhandelaar — mij een prachtig boek. Ik — het terug. — u mij een brief? De Nederlanders — veel boter naar het buitenland.
- voeden.* U — uw konijnen. Ik — mijn duiven. De mollen — zich met wormen, kevers, enz. De boer — zijn paarden.
- branden.* Moeder — turf en hout. Wat — u? Ik — mijn vinger. Het vuur — in de haard
- binden.* Wij — de boot vast. De boer — de schoven. U — uw schaatsen te los. De matrozen — het zeil vast.
- verbreden.* Men — de weg. Zij — hem niet genoeg bij uw deur. — u uw deur?
- melden.* U — mij goed nieuws. Men — mij niet zulk goed nieuws. Ik — hun dat ik zal komen.
- rijden.* Vader — te paard. Ik — met mijn bok. U — wel eens mee. Wij — voor ons plezier.
- hoeden.* De herder — de schapen. Ik — de kippen. — u ook iets?

- braden.* De meid — de ganzen. Ik — vleesch. U — een kip.
kluiven. De hond — een been. Ik — gaarne een been. De kinderen — de beenderen.
breien. Zusje — een kous. De kinderen — in de school. Ik — niet graag.
breiden. Ik — mijn handen uit. De kolonie — zich snel uit. Sommige volken — zich niet snel uit.
 Zo: Ik *schud* de appels van de boom.

 OEFENING 28.

(Grammar § 87—§ 93).

Verleden tijd.

Ik (wassen) mij en (aankleeden) mij vlug. Ik (spoeden) mij naar de tuin. Daar (snuiven) ik de frisse morgenlucht op. Ik (wandelen) een paar keren de tuin op en neer. Hier (binden) ik een struikje op, daar (wieden) ik wat onkruid en (harken) het weg. Ginds (verplanten) ik wat groente. Ik (verzorgen) de bloemen, (lopen) nog eens naar mijn appelboompje achter in de tuin, (opknappen) mij toen wat en (haasten) mij naar de ontbijttafel. Het werd tijd. Nauweliks was ik klaar of daar (luiden) de schoolbel. Ik (vliegen) het huis uit, (rennen) de straat op en (komen) nog juist bijtijds aan de schooldeur. Op de tafel (staan) een bakje. In de keuken (zien) ik een eierrek met twaalf eieren. Het rijtuig (rollen) over de straat.

 OEFENING 29.

Verleden tijd.

Mina (wonen) op een dorp. Haar tante (wonen) in de stad en (uitnodigen) haar te kuieren. Mina (aannemen) gaarne de uitnodiging en (hopen) veel pret te hebben. Zij (verlangen) naar de dag van haar vertrek. Eindelijk (aanbreken) die dag. Met vader (rijden) zij naar de statie. Dit (vinden) zij al prettig. Wat (kijken) Mina op, toen zij op het perron (lopen). De lokomotief (fluiten). Daar (naderen) de trein en (rollen) het station binnen. De kondukteur (openen) de deuren en (roepen): „Uitstappen!” Weldra (zitten) Mina

naast vader in de trein. De kondukteur (knippen) de kaartjes en (sluiten) de portieren. De lokomotief (zuchten) en (voort-trekken) de wagens. Spoedig (wennen) Mina aan het gerommel. Zij (kijken) door het raampje. Bomen, huizen, alles (draaien). Spoedig (stoppen) de trein. Mina (uitstappen) met vader. Tante (wachten) de reizigers en (leiden) ze naar haar woning.

OEFENING 30.

(Grammar § 124).

Schrijf de WW. in de *Gebiedende wijs*.

Mevrouw van der Laan gaf haar knecht de volgende orders: (Luisteren) eens goed en (vergeten) niet wat ik u zeg. (Gaan) eens spoedig naar de stad en (lopen) bij de koper-slager aan. (Zeggen) hem dat de lamp niet goed brandt. (Vragen) hem, of hij eens iemand wil zenden. (Zoeken) verder de kruidenier op en (bestellen) hem: vijf pond witte suiker. (Steken) dan de straat over en (waarschuwen) de poelier, dat hij ons tegen Zondag drie eendvogels bezorgt. (Halen) daarna bij Knoops 2 klossen wit katoen en (brengen) dat mee. (Nemen) bij Van der Elst kinderschoenen op zicht mee en (keren) zoo spoedig mogelijk terug, maar (onthouden) alles goed. — Jongens (leren) je lessen. Kinderen (gehoor-zamen) je ouders, (beminnen) je vaders, (acht geven) op je zusters, en (helpen) je broers. Jongens, (staan) en (doen) je werk maar (slaan) elkander niet.

Zo: *Luister* eens goed.

OEFENING 31.

(Grammar § 98.)

Het *Verleden deelwoord*.

Wij hebben albasters (spelen), huisjes (bouwen), prentjes (knippen), (dansen), (lachen), sprookjes (vertellen), raadsels (opgeven), in de tuin (wandelen), bloemen (plukken), kransen (vlechten) en moeder daarmee (vereren). Toen Karel thuis kwam, was het maal reeds (eindigen), de tafel was al (af-

nemen). De spijzen waren (opbergen). Karel had in school (babbelen) en zijn werk slecht (maken). Meester had hem (waarschuwen), maar Kareltje had niet (luisteren). Daarom was hij (nablijven) en nu vond hij de hond in de pot. De kleermaker heeft de maat (nemen), het patroon (tekenen), de jas (knippen), in elkaar (rijgen), (passen), (omboorden), de knopen (aanzetten), het baatje (borstelen), (opvouwen), in een doek (spelden), en bij de heer aan huis (bezorgen).

OEFENING 32.

(Grammar § 98.)

Verleden deelwoord.

De hond [heeft, is] de haas (opsporen) en (opjagen), de jager [is, heeft] (aanleggen), (mikken), (schieten) en (raken). De hond [is, heeft] de dode haas (halen), en de jager [heeft, is] hem (opbergen). Toen ik opstond, [had, was] het zonnetje al een paar uren (schijnen); de vogels [hadden, waren] in de bomen (kwinkeleren); de melkboer [had, was] zijn koeien reeds (melken) en [was, had] van het land (terugkeren), de bakker [had, was] het brood reeds (bezorgen). De houthakkers [hebben, zijn] de meeste takken reeds (kappen), de wortels (blootleggen), een touw boven aan de boom (binden), de wortels (doorhakken), de grote takken (afzagen), de stam op de wagen (hijzen), naar de molen (voeren), en daar (kloven). De loodgieter [is, heeft] de goot (reinigen), een houtskoolvuur (aanleggen), en met de blaasbalg (aanblazen). Hij [is, heeft] er de bouten (insteeken), het lood pasklaar (maken) en het de juiste vorm (geven); toen [heeft, is] hij de bouten uit het vuur (nemen) en daarna (solderen).

OEFENING 33.

Verleden deelwoord.

De aardappels worden (poten), (oogsten) of (rooien), (inkuilen) of (verkopen), (schillen), (koken), soms (bakken), en (eten). De wol wordt (knippen), (wassen) en (reinigen), (uitzoeken), tot draden (spinnen). Deze sajet wordt (breien) of (weven). Het ijzer wordt (delven), (smelten), (zuiveren)

en (smeden) of (gieten). In de smederij wordt het (verhitten), (hameren), (buigen) of (pletten), (afkoelen) en (vijlen) of (schuren). Bomen worden (planten), koren (zaaien), huizen (bouwen), kanalen (graven), wegen (aanleggen), kogels (gieten). Het deeg wordt (knedend), (vormend). De oven wordt (openend), (stoken). Het brood wordt (inschuiven). De boer heeft (ploegen), (zaaien), (eggen), (wieden), (oogsten) en (dorsen). De houthakker heeft (graven), (hakken) en (trekken). Eindelijk heeft hij de boom (vellen). De jager heeft het wild (opsporen) en (achtervolgen). Hij heeft (aanleggen), (mikken) en (raken). De hond heeft het wild (zoeken) en bij zijn baas (brengen). 's Avonds zijn de vogels (plukken) en (braden), de hazen (villen). De storm heeft (razen) en (bulderen), pannen zijn (afwaaien), ruiten (indrukken), schoorstenen (omwerpen), bomen (ontwortelen), hoeden en petten hebben over de weg (dansen) en de bladeren hebben (ronddwarrelen). De soldaat heeft (vechten), (winnen) en de vijand (doden). Het paard heeft (lopen) en de man heeft (rijden). De kinderen hebben (zingen), (leren) en (spelen). Vader heeft (lezen) en (schrijven).

OEFFENING 34.

Als voren:

Karel heeft zijn werk (verknoeien). Hij moet het overmaken. (Verknoeien) jij je werk ook wel? Moeder (onthalen) ons op lekkere pannenkoeken. Vader zei laatst: „Ik (onthalen) je op alles, wat je niet lust.” Hij heeft ons echter op olie-bollen (onthalen). Een laag sneeuw (beschermen) het koren. Vader heeft onze aardappelen ook tegen de vorst (beschermen). Men (beschermen) zich ook tegen de hitte. Hoe (beschermen) u u daartegen? U (herkennen) mij niet. Ik (herkennen) u wel. Ik heb u dadelik (herkennen) aan uw stem. · Op een vochtige en warme plaats (ontkiemen) een zaadje spoedig. De erten, die ik verleden week zaaide, zijn nu reeds (ontkiemen). Moeder heeft de koek (verdelen). Nu (verdelen) elk kind zijn stuk nog eens. Ik (verkleed) mij uit de grap. Mijn broer (verkleed) zich dan ook. Als wij ons beiden (verkleed) hebben, komen wij te voorschijn.

OEFENING 35.

Als voren:

Als je niet oppast, (beschadigen) je het schilderwerk. Jan heeft het al met een stok (beschadigen). De meester (herhalen) wat wij vroeger leerden. (Herhalen) jij ook wel eens wat? Jan heeft alles (herhalen). Dat meisje heeft haar stekjes (besproeien). Als zij ze niet zo trouw (besproeien) had, zou ze niet zulke prachtige planten hebben. De tuinman (besproeien) de planten ook geregeld. (Geloven) jij, dat mijn vader zo'n leugenaar (geloven)? Ik heb hem vroeger wel eens (geloven). Nu (geloven) ik hem niet meer. De meester heeft ons vakantie (beloven). Jan (beloven), maar hij houdt niet zijn belofte. Een olifant (gevoelen) niet gauw pijn. De knaap heeft niet (gevoelen), hoeveel verdriet hij zijn ouders heeft aangedaan. Verleden jaar werd ons dak (vernieuwen), Het jaar te voren heeft men de vloer (vernieuwen). Nu (vernieuwen) men onze voordeur.

OEFENING 36.

(Grammar § 115).

Vul in met „*hebben*” of „*zijn*”.

De bladeren van onze boom — verdord. Hij — zijn woord gehouden. De mijnwerkers — in de schacht neergedaald. Deze man — van gebrek gestorven. De hele bemanning — in de storm omgekomen. Hij — mij geboden te zwijgen. De dag — aangebroken en hij — zich gewroken. Het kind — opgevoed, maar — zijn lelike gewoonten nog niet afgeleerd. Hij — thuis gebleven en zij — vertrokken. Hij — door zijn examen gekomen. Zij — in de muziek gedropen. Het schip — uit het dok gezeild. De jongen — uit de boom gevallen. De bloemen — alle verwelkt. Zij — allen in slaap gevallen en niemand van hen — ontwaakt. Hij — gelopen. Hij — van Kaapstad naar Muizenberg gelopen. Hij — te paard er heen gereden en — onderweg gevallen. Mijn vrienden — op reis gegaan en — niet teruggekeerd. De ballon — neergedaald. Mietje — naar buiten gelopen. De schepen — aangekomen. Hij — aan de koorts bezweken.

De takken — afgewaaid. Het schip — op de rotsen gestrand en de mensen — verdronken. Het nageslacht — verbasterd. Die vrouw — getrouwd. Jan — verhuisd naar de Breestraat. Pieter — spoorloos verdwenen. Hij — wijn gedronken en — zijn vrouw geslagen. Zij — uit het huis gevluht en bij ons terecht gekomen. Wij — nagehouden, omdat wij niet — geluisterd.

OEFENING 37.

Vervoeg in de *Verleden tijd*.

1. Toen ik 8 jaar oud WAS, KON ik nog niet zwemmen.
Toen u . . . . .
Toen hij . . . . .
2. *Het speet MIJ, dat ik dat niet WIST.*
Tegenw. en Verl. tijd.
3. *Ik BEN nu 15 jaar, verleden jaar WAS ik 14.*
4. *Ik HEB veel huiswerk, verleden jaar HAD ik nog meer.*

OEFENING 38.

1. *Als ik al mijn schulden BETAAL, HEB ik geen geld meer over.*
2. *ZAL ik op tijd komen, als ik per fiets GA?*
3. *Ik KOCHT een schaap en VERKOCHT het weer.*
4. *Ik STAK mijn hoofd door het raam en ZAG de stoet.*

OEFENING 39.

Vul in: $\left\{ \begin{array}{l} \text{v.} = \text{Verl. t.}; \text{ v.t.} = \text{volm. teg. tijd.} \\ \text{t.} = \text{Teg. t.}; \text{ v.v.} = \text{volm. verl. t.} \end{array} \right.$

Waar [staan v.] u, toen de ballon [opstijgen v.]? [Kunnen v.t.] u alles zien? Ik [nastaren v.t.] hem zo ver, tot hij uit mijn gezicht [verdwijnen v.]. Hij [neerdalen v.t.] na eenige uren in een weide. Het schip [rijzen en dalen t.] op de golven. Toen ik gister van school thuis [komen v.], [verrassen v.] moeder mij met een heerlike appel. De boerin [karnen t.] de boter, [knedden t.] ze en [bezorgen t.] ze bij de koopman. Die [verzenden t.] ze naar elders. De kat [brommen en

krabben t.] de kater. Toen ik van morgen [opstaan v.], [dekken v.v.] moeder reeds de tafel en [smeren v.v.] de boterhammen. Tijdens de brand [luiden v.] de klokken. Het hof [zitten v.t.] en de zaak van A. voor [wezen v.t.]; de rechter [doen v.t.] nog geen uitspraak. Het schip [aankomen v.] gisteren en de passagiers [landen v.t.] vandaag.

OEFENING 40.

Verleden tijd.

Vader (verlaten) gister vroeg het huis. Wij (slapen) nog. De storm (loeien) van nacht hevig. (Horen) u hem ook, of (slapen) u? Onze meid (breken) laatst twee borden. Moeder (berispen) haar. De kinderen (spelen) voor de school, toen de meester ze (roepen). Zij (ophangen) de hoeden, (nemen) plaats en (leren) met lust. Vooraf (zingen) zij een liedje. 't Was September. Wij (begeven) ons naar buiten en (inademen) de frisse lucht. De weide (prijken) reeds met bloemen. De landman (werken) op de akker. Zijn knecht (helpen) hem. Je (schrijven) je ouders verleden week een brief. Ik (schrijven) gister pas. Dat kind (vragen) een appel. Het (krijgen) er twee en(delen) ze met haar zusjes. Dat (vinden) ik lief. Wij (vertrekken) 's morgens en (terugkeren) 's avonds. Toen ik in bed (liggen), (slapen) ik weldra. Ik (dromen) van vader en (praten) met hem. Vader (zwijgen) en (knikken) met zijn hoofd. Toen ik (ontwaken) was de zon al op.

OEFENING 41.

Verleden tijd.

Een leeuw (uitrusten) van een vermoeiende tocht. In zijn nabijheid (spelen) op een hoogte muizen. Zij (dansen) en (piepen), kortom ze (vermaken) zich kostelik. Een paar echter (krijgen) ruzie. Ze (vliegen) op elkaar toe en (vechten) van belang. Het ene muisje (bloeden) weldra en (vluchten). Het andere (achtervolgen) het. Zoodoende (komen) zij bij de rand van de hoogte. Daar (tuimelen) er een naar beneden. Het (vallen) op de leeuw. Deze (ontwaken) en (strekken) reeds een poot uit, om het arme muisje te grijpen. Het (bidden)

en (smeken) om genade en (beloven) eeuwige dankbaarheid, als de leeuw vergiffenis (schenken). De leeuw (doen) het. Niet lang daarna (wandelen) het muisje door het bos. Op eens (horen) het een vervaarlijk gebrul. Het (lopen) naar de plaats, van waar het geluid (komen). Daar (liggen) de leeuw. Een net (houden) hem gevangen. De muis (bijten) de mazen van 't net stuk en (redden) de leeuw. Deze (vluchten). Toen de jager (komen), (vinden) hij slechts een verscheurd net. De leeuw (sparen) het muisje, en het muisje (verlossen) de leeuw.

OEFENING 42.

Verleden tijd.

Op een zolder (liggen) een hoop koren. Elke avond (sluipen) daar verscheidene muizen heen. Zij (smullen) van het heerlike graan. Zij (eten) zoveel zij (lusten). Na de maaltijd (praten) zij wat met elkaar. Zij (prijzen) de eigenaar van het graan, want die (verzorgen) hen zo goed. Zij (vinden) het alle een heerlike tijd. Ze (bejammeren) het alleen, dat die boze kat hen soms zo (verschrikken). Heel stilletjes (sluipen) ze gewoonlik over de zolder en (springen) dan onverwachts onder de muizen. De meeste (vluchten) dan wel; maar een paar (boeten) toch gewoonlik hun snoeplust met de dood. Kon men maar van die plaaggeest verlost worden! De oudste muis (roepen) alle bijeen. Men zou eens overleggen, wat er gedaan moest worden. Uit alle hoeken en gaten (verschijnen) de genodigden. Zij (scharen) zich om een garenklosje. Daarop (zitten) de oude muis. De besprekingen (beginnen). De een (aanraden) dit, een ander dat.

OEFENING 43.

Als Oef. 42.

Soms (babbelen) er wel tien te gelijk. Wat de een (voorstellen), (afkeuren) de ander. Ze (komen) niet verder. Daar (dringen) een piepjong muisje naar voren. Het (verheffen) zich op zijn achterpoten, (uitrekken) zich, (kuchen) een paar malen, (zetten) een wijs gezicht en (beginnen) te praten. Het

(aanraden), de kat een bel om de hals te binden. De meeste muizen (goedkeuren) die raad. Zij (piepen) luide en (trap-pelen) op de vloer. De ouden echter (zwijgen) en (schudden) het hoofd. De president (gebieden) stilte en (zeggen) dat hij het voorstel (goedvinden). Tevens (gelasten) hij het jonge muisje het plan uit te voeren. Wat (kijken) het op zijn neus! Want dit (durven) het toch niet doen. Van de overige muizen (melden) zich ook niemand. En zo (blijven) de kat zonder bel rondlopen.

OEFENING 44.

(Als Oef. 43).

Het was in de zomer. De zon (schijnen) heerlijk. De bloemen (verspreiden) een aangename geur. De vogeltjes (kwinkeleren) lustig. De bijen (gonzen) om de bloemen en (zamelen) honing. Ook een mier (werken) druk. Voortdurend (slepen) ze voedsel naar haar nest. Ze (rusten) geen ogenblik. Dat voedsel (gebruiken) ze niet. Ze (bewaren) het voor de winter. Daar (ontmoeten) zij een krekkel. Die (hup-pen) over het gras en (sjirpen) luid. De krekkel (verbazen) zich over de ijver van de mier. Hij (vinden) het dwaas zo te werken en (uitlachen) de mier wat. Deze (storen) zich daar niet aan en (werken) maar voort. 't Werd kouder. De bladeren (dwarrelen) door de lucht, de planten (verdorren), de bloemen (kwijnen) weg. De arme krekkel (lijden) geweldig honger. Niets (kunnen) hij vinden. Hij (zwerfen) over veld en wei, maar te vergeefs. Daar (ontmoeten) hij weer de mier. De krekkel (klagen) haar zijn nood. „Wat (uitvoeren) je deze zomer?” (vragen) de mier. „(Vinden) je toen nergens voedsel?” „Och,” (antwoorden) de krekkel, „ik (eten) zoveel ik (lusten) en (zingen).” „Welnu,” (hernemen) de mier, „ga tans voor je plezier dansen.”

OEFENING 45.

(Grammar § 112).

Breng in de *Lijdende* vorm :

Men speelt op het orgel. De os trekt de ploeg. Ik heb de brief gelezen. Men speelde kaart. Mijn vader bouwt die

muur. Mijn vader bouwde die muur. Mijn vader heeft die muur gebouwd. De metselaar kocht de kalk. De schoenmaker heeft schoenen gemaakt. De meid zal de kleren maken. De kinderen leren de taalkunde. De jongens zullen de boeken en leien halen. Men heeft hem geroepen. Men zingt. Men had geschreeuwd. De honden vangen de hazen. Men verft het huis. De katten vangen de muizen. De jongens spelen voetbal. De werklieden eten een stuk vlees. De werklieden aten een stuk vlees. Men zegt dat hij gestorven is. Men heeft mij leugens verteld. Ik heb ze echter niet geloofd. De man had de hond geslagen. Waarom heeft K. mij geroepen? In twee uren leer ik al mijn lessen. De hond zal zijn meester vinden.

OEFENING 46.

Breng in de *Bedrijvende* vorm:

De koe wordt door de slager geslacht. Er wordt een huis gebouwd. Door wie wordt nog aan zulke dwaasheden geloofd? Er wordt gezegd dat hij rijk geworden is. Het paard wordt door de koetsier geslagen. De bomen zijn door de tuinman gesnoeid. De kinderen werden door de moeder bemind. De les zal gelezen worden. De boeken worden besteld. De knechten worden geroepen. De jongens worden geprezen. Er werd naar u gevraagd. Er zal niets gedaan worden. Er wordt op het orgel gespeeld. Zij zijn door sterke mannen gedragen. Er wordt gezegd, dat het huis gesloten zal worden. Er werd laat aan de deur geklopt. Er zijn hier in de laatste tijd veel paarden ingevoerd. In dat huis werd veel gespeeld. In sommige delen van het land worden nog olifanten gevonden.

OEFENING 47.

TERUGWERKENDE WERKWOORDEN.

(Grammar § 130).

Ik (zich schamen) dat ik dit gedaan heb. Ik (zich wassen) dikwels. Hij (zich aanmatigen) te veel. Zij (zich bedienen) van buskruit. Ik (zich begeven) naar Holland. U (zich beroemen) op uw verstand. Hij (zich schamen) over zijn

gedrag. Wij (zich verheugen) over de tijding. Ik (zich vergissen); hij had gelijk. Wij (zich gevoelen) veel beter. U (zich gevoelen) ook beter. Ik (zich ontfermen) over de arme man. Wij (zich bekommeren) over de koude. Ik (zich verstouten) om tot hem te spreken. U (zich inbeelden) te veel. Wij (zich begeven) naar het zeestrand. Van morgen hij (zich gevoelen) beter. De pokken (zich verspreiden) over het land. U (zich storen) niet aan hem. Duiven (zich voeden) met koren. De kinderen (zich wassen) in de rivier. U (zich baden) in koud water. Jullie (zich baden) in de zee. Waarin (zich baden) de Kaffers?. Waarom hij (zich haasten) zo? Hij (zich bijjveren) om knap te worden. Ik (zich herinneren) al deze dingen. U (zich ontfermen) over die arme knaap.

Zo: Ik *schaam mij*, dat ik dit gedaan heb.

OEFENING 48.

SAMENGESTELDE WERKWOORDEN.

(Grammar § 135).

De visvogel (opvangen) het visje. Hij (ophelderen) de koning het misverstand. De kinderen (uitstappen) de trein. Ik (opknappen) mij voor ik aan tafel ga. Wat (uitvoeren) u daar? Ik (opvouwen) mijn kleren. De schipper (terugkomen) gister. Hij (teruggeven) mij het geld. Ik (bijstaan) hem in zijn werk. De arme man (rondlopen) overal. Ik (terugkeren) naar de stad, maar ik (goedvinden) het stadsleven niet. Ik (doorhakken) de wortels van de boom. Ik (oppassen) dat ik het werk niet beschadig. De smid (afkoelen) het ijzer. Ik (opstaan) van morgen om zeven uur. Ik (nastaren) de trein, zolang ik hem zien kon. De wind (omwaaien) de bomen en (omwerpen) de muren. Hij (opsluiten) zich in zijn huis en (afscheiden) zich van de grote wereld. Ik (aankijken) hem met mijn hand. De heidens (rondtrekken) graag. Zij (rondkijken) of er wat te stelen is. De koning zal het misverstand (ophelderen). De koning heeft het al (ophelderen). De vogel had 't visje (opvangen). Ik zal de kleren (opvouwen). Ik heb de kleren (opvouwen). Ik heb de wortels van de boom (doorhakken).

Zo: De visvogel *vangt* 't visje *op*.

OEFENING 49.

Vul in:

liggen Hij heeft zijn jas op de tafel —. Waarom heeft u
leggen zolang in bed —? Hij heeft nu drie weken in bed —.
 Ik — in bed gister. Dit boek heeft hier lang —. De
 gevangenen — hun wapenen neer. Wie heeft de hoek-
 steen —? Jan — met zijn ellebogen op de tafel. Kaap-
 stad — op de kust van de Tafelbaai. De jongens — op
 het gras. De hennen — eieren. De man — te slapen.
 Jan — dit boek op de tafel. De reiziger — zich op het
 gras neer. Nadat hij een uur — had, stond hij op. Een
 van hen had een pakje aan de voet van een boom —.
 Bij zijn vertrek liet hij het —. Toen hij 's avonds terug-
 keerde, — het er nog. Op sommige plaatsen — de
 waakhonden aan kettingen. 's Avonds worden zij los-
 gelaten en 's morgens vast —.

lijden Het kind — de arme blinde. De ongelukkige man
leiden — hevige pijnen. Al enige dagen heeft hij zo —.
 De gids — de reiziger langs de afgrond. De arme vader
 — er onder, dat zijn zoon een onbehoorlijk leven —.
 Wanneer het kind de blinde overal — heeft, gaan ze met
 een gevulde tas huiswaarts. Hij heeft veel —. Hij —
 het kind aan de hand. Zij — veel pijn. Hij heeft ons
 verkeerd —. Hij — het paard naar het water. — ons
 op de rechte weg. Een blinde kan geen blinde —.

rijzen Als wij door bergachtige streken —, — en dalen wij,
reizen Om de twaalf uren — het zeewater. Wie veel —
 heeft, kan veel verhalen. Als het brood genoeg — is,
 wordt het in de oven gezet. Wie van huis gaat, —
 meestal met de trein. Onze voorouders — met osse-
 wagens. Vader — naar Europa. Hij zegt dat de prijs
 van suiker — zal. Jan heeft veel rond—. Zijn haren
 — ten berge. Hij ver— ten derde dage.

OEFENING 50.

Vul in:

winnen Moeder — het garen op. Jan — albasters.
winden Karel — het touw om een klos. Hebt u uw hor-
 loge op—? Hij heeft veel geld —. U — altijd veel.

- wennen* Hij — zich tot mij om hulp. Ik ben aan alles
wenden — en kan mij spoedig aan iets —. Een kind
 — aan alles, mits men het dwingt. Hij zal zich direkt
 tot het bestuur —. De processie zal links om —. Hij
 heeft zich vergeefs tot de hertog —.
- spellen* Jan — het woord. Ik — de doek vast. Jij —
spelden niet duidelijk. Je — de woorden te snel. Men
 moet langzaam —.
- zitten* Ik — op een stoel. U — op de grond. — het boek
zetten op de tafel. Ik heb het daar —. Men heeft hem
 een kroon op het hoofd —. Waarom — hij zijn hoed
 niet op?
- schellen* De jongen — overal aan de deuren aan. Hij —
schelden de voorbijgangers ook uit. Als ik de krant be-
 zorg, — ik aan. De postbode — aan. Het is niet mooi
 om iemand te —.
- vijlen* De smid — het ijzer. De notaris — het huis. De
veilen gevangene heeft de tralies door—. Wanneer het
 huis — is, heeft het een nieuwe eigenaar.
- wijden* Deze schilder — zich tans geheel aan de kunst.
weiden De boer — de koeien in de klaver. Wanneer hij
 ze vet — heeft, gaan ze naar de slager. De nieuwe
 kerk wordt morgen —.
- scheppen*. De Heer heeft ons —. Jan heeft soep —. De
 man — met een lepel. Ik — ook. Heeft u water —?
 Ik heb zand —.
- verliezen*. Hij — altijd zijn boeken. Gister — ik een pond.
 De onderwijzer — zijn geduld gister. Ik ben — en heb
 mijn boeken —. Ik heb hem nog nooit zijn geduld zien
 —. Kom, mijn vriend, — de moed niet. Als hij niet
 oppast zal hij al zijn geld —.
- bezoeken* } Vader — u of u van avond komen wil. Hij
verzoeken } gaat de dominee —. De Heer — het land.
bezoek(ing) } Het is een — van de Heer dat het land zo
verzoek(ing) } — wordt. Leid ons niet in de —. Ik zal hem
 — om morgen bij ons te komen. Hij bracht hem in —.
 Ik zal uw — inwilligen. Hij zal ons ook een — brengen.
 Hij leidt hem in —. Zalig is de man die — verdraagt!
-

OEFENING 51.

Vul in:

- schudden* } Ik — van 't lachen. Jan — nog erger. De boer
schutten } zijn land af.
baden } Spreek de waarheid! Een leugen — u niet. —
baten } gij u winter en zomer? Ik — mij dagelijks. Het
 geneesmiddel — weinig tegen de koorts.
laden } De blinde — zich leiden. De soldaat — het
laten } geweer. Ik — hout op de wagen. — hem met
 vrede en hij zal 't op—.
rijden } De aap — op de hond. Ik — op een hobbelpaard.
rijten } De tijger — 't vlees vaneen. Ik — mij de hand
 open aan een spijker. De ruiter — in gestrekte draf.
kruiden } De man — het vrachtje. Moeder — de spijzen.
kruien } De tuinman — gruis in de tuin. Ik — mest.
breien } Zusje — in de school. Sommige volken — zich
breiden } snel uit. Gister — ik mijn handen uit. Al de
 kinderen — niet in de school.
houden } Ik — mijn hoed op het hoofd. Hij — hout
houwen } in 't bos. Gister — Jan zijn hand boven zijn
 hoofd. De mensen — de bomen om.
tillen } Zij — 't gewicht op. De mensen — 't geld.
tellen } Hij heeft 't ijzer op—.
ruiken } Wij — de geur der viooltjes. De roos — heerlijk
rieken } Hoe — de kadjapierings? Ik heb ze nog nooit —.

OEFENING 52.

(Grammar § 141 — 146).

- zetten* } — dit boek op de tafel. — het andere boek op
leggen } de bokehanger. Wil u deze brief in de bus. —?
steken } Ik zal mijn schoenen aan — mijn hoed op—, en
doen } mijn das om—. Kleine kinderen — vaak hun
trekken } duimpje in de mond. Moeder — zusje in de wieg.
 Waar heb je de blaker —? Hij was bezig zijn kleren aan
 te —.

noemen } Wat — men vuurhoutjes in Hoog-Hollands?
roepen } — de meid. Hoe — je iemand die niet zien kan?
 Ik — u een luiaard. Heeft moeder —? Ik — een lemoen
 een sinaasappel.
weten } — jij, waar Jan woont? Neen, ik — het niet
kennen } — u mij zeggen waar de Strandstraat is? Hij —
kunnen } Kaapstad door en door. De jonger — zijn les
 goed. — u Fransch? — gij zwemmen? Hij — uitstekend
 pianospelen. — jij, wat was was, eer was was was?
 Ja dat — ik: stuifmeel!

 OEFENING 53.

(Grammar § 135).

Vul in :

overzien. Het kind heeft zijn lessen —. De jongen heeft de
 gevolgen van zijn roekeloze daad niet —.
voorkomen. Dat eerlijk kind — dat een onschuldige gestraft
 wordt. Telkens als er gebeld wordt, — de meid.
overdrijven. Alles wat gij gezegd hebt, hebt gij —. Het
 bootje is — het grote meer.
onderhouden. De brave zoon heeft zijn ouders —. Karel
 heeft zijn woede lang —.
voorzeggen. Piet heeft de les aan Jan in de school —. De
 val van het Joodse rijk werd door de profeten —.
overwegen. De winkelier heeft de suiker —. Zij heeft het
 voorstel —.
ondergaan. De schuldige heeft de straf —. De zon is pas —.
doorsteken. In Holland werden in 1672 de dijken —. De
 vijand werd door de soldaat met een lans —. Dat is
 — spel.
doorlopen. De jongen heeft zijn schoenen —. De boden
 hebben de gehele stad —.
overleggen. U hebt de zaak goed —. Door zuinig te wezen,
 heeft Jan nog iets van zijn gering loon —.
overwerken. Ik heb het opstel —. Jan heeft zich geheel en
 al —.
doorreizen. De gouverneur heeft de hele Kolonie —. De
 man is Transvaal op weg naar Zambesia —.

overleven. De vrouw heeft haar man —. Niemand heeft.
zijn leven ooit —.
doordringen. De vijand is in het bos —. De hele kamer is
— van de geur van de bloemen.

OEFENING 54.

(Grammar § 11—§ 21).

Schrijf het *meervoud* van:

mens,^u zeil,^u ziel,^u arm,^u lamp,^f varken,^s hand,^u voet,^u hoofd,^u
lei,^u — Tak,^u lip,^u lat,^u mat, vis, fles,^u pan, zot,^u pen, pot, mus,^u
mes, hak, bal, rat, kat, juk, bok. — Dak,^u tred,^u slot,^u glas,^u
schot, hol, hoi,^u god,^u weg,^u stal,^u bevel,^u dal, grai,^u dag, gat,^u
bad,^u slag, vat, spel, gebrek,^u gebed,^u — Haas,^u hals,^u els, luis,^u
muis, huis, baas, pels, vlees, laars, kombaars, roos, vers,
doos, vaars, grens, gans. — Kruis, struis, kous, smous,
paus, saus, spons, spies, kaars, kers, pols, prins, lans, pers,
floers, dans, kâns, krans, trans, schors. — Tante, lente,
kok, maat, oom, bezem, emmer, sleutel, hamer, dame,
album, statie, varken, tuinier. — Smid, schip, stad, lid,
split, koe, vlo. — Massa, echo, kanapé, paraplu, piano,
kadi. — Olie, l^uelie, balie,^u tralie, bezie,^u provincie,^u kolonie,^u
evangelie. — Knie, drie, zee, genie, theorie, melodie,
compagnie. — Tuinman, werkman, landman, zeeman, voer-
man, koopman, timmerman. — Buurman, blindeman, kaai-
man, Engelsman, Fransman, Geldersman. — Hoen, ei, kalf,
rund, spaan, kleed, kind, lam, been, gelid, volk, rad, goed.
— Aanbod, zegen, troost, leer, hoop, twijfel, doel, genot,
bedrog, geweld, kunde, raad, roof, genot. — (2) Hemel,
vader, wortel, deken, letter, heiden, zoon, tafel, been,
wapen, middel, kleed.

OEFENING 55.

Schrijf het *enkelvoud* van:

bevelen, hoven, staven, banken, runderen, kraaien, zwak-
heden, krijgslieden, paarden, tuinen, tollen, bloemen, stam-
men, gronden, beren, peren, heren, duiven, kaarsen, kooien,
magen, nichten, mossen, hoogten, varkens, gemeenten,
vrouwen, vissen, spaanders, eieren, breedten, stoven, jongens,

personen, daken, sloten, jongen, gebeden, bladeren, gelederen, raadgevingen, inlagen, vlezen, ramen, rammen, balen, ballen, bijen, uien, zeeën, doeleinden, klederen, vlooien, koeien, spleten, redenen, moskeeën, wegen, spelen, gebreken, dalen, bossen, buren, nimfen, filosofen, talen, hielen, zegens, zegepralen, kettings, slaven, hopen, baden, baren, haken, hakken, taken, takken, dagen, kievieten.

OEFENING 56.

Schrijf het *enkelvoud* achter het *meervoud*.

De eieren	De bladeren
De voerlieden	De lammetjes
De beenderen	De eiertjes
De hoenders	De schapen
De liederen	De smeden
De kindertjes	De hoendertjes
De flessen	De werklieden
De vissen	De paden
De radertjes	De gelederen
De gebeden	De bladen
De bladertjes	De steden
De rozen	De noten
De poten	De bossen
De schoven	De schepen
De scheepjes	De bijen
De paadjjes	De geboden
De lammeren	De kooplieden
De koeien	De zwaluwen
De sloten	De kastelen
De schoten	De stoven
De dozen	De graven
De kleden	De abrikozen
De daken	De kievieten
De bessen	De Engelsen
De Fransen	De raderen
De vlezen	De tonen
De perziken	De varkens

Zo: *de eieren*, HET EI.

OEFENING 57.

Schrijf het *meervoud* achter het *enkelvoud*.

De tak	De vos	Uw kok
Onze kar	Deze schil	Deze el
Deze brug	Die vlag	De trompet
Uw stal	Onze trom	Die klok
Die bok	Haar kat	De jas
Mijn mes	Die ster	Uw krib
Uw kan	Deze hut	De lip
Ons bed	De mug	Deze pen
Deze slak	De dop	De fles
Het bos	De bakkerij	De kous
De vis	Het hol	Het kantoor
De kaars	Het schot	De weg
De oom	Het spel	De staaf
De wolf	De smid	De stuurman
De pan	De stad	Het lied
De mol	Het gat	Het bevel
Het gebed	Het vat	De straf
Het hoen	De haan	De hen
Deze steen	Ons raam	Mijn haar
Deze paal	Die nachtegaal	Onze schuur
Dit vuur	Deze zwaluw	Die patrijs
Deze brief	Die haas	Uw glas
De duif	Deze gans	Die radijs
De gemeente	De hoogte	De gewoonte
Deze diepte	De bode	De weide

Zo: *De tak*, DE TAKKEN.

OEFENING 58.

Breng in het *meervoud*:—

1. De meid wast het linnen.
2. Het kind leert zijn les.
3. Het paard draaft voor de koets.
4. De tuinman plukt de appel.
5. De appelboom bloeit in het voorjaar.
6. De vrouw leidt de blindeman,
7. Het vrouwtje rust op de bank.

8. Het vuurhoutje brandt.
  9. De herdershond bewaakt de kudde.
  10. De mol woont in de grond.
  11. De hond verdedigt zijn meester.
  12. De zwaluw, de raaf en de kraai zijn vogels.
  13. De rat, de muis en de vos zijn dieren.
  14. Ik zal het gebouw gaan zien.
  15. De zeevis is grooter dan de riviervis.
  16. De boer plant een perzikboom.
  17. Het kind speelt met zijn albaster.
  18. De hond jaagt de haas.
  19. De jongen speelt met het lam.
  20. De os trekt de ploeg.
- Zo:— De meiden wassen het linnen.
-

OEFENING 59.

Breng in het *enkelvoud*:—

1. De bomen bloeien in de lente.
  2. De honden blaffen en janken.
  3. Wij worden geroepen.
  4. Wij hebben geleerd.
  5. Zij ploegen en eggen.
  6. De meisjes breien en haken.
  7. De kaarsen branden.
  8. Wij rijden op ezels.
  9. Zij worden soldaat.
  10. De ruiters rijden te paard.
  11. Zijn wij tevreden?
  12. De kinderen spelen in de tuin.
  13. De appels hangen aan de bomen.
  14. De peren worden geplukt.
  15. De onderwijzers leren de jongens.
  16. De ouders straffen de kinderen.
  17. De mannen hebben vrouwen.
  18. De vissers vangen vissen.
  19. De jagers schieten de vogels.
  20. De arbeiders werken in de tuinen.
- Zo: De boom bloeit in de lente.
-

same church. That man is doctor of literature and writes a few letters behind his name.

letters

OEFENING 62.

(Grammar § 159 II A).

Vorm *verkleinwoorden* van:

- a.) rat, slot, lamp, huis, neef, nicht, brief, oog, kaars, hout, raap, woord, tas, haas, boek, zak, zaak, graf, graaf, hof, dag, nacht, bed, brood, bord, mes, vork, stok, staart, fles, bok, licht, dak, tak, dorp, kop, hoofd, nest, rug.
- b.) maan, baal, baan, haar, paal, laan, kool, haan, zoon, staal, zool, steen, vuur, been, uur, aar, oor, veer, heer,
- c.) touw, mouw, bij, lei, ei, ui, zee, stro, la, mama, papa, tante.
- d.) konijn, kuiken, lemoen, keuken, appel, parel, duivel, engel, tafel, hemel, lepel, kooksel, letter, water, broer, venster, zuster, vader, moeder, zomer, leven.
- uy - kran*
e.) man, ban, bal, kar, tol, kol, tor, val, pen, pan, hen, zon, stal, ster.
- f.) slang, ring, tang, stang, kring, ding, wandeling, kraking, vondeling.
- g.) ham, lam, kom, kam, bom, ram, kram.
- h.) boom, raam, oom, kraam, adem, bloem, bezem, arm, storm.
- j.) koning, haring, ketting, bokking, piering.
- k.) blad, pad, vat, gat, glas, schip, meid, jongen.

OEFENING 63.

Schrijf de *verkleinwoorden* in het *Enkel-* en *meervoud*.

De arm	Een kan	Een vlag
Het raam	Een slot	De man
De bloem	Het rad	De ster
Een zalm	De pen	Een kapel
Een kraam	Een tang	Een ring
Een pruim	Het blad	Een kam
Het glas	Een veer	Het schip
Een kar	Het dier	Een haven
De schaduw	Een woud	Een beek

De zwaluw	Een sabel	De zon
Een straat	Een tuin	Een poort
Een vrucht	De nacht	De stad
De knecht	De koe	Het lam
De smid	Het ei	Het gelid
Het lied	Het kleed	De tas
Het bos	De mus	Het lid
Het huis	De fles	De dag
Het vat	De slag	Het gebed
Het dak	De rat	Het spel
De weg	De tred	Het slot
Het schot	Het gebod	De oorlog
De hof	Het hol	De roos
De vis	De abrikoos	De koning
De noot	De hertog	Het pad
De haring	De wandeling	De oom

Zo: *de arm; het armPJE; de armPJES.*

OEFENING 64.

(Grammar § 32).

Geef het *vrouwelijke* van:

profeet, boer, dichter, koning, sekretaris, student, prins, assistent, man, ram, jood, leeuw, tijger, beer (2), keizer, vriend, helper, speler, heiden, Christen, werker, schrijver, neef, oom, president, doffer, dief, mannetjes-olifant, akteur, meester, stier, bedelaar, ezel, held, zwager, bul, hengst, slaaf, bruidegom, weduwnaar, erfgenaam, god, bakker, echtgenoot, heer, kater, haan, reu, dienaar, broer, jongen, bok, gender, kok, hert, gezelschap, hommel, hommer, woerd, buurman, monnik, knaap, orgelist, wees, leerling, muzikant, Fransman, vorst, buur, graaf, baas, hertog, herder, aap, beul, duivel, kunstenaar, eigenaar, professor, jovernaar, leraar, baron, dokter, voogd, patroon, weldoener, gever, breker, drager, slaper, rijder, vrijer, exekuteur, vleier, proever, kalkoense-haan, wolf, gemaal, regent, neger, waarzegger, bekeerling, hant, maker, bestuurder, martelaar, onderwijzer, voorzitter, agent, jonker, principaal.

OEFENING 65.

Geef het *mannelik* van:

profetes, boerin, dichteres, koningin, sekretaresse, studente, prinses, assistente, vrouw, ooi, Jodin, leeuwinn, tijgerin, berin, zeug, keizerin, vriendin, helpster, speelster, heidin, Christin, werkster, schrijfster, nicht, tante, presidente, duif, dievegge, wijfjes-olifant, aktrice, meesteres, koe, bedelares, ezelin, heldin, schoonzuster, merrie, slavin, bruid, weduwe, erfge-name, godin, bakkerin, echtgenote, dame, kat, hen, teef, dienares, zuster, meisje, geit, gans, keukenmeid, hinde, gezellin, bij, vis, eend, buurvrouw, non, orgeliste, weze-leerlinge, muzikante, Franse, vorstin, burin, gravin, bazin, hertogin, herderin, apin, beulin, duivelin, kunstnares, eigenares, professores, toveres, lerares, barones, dokteres, voorgdes, patrones, weldoenster, geeftster, breekster, draagster, slaapster, rijdster, vrijster, exekutrice, vleister, proefster, kalkoense-hen, wolvin, gemalin, regentes, negerin, waarzegster, bekeerlinge, hanze, maakster, bestuurderes, martelares, onderwijzeres, voorzitster, agente, jonkvrouw, prin-cipale.

OEFENING 66.

Plaats *de* of *het* voor elk Zelfstandig Nw.:

huisje, meid, meisje, kalf, vergadering, kooksel, gebak, gebeente, lente, vrede, hoen, been, zomer, koren, penning, kater, stier, dievegge, doffer, das, haas, kaas, ei, arm, palm, schoonheid, majesteit, leven, wasdom, heiligdom, rijkdom, Christendom, wandeling, gunst, haver, rijst, aarde, ere, breedte, zwaluw, peluw, zee, dochter, vader, kind, deksel, stoffer, boosheid, stilte, worm, bezem, leerling, strijdenoot, ontsteltenis, regering, koning, kunst, woning, haring, schuit, passer, gezegde, ouderdom, hertogdom, steunsel, geschreeuw, metselaar, vriendje, zilver, psalm, gebabbel, stoeltje, stal-knecht, twist, wens, komst, helm, hoogte, luiheid, erfenis, stellage, beuzeling, lam, alsem, roos, baksteen, vriendin, held, boodschap, géhuil, lucht, lengte, dienst, balie, getier, peer, veulen, kleursel, zingen, maand, tarwe, jeugd, gezelschap, blik (2), deel (2), gift (2), heer (2), hof (2), jacht (2), kamp (2).

maal (2), morgen (2), pad (2), patroon (2), pit (2), punt (2), schrift (2), slag (2), spoor (2), stof (2), vlek (2), school (2), want (2).

OEFENING 67.

↳ Geef de regel voor de woorden die HET nemen:

boompje, kalf, kuiken, kind, ram, dochter, schone, zingen, gelach, kooksel, gebeente, Parijs, volk, koper, heiligdom, timmerman, bul, eik, aap, ketting, vergoeding, kamer, ^{de}beitel, ^{de}driemaster, hamer, bezem, ^{de}uniform, ^{de}houw, lach, wasdom, heidendom, meid, ouderdom, koe, jongen, haver, ^{de}abrikoos, ^{de}koren, ^{de}citroen, ^{de}ebbe, ^{de}eer(e), einde, ^{de}breedte, geboomte, vonnis, ergernis, balie, heerlijkheid, zwaluw, majesteit, evangelie, ^{de}gerij, ^{de}rij, blijdschap, ^{de}genootschap, kleding, haring, koning, winst, rust, twist, komst, ^{de}stellage, vriendin, roos, held, heer, lengte, vrede, getier, peer, veulen, ^{de}kleursel, zomer, ^{de}tarwe, ^{de}gezelschap, ^{de}Jodendom, ^{de}hertogdom, ^{de}rijkdom, ^{de}Christendom, leerlinge, wees, deksel, ^{de}psalm, breedte, gehuil, ^{de}plaats(e), kunst, worm, adem, bij, begrafenis, lente, zon, ster, ^{de}tee, leeuw, ^{de}schare.

Zo: het boompje — verkleiningsuitgang *pje*.

OEFENING 68.

(Grammar § 31).

Vertaal: (twee geslachten).

The toad is creeping on the *path*. Give me the *part* of the *deal*. The *gentleman* is at the head of the *army* (heer). The *garden* is at the back of the *court*. The *patron* gave me the *pattern* of the hat. He is on the *point* of leaving. Childern should use the *full stop* in dictation. He is on the *right track*. He put *spurs* to his horse. Where did you put the *poison* and the *present* (gift). Peter has gone *a-hunting* but not on the *yacht*. He cast a *glance* into the *tin*. Do you see the *shoal* of fish? The boy learns in the *school*. Put the *full stop* at the end of the sentence and tell me what is the *point* under discussion. The *dust* was lying thick on the material you gave me. He reads the *Scriptures*. The *hand-writing* is very bad. *Man* is mortal. I do not know the *fellow*.

OEFENING 69.

Vul in het *bepalend lidwoord*: *de of het*.

In — stad bezochten wij — tentoonstelling, — diergaarde — handelskade. Aan — station (— statie) hoorde men — trein in — verte fluiten. Men voelde — dreunen van — trein. Dit gebouw is — raadhuis en dat gebouw — stadhuis. Hij heet — vader van zijn land. Hij bewerkte — verzoening tussen Tromp en de Ruijter. Hij sneuvelde in — jaar 1628. — einde is beter dan — begin. Bij — metselaar liggen stenen. Deze komen van — steenbakkerij. U hebt — man gewaarschuwd. — gebouw is afgebrand. Kaapstad is — eerste handelstad van — Kaapkolonie. Welke stad ligt daar in — verte? Het is — Kaapstad. Jan kwam bij — heer wonen. — vogels en — bloemen zijn — boden van — lente. — bodem van — Zuiderzee heeft men onderzocht. — gemeente wordt door — burgemeester bestuurd. — predikant kwam in — kerk en men speelde op — orgel. Zet — boeken in — boekerij. — kind speelt met — zand en — water, — oog ziet en — oor hoort.

OEFENING 70.

Als Oef. 69.

— herfst heet — taalmeester van — natuur. — leeuw is — koning van — woud en van — dieren. Wij zagen — leeuw en — leeuwin. — huis is omgeven door een tuin. Zij draagt alles aan — meid op. Na — vegen van — huis en — opruimen van — kamer moet zij — water halen. Zij ontmoette — knecht van — tuinman en begon onder — putten van — water een praatje over — voorzichtigheid van — dame. — kat vangt — muis en krabt — hond. — kater bijt — kat. — waarheid kan geen herberg vinden. — gelegenheid maakt — dief. Van Hugo de Groot roemt men — geleerdheid en — verstand, — verdraagzaamheid en — wijsheid. Ieder kent — geschiedenis van — land. Al loopt — leugen nog zo snel, — waarheid achterhaalt haar wel. — vuur en — water zijn — sterkste elementen. — gras is groen en — roos is rood. — vrede werd bij — meer gesloten. — distrikt Bre-

dasdorp ligt in — zuiden van — Kaapkolonie. In — winter stolt — water van — rivieren in Noord-Europa.

OEFENING 71.

Als Oef. 70.

—landman berekent — ontvangst en — winst. — uitkomst valt hem mee. Hij koestert — hoop een voordelig jaar te hebben. — vos roemde — schoonheid van — raaf, — vleierij streeelde — vogel. Hij liet — lekkernij vallen. — schip nadert — kromming van — rivier. — schipper peilt — diepte en maakt vlug — wending. — vaartuig bereikt — kade en lost — lading. Wij bewonderen — vlugheid en — kalmte van — man. Hij verstaat — kunst uitstekend. — bemanning kon — kust niet zien. Ze hoorde echter — branding. — stranding kon zij niet verhinderen. Men bemerkte — onmogelijkheid van — beklimmen van — hoogte. Vader ging naar — markt en kocht — paard van — buurman van Jan. In — noorden van Europa gaat — zon gedurende enige dagen in — nacht niet onder. In — begin schiep de Heer — hemel en — aarde.

OEFENING 72.

Als Oef. 71.

—koopman vervalste — boter. — kopers bemerkten — knoeierij. Ze gaven aan een ander — gunst en lieten — knoeier staan. Willem Barendsz was op — tocht naar Nova Zembla — rechterhand van Heemskerk. — begin van een rivier heet — oorsprong, het einde heet — mond. Jan lijkt net — broer van Piet. Piet is — broer van Jan. — smid treedt — smederij binnen. — vuur wordt aangelegd. — knecht brengt — steenkool aan. — smid steekt — ijzer in — vuur. — knecht haalt — hamer. — vonken vliegen door — smidse. 's Morgens voor — opgaan van — zon kraait — haan — boer wakker. Deze verlaat — legerstede en wekt — knecht. — weduwe beweent — overleden echtgenoot. — vriendin troost — weduwe. De berenleider dresseert — beer en — berin. Op — schip waren — vader, — broer, en — moeder van — meisje.

OEFENING 73.

Als Oef. 72.

De snoek is — haai der zoetwater-vissen. De spreeuw heet — aap onder de vogels. De haringvisserij was eenmaal — goudmijn van Nederland. De herfst heet — taalmeester der natuur. IJmuiden is — voorhaven van Amsterdam. De leeuw is — koning der dieren, de eik is — koning van het woud. Deze man scheen — dader van dit gruwelstuk. Na onderzoek bleek een ander — schuldige. Napoleon I wordt — gesel van Europa genoemd. Vondel heet — prins der Nederlandse dichters. Deze man is — grootste fabrikant van ons land geworden. Hij was — jongste zoon uit een talrijk gezin. Die man leek — burgemeester van een klein stadje. Dit nieuwe gebouw wordt — postkantoor. Willem de Zwijger heet wel — „Vader des Vaderlands”. De Ruijter werd — schrik van 's vijands vloten. Rechtvaardigheid is — richtsnoer van al zijn daden.

OEFENING 74.

(Grammar § 5 en § 90).

Vul in: *d*, *t*, of *dt*:—

Moeder snij^d broo^d. Ik snij^t mij in de vinger. Hij bloe^t. De tuinman wie^t het onkru^t. Hij snoei^t de bomen. Hij schu^t de appels van de boom. Baa^d u u, nog dagelijks? Ik baas^t mij liefst in de zomer. Meester frons^t de wenkbrauwen. Hij vin^d u niet aardig. Zus brei^t een kous. Het volk brei^t zich uit. Zus haak^t en borduur^t. Buiten buldert de win^d. Ik zen^d u een boek. Zen^d het mij over een week terug. Zen^d je mij dan uw atlas? Waarom antwoor^d je niet? Hou^d jij niet van hem? Het hou^d is nat. Hij hou^d het hou^d verkeer^d. Hij laa^t het bor^d vallen. Hij laa^t het bor^d met broo^d. Hij snij^t koren op het lan^d. Wat hou^d hij in zijn han^d? Hij bracht het van het eilan^d.

Op het pa^s sloeg ik een ra^d dood. Het ra^d van de molen moet gesmeer^d worden. Hij ston^d aan de ran^d van de afgron^d. Aan de waterkan^d zocht de kru^skundige zijn bloemen. Wie met buskru^si- speel- krijg- licht een ongeluk.

OEFENING 75.

Als Oefening 74.

Hij ee- gor- met zijn han-. Hij zweer- een ee-. Het aan- beel- van de smij- is heel zwaar-. De staar- van het paar- is zwar-. Kaapsta- is de hoofsta- van het lan-. Een hoe- en een pe- zijn hoofdeksels. De naal- en de spel- zijn van metaal. Het mes is bo-. Aan elke han- zijn vijf vingers. De sloo- is bree- en het pa- is recht. Een glas kou- water is gezon-. Hij hiel- van het gekou-. Een bla- in het boek is bemors-. De mol wroe- en voe- zich met insecten en wormen. Het paar- tra- op mijn voe-. De tuinman hou- van hou-. Waar von- jij dit? De smi- smee- ijzer en smij- het in het water. Heb- jij zijn hamer al opgeti-? Hij kwam heel laa- in de avon-. In de winteravon-uren vertel- men zijn avon- uren. Schrijf dit zonder één fou-.

OEFENING 76.

Als Oefening 74.

Er is een bran- uitgebroken. Het hele gebouw bran- af. Uw vader raa- u ten goede. Waarom volg- u zijn raa- niet? De honingraa- wor- gesmolten. De herder hoe- de schapen. Een grote hoe- beschu- zijn hoof- tegen de hitte van de zonnestralen. Je moe- de moe- niet opgeven. Ik zal u te gemoe- komen. Hij ontmoe- zijn vader. De klok lui-. De lui- is een muziekinstrument. Jij spreek- niet lui-. Met een spel- spel- hij de doek vast. Pas op, jij spel- de woorden verkeer-. U won- u nogal vaak. Ik won- mij bijna nooit. De won- aan mijn voe- is niet gevaarlijk. Heeft u de duiven gevoe-? Ja, ik voe- ze om zes uur. Voe- u uw duiven ook? Neen, ik win- albasters. Moeder win- garen op en ik win- het touw op. Een kind wen- aan alles. Hij wen- het hoof- links om. De soldaat is gewon-.

OEFENING 77.

Vul in het *lidwoord* of een *voornaamwoord*:—

Jan kwam bij — meester klagen over — jongen van — bakker. „— jongen heeft je geplaagd? vroeg Meester.”

„— jongen heeft mij geplaagd,” zei hij. „O neen! — deed het,” was het toen weer. Wat een malle Jan! Eerst wijst hij — jongen aan. Dan beschuldigt hij — jongen. — jongen bedoelt hij nu? In — winkel heeft u — platen en — boeken gekocht? — platen zijn een cadeau van mijn vader. — boeken zijn — boeken van — burgemeester. In — boom zit — nest van een paar duiven. Uit — raam van — zolder kan men — wijfje zien zitten. Ons— knecht wilde — nest uithalen. Vader heeft hem verboden — nest aan te raken. Nu zit — wijfje ongestoord in — nest te broeden. — mannetje brengt haar — voedsel, dat zij lust.

OEFENING 78.

(Grammar § 64—§ 66).

Vul in het *aanwijzende voornaamwoord*:

Wat doen ¹ mannen daar? Welke? Wel, ² witmutsen, daar in de bakkerij. Aan ¹ kant ligt het deeg. Zie je ¹ knecht met ² zwarte snorretje? Ik ga nu bij ¹ raam kijken. Kijk eens naar ¹ suikerharten. Laten wij naar ¹ speelgoedwinkel gaan kijken. Heb jelui ¹ machinetje al gezien? Ik heb het geld van ¹ man gekregen. Wat heb je van ¹ gekregen? ¹ kind geeft veel moeite. ¹ kind is gehoorzamer dan ¹ kind. ¹ menschen gaan vandaag weg. Hij geeft — kind suikergoed, maar — kind krijgt niets. — man en — vrouwen zijn broer en zusters. Er liggen twee eieren in — nest. Er zit een vogel in — boom. ¹ behoort niet aan mij. ¹ man is de vader van — kind. Wie heeft u — goed gegeven? Ik geloof het was of ¹ man of ¹ man.

OEFENING 79.

(Grammar § 68).

Vul het *betrekkelijk voornaamwoord* in:

1. De man, ¹ zijn plicht doet, verdient onze achting. De man, — u prijst, verdient onze achting. De man, over ¹ u spreekt, verdient onze achting.
2. De vrouw, ¹ haar plicht doet, verdient onze achting. De vrouw, ¹ je prijst, verdient onze achting. De vrouw, over ¹ — je spreekt, verdient onze achting.

— preekstoel en las uit — nieuw- bijbel. — gemeente zong
 een schoon- vers uit — boek. Na — kort- preek verliet —
 heel- gemeente — kerkgebouw.

OEFENING 86.

STOFAANDUIDENDE BIJV. NW.

(Grammar § 40).

Vul in:

- Een tafel van hout is een ^{tafel} tafel.
 „ tafel van ijzer is een — tafel.
 „ das van zijde is een — das.
 „ kous van wol is een — kous.
 „ hoed van vilt is een — hoed.
 „ ring van goud is een — ring.
 „ bord van tin is een — bord.
 „ pot van glas is een — pot.
 „ beeld van marmer is een — beeld.
 „ kraag van papier is een — kraag.
 „ lepel van zilver is een — lepel.
 „ stuiver van brons is een — stuiver.
 „ huis van steen is een — huis.
 „ koffer van leder is een — koffer.
 „ vest van zijde is een — vest.
 „ bal van ivoor is een — bal.
 „ kraan van koper is een — kraan.
 „ bal van lood is een — bal.
 „ schip van hout is een — schip.
 „ deken van wol is een — deken.
 „ hoed van stro is een — hoed.
 „ speld van goud is een — speld.
 „ karaf van glas is een — karaf.
 „ knoop van been is een — knoop.

Zo: Een tafel van zilver is een *zilveren* tafel.

OEFENING 87.

(Grammar § 41).

Vul in:

Een goed- jongen	Een goed- meisje
Een groot- paard	Een groot- kerk
Een rood- oog	Een rood- wang
Een bekend- plant	Een bekend- dier
Een zoet- drank	Een zoet- sap
Een wijd- vest	Een wijd- jas
Een blind- man	Een blind- jongetje
Een vierkant- tafel	Een vierkant- bord
Een zacht- veertje	Zacht- wol
Een recht- lijn	Een recht- stokje
Een rond- bord	Het rond- bord
Het breed- pad	Een breed- pad
Een vet- varken	Het vet- varken
Een mooi- meisje	Het mooi- meisje
Het slecht- kledingstuk	Een slecht- kledingstuk
Een goed- kind	Het goed- kind
Een kort- touw	Het kort- touw
Het plat- koekje	Een plat-koekje
Een oud- gebouw	Het oud- gebouw
Een bruin- paard	Het bruin- paard
De sterk- man	Een sterk- man
Een bont- koe	De bont- koe
De goed- lamp	Een goed- lamp
Een rijp- appel	De rijp- appel
De hard- grond	Een hard- grond
De duur- ring	Een duur- ring
De heet- zomer	Een heet- zomer
De koud- winter	Een koud- winter
Een slecht- jaar	Het slecht- jaar

OEFENING 88.

TRAPPEN VAN VERGELIJKING.

(Grammar § 44).

Vul in:

Een scheermes is scherper dan een broodmes.

Een toren	....is hoger	.....
.....	is fraaiër	.....
.....	is ouder	.....
.....	is breder	.....
.....	is blanker	.....
.....	is sterker	.....
.....	is groter	.....
.....	is kleiner	.....
.....	is zoeter	.....
.....	is spitser	.....
.....	is duurder	.....
.....	is zwaarder	.....
.....	is zuurder	.....
.....	is bruiner	.....
.....	is harder	.....
.....	is vlugger	.....
.....	is dunner	.....
.....	is wijzer	.....
.....	is dommer	.....
.....	is brozer	.....
.....	is droger	.....

OEFENING 89.

Schrijf het verschil tussen:

1. Een *dubbel* geschilderde deur.
Een *dubbele*, geschilderde deur.
2. Een *bitter* slechte vrucht.
Een *bittere*, slechte vrucht.
3. De *fraai* beplante heuvels.
De *fraaie*, beplante heuvels.

4. Een *half* verrotte appel.
Een *halve*, verrotte appel.
5. *Heel* mooie spiegels.
Hele, mooie spiegels.
6. Een *buitengewoon* schone plant.
Een *buitengewone*, schone plant.
7. Een *vrij* voldoende woning.
Een *vrije*, voldoende woning.
8. Een *uiterst* zwakke punt.
Een *uiterste*, zwakke punt.
9. Een *afschuwelijk* luie aap.
Een *afschuwelike*, luie aap.
10. Een *buitengewoon* sterke man.
Een *buitengewone*, sterke man.

OEFENING 90.

(Trappen van Vergelijking.)

(Grammar § 44).

Vul in :

De koopman verdiende vóór twee jaar *veel* met zijn handel. Het vorige jaar —, en dit jaar verdient hij —; zijn winst op de suiker beduidt *weinig*, op de koffie nog — en op de tee —. De zwaluwen vliegen *hoog* in de lucht; de ooievaars vliegen —; de leeuwerik —. De reis met de boot duurt *kort*; met het rijwiel —, met de trein —. De fabrikant verkoopt het flanel *duur*, het duffel —, het laken —. De meeste kinderen lusten *gaarne* suiker, een appel lusten zij —, kersen —. Om de delen van een bloem te bestuderen moet men *goed* toekijken, bij kleinere bloemen — kijken, bij een madeliefje moet men — toekijken. Wij bleven *lang* bij de winkelier, — bleven wij bij de tuinier, — bij de bloemist. Rundvlees is *mals*, kalfsvlees —, hertevlees is —. Een appel is *zacht*, een perzik —, een pruim —. Een groene appel is *zuur*, een groene abrikoos is —, een groene druif —. Dit kind is *gehoorzaam*, dat kind is —, en dat kind —. Deze jongen is *dom*, die jongen —, die jongen —.

OEFENING 91.

Trappen van Vergelijking.

groot, zwart, wit, mager, vet, dun, dom, glad, klein, smal, lelik, mooi, schoon, helder, vlak, koud, warm, nat, droog, hoog, flink, zuur, zoet, stout, braaf, dapper, gek, broos, laat, vroeg, veel, goed, kras, lief, bekend, graag, vals, bits, schuw, druk, vol, bleek, rood, geel, vuil, schuins, klaar, aangenaam, lui, vlijtig, werkzaam, vrolik, heilig, rein, oprecht, tam, woest, mat, paars, blauw, wijs, boos, kwaad, heet, koel, laf, groen, dood, stom, fraai, prachtig, mal, knap, snel, langzaam, vaal, kaal, bemind, donker, dik, lang, kort, breed, wijd, kostbaar, liefelik, afschuwelik, weinig, stevig, hard, zacht, dor, walgelik.

OEFENING 92.

Zet in de schrijftaal:

Eenmaal, so fertel oom Sarel, rij hij met sijn ossewa¹e deur 'n kloof; hij lég te slaap binne in die wa¹e, sijn rijperd léóp achter die wa¹e fagemaak¹. Met eens begin die perd te runnik, hij laat toen stil hou en sie toen amper bo¹e op di berg, wát ferskrikkelik hoog was, 'n Elandsbul wei; hij fat sijn roer, trek los, en ja daar kom die Eland fan die berg afgerol. Hij laat toen die wa¹e met die achterstel na die berg sijn kant toe draai, en die Eland wát nog altij¹d, an 't rol was, rol¹ toen sonder moeite binne in die wa¹e.

OEFENING 93.

Als Oef. 92.

Oom Wolf het die manier gehad om smorrens met sijn terugkoms fan sijn jagtóg af, altij¹d daar in die laagte op te draf na sijn nes¹ toe daar bo¹ onder die rand. Nou het dit gebeur dat in een tij¹d fan die jaar daar 'n swerm sprinkhane sich fer¹ 'n tydj¹ in die laagte ophiou totdat al die fijn¹ grassjies opgefret is, dan trek hulle weer weg. Die Sekretaris fo¹el is baing gek na sprinkhane, mar as hij soggens daar kom om hulle te fang, dan kan hij amper gen een by kom nie deur dat hulle skoon ferwilderd is met oom Wolf

syn deurhard- loperij na sijn nes toe. Toen spook hij daaro'er en fra of oom Wolf nie met 'n draai kan loop buitekant die dik trop om nie? Die ou antwoord en sê, dat Sekretaris te feul op sijn gemak gesteld is, want netsowel as die ou moet moeite doen om an sijn kos te kom, kan die ander ook mar 'n beetjie rondspring onder die sprinkhane. Sekretaris word kwaad en gé fer oom Wolf 'n taai klap met syn een flerk en doch dat hy hom met die een slag sou dronk slaan om hom dan goed af te ransel o'er sijn brutale antwoord op sijn billike eis. Mar wie sê so; moenie glo nie; di ou sijn kop het al baing skoppe fan die perde gehad wat hij so een na die ander gefang het, dat hij skaars die oorwaks gefoel het, en dan nog het hij na die flerk gehap en 2 penne daar uitgeruk wat hij raak gebijt het.

OEFENING 94.

Als voren:

Di Sekretaris merk⁴ toen dat hij wel 'n slang met sijn flerk kan dronk slaan, doch dat hij sich op 'n eerbiedige afstand moet hou⁵ fan oom Wolf⁶ af, en nou dat die 2 penne⁷ uit sijn flerk⁸ uit⁹ is, kan hij glad gen sprinkhaan by kom ni omdat die gemis fan di 2 penne gemaak het dat hij nou te lomp is om 'n fijn draai te maak. Hij prakseer en krij 'n goeie plan om fer Wolf ook 'n ekstra strik te laat aftrap, wat hom echter mar halfpad geluk het, want sijn plan was eigenlijk om die 2 foortande fan Wolf uit te breek waarmee hij di 2 penne uit sijn flerk uit gebijt het. Nadat hij eers skijnbaar weer goeie frinde gemaak het, sê hij as di ou fer hom 'n goeie party sprinkhane kan laat kry om te eet, dan sal hij fer hom 'n fet jong kalfie besorre. Goed so. Die follende oggen toen dit nog donker was, gaan Wolf sijn lijf neergoi op 'n partij sprinkhane en dan rol hij o'er hulle heen en so het hij 'n menigte buiten kans gestel om te kan vlie'e of loop, waarfan Sekretaris toen net so feul geëet het as hij maar kan in krij. Nou sal hij die fet kalfie bij die boer sijn fé gaan haal, daarmé deur die lug vlie'e tot rech-o'er en as oom Wolf hoor bulk, dan moet hij weet dat die kalfie neer kom en dan moet hij hom fang. Weg is Sekretaris. Anstons kom hij terug met 'n

klip in sijn pote, bulk in die luch en los die klip, oom Wolf staan klaar met die ope bek om die kalfie te fang, merk echter onraad, spring weg, doch di klip fang hom so raps an di nek en op die een achterfoet, daarom dat die ou tot fandaag toe nog 'n stijwe nek en 'n mank achterfoet het.

OEFENING 95.

Voeg passende gezegden uit de zde rij bij de onderwerpen der eerste rij.

1 De schoorsteen	blaft.
2 De roos	is scherp.
3 De klokken	wast zich.
4 De hond	bedelt.
5 Ik	klopt.
6 De maan	luiden.
7 Mijn hart	rookt.
8 De bedelaar	bent er niet geweest.
9 De bijen	zuivert het water.
10 De dief	zwemmen.
11 De schroef	gonzen.
12 Jij	schijnt.
13 Het paard	bloeit.
14 De koe	drijft de boot vooruit.
15 De Duitsers	lees de koerant.
16 Wij	steelt.
17 De filter	hinnikt.
18 Vissen	drijft op het water.
19 De steen	wordt vet.
20 Kurk	geeft melk.
21 Automobielen	roken lange pijpen.
22 Het varken	zinkt in het water.
23 Dunne pannekoekjes	smaken lekker.
24 Jan	rijden snel.
25 Het mes	doen ons werk.

Zo: De schoorsteen rookt.

OEFENING 96.

Wat de mensen doen:

1. De molenaar maalt het koren.
2. Een visser..... (vangen).
3. Een hoefsmid..... (beslaan).
4. Een schoenmaker.....
5. Een tuinman..... (planten).
6. Een onderwijzer..... (leren).
7. Een boekbinder..... (*vellen tot een boek*).
8. Een kleermaker..... (*jassen, vesten, broeken*).
9. Een muzikmeester..... (geven).
10. Een brievenbesteller..... (bezorgen).
11. Een barbier..... (scheren).
12. Een schaapherder..... (oppassen).
13. Een metselaar..... (bouwen).
14. Een loods..... (sturen).
15. Een gids..... (wijzen).
16. Een bakker..... (*brood en koek*).
17. Een boekhandelaar..... (verkopen).
18. Een kuiper..... (maken).
19. Een kruidenier..... (verkopen).
20. Een dokwerker..... (laden en lossen).
21. Een veehandelaar..... (kopen en verkopen).
22. Een lijkbezorger..... (begraven).
23. Een doodgraver..... (graven).
24. De krantenjongen.....
25. De stukadoor..... (pleisteren).

OEFENING 97.

Geef het tegengestelde van de cursieve woorden:

1. Ik *kocht* een huis. 2. Ik *kocht* het *goedkoop*. 3. Hij *bleef thuis*.
4. Zij was *altijd* laat. 5. Zij was *altijd* *laat*.
6. *Eerlijkheid* is een *deugd*. 7. De jongen werd voor zijn *luiheid* *gestraft*.
8. De *volgende* dag was ik jarig. 9. De Kaap Kolonie *voert* wol *uit* (verander het voorwerp ook).
10. Dus U *bekent*, dat U ongelijk heeft? 11. De *verdrielijkste* dag was de dag van zijn *vertrek*.
12. De brief was *mooi* geschreven, maar *lelik* opgevouwen. 13. De bevolking

tuin, di- voor — woning van — opzichter ligt, draagt de blijken van groot- zorgen, voortdurend- arbeid. Op — plein spelen de kinderen, di- — scholen in ginds- straten bezoeken. Met — grootst- moeite werd de stoomketel opgetild. — ondeugend- jongens worden gestraft. — oud- man gaf — ondeugend- jongen een geducht- pak slaag. — vaders hadden een ver- tocht ondernomen. Hun kroost hadden zij voor di- enkel- dag aan — trouw- zorgen van hun praatgraag- wijfjes overgelaten. De mosjes hebben kort- pootjes en eenvoudig- lichtgrijs- veren.

OEFENING 82.

Vul in:

— lang- trein loopt op een ijzer- spoor. — woll- en ka- toen- kousen, di- u gebracht heeft, zijn stuk. Toen ik in — groen- veld wandelde, kwam er een groot- zwart- koe op mij aanlopen. — woedend- dier wilde mij op — nat- grond doodtrappen, maar ik klom in — hoog- boom, waar ik een droog- hout op — woest- dier wierp. — ondeugend- meisje veroorzaakt haar goed- oud- moeder veel verdriet. — grijs- vader bemint — jong- knaap. Mijn oud- oom speelt met — zwart- hond. — witt- paard loopt in — weide. — oud- tuinman gaf mij twee lekker- rood- appels, di- ik dadelik aan mijn lief- moeder gaf. Een goed- kind bemint en gehoorzaamt zijn ouders. — goed- kind speelt met een mooi- bloem. Op — hoog- berg is een groot- spelonk.

OEFENING 83.

Vul in:

In d- lang- oefening zijn veel- lelik- fouten. Meester schrijft met wit- krijt op — zwart- bord. Ik zit op — hard- bank en schrijf met een slecht- pen. D- hout- stoel staat onder — tafel. — hoog- bomen hebben lang- wortels. Er is een schoon- meer op — groen- berg. — bladerloos- bomen zijn — gewis- tekenen van — naderend- winter. Ons- Afrikaans- Mei is — begin van — winter. — haantje van — toren wees naar — bulderend- Zuidoosten. Aan — wit- muur hangen gekleurd- kaarten van verschillend-

landen van — groot- wereld. — klein- hout— deur is gebroken. — ijzer— dak is van — groot- gebouw door d-sterk- wind afgewaaid. — hoog- toren van — Hollands- kerk werd door di- vernuftig- man gebouwd. — groot- schepen varen op — onstuimig- zee. — lui- jongen en — ijverig- meisje lopen te zamen naar — school.

OEFENING 84.

Vul in:

— best- paard van — boer werd in — nacht gestolen. — boer kwam enig- tijd daarna op — markt en zag — paard staan. „Het is — paard, d- mij enig- dagen geleden ontstolen is!” — vreemd- koopman had een goed- paard gestolen. — man bedekte — ogen van — hond en nam — kat bij — nek. — kat krabde — hond. — Grieks is — naam van — taal, di- men 500 v. Ch. in Griekenland sprak. — taal is sedert di- tijd veel veranderd. — ezel schopte en — os stootte — leeuw. — kinderen spotten vandaag met d-oud- man. — man had een kind, — van iedereen bemind werd. — boer bond — poten van — ezel vast en droeg hem naar — huis. — dwaas- knaap zal niet aan — werk komen door zulk- krom- sprongen te maken. — jongen zit op — knie van zijn vader. — oud- man heeft d- gans- dag gelopen.

OEFENING 85.

Vul in:

— krom- bek van — mooi- vogel is om — giftig- slangen mee te vangen. — rijk- mensen hadden slaven en slavinnen. — groot- vissen in — zee vangen — klein- vissen. — jong- mannen lopen naar — groot- stad. — plant had mooi- en fijn- bloempjes. — zon bescheen — plantje en — regen- wolken begoten het. Aan — einde van — oorlog komt — vrede. — brieven worden naar — postkantoor gebracht. — jong- man stond op en bood — oud- man — stoel aan. — klein- kinderen zagen — oud- man lopen. — lief- stem van — schoon- dame bekoorde — mensen. — orgelist speelt — gezangen op — orgel in — kerk. — predikant klom op

neemt *langzaam* toe. 14. Wij staan *zelden* voor 7 uur op. 15. Hij *vergeet* alles. 16. *Lichte* voorwerpen *drijven op* het water. 17. Het is *warm* vandaag. 18. In de *zomer* zijn de dagen *langer* dan de nachten. 19. In de *zomer* zijn de dagen *langer* dan de *nachten*. 20. De prijs van een artikel wordt *hoog* als er veel *kopers* en weinig *verkopers* zijn. 21. Dat is *tegen* de gebruiken van dit land. 22. Ik heb de ruit *bij ongeluk* gebroken. 23. Tante is een *brave* vrouw. 24. *Zeewater* is *zout*. 25. De ballon *rijst*.

Zo: Ik verkocht een huis.

OFEENING 98.

Vul in:

Ik heb (u, ~~uw~~) aan (u, uw) stem herkend. Waar is (u, uw) boek? Waar gaat (u, uw) heen? Wij lopen (samen, zamen) (na, naar) de markt. Hij kwam (na, naar) het eten (na, naar) mij toe en vroeg (om, naar) een shilling. Wanneer gaat (u, uw) weg? Ik weet het (nog, noch) niet. De kinderen liepen te (samen, zamen). Ik heb hem (nog, noch) niet gezien. (Noch, nog) Jan (noch, nog) Piet heeft het gedaan. Hij heeft het (zelf, zelfs) gedaan. (Zelf, zelfs) hij weet het al. De jongen leest (slecht, slechts). Hij wou (slecht, slechts) dit (noch, nog) zeggen. De man (zei, zij) dat hij wegging. (Zei, zij) heeft haar moeder geholpen. Zijn (hard, hart) is zo (hard, hart) als steen. Ik (houd, hout) het (houd, hout) vast. Hij (houdt, houwt) het schaap in stukken. Zij (voedt, voet) haar duiven en heeft haar (voed, voet) bezeerd. Hij (hoed, hoedt) de schapen in de (weide, wijde); maar heeft zijn (hoed, hoedt) verloren. U heeft 't vuur te heet (gestookt, gestoken). Een bij heeft mij (gestookt, gestoken). Ik ben van die voorrechten (ontstoken, verstoken). Zijn toorn is (ontstoken, verstoken). Zij (vleien, vlijen) zich neer op 't gras. De mensen (vleien, vlijen) de koning. De koffie wordt (gemaal, gemalen). Hij heeft mij aan de oren (gemalen, gemaal).

OEFENING 99.

(Grammar § 72, § 51, § 141, § 142).

Vertaal: (*men, one, call, know.*)

They are waiting for you. They have advised me. What have they promised you? They have sent for a physician. They laughed at it. He was considered a wealthy man. They honour him on account of his age. It is said that the prince is dead. It cannot be believed. I have been advised to go to Cape Town. It is said that you are leaving. I have been deceived twice. They say that walking is a good exercise. People generally speak too much. You should beware of damp feet. One has always to wait a long time at the station. It is supposed that there will be no meeting tonight. They say that war is a good thing.

Have you got a pen? Yes, I have *one*. He sold his pen and bought a new *one*. How can people blame *one* for doing *one's* duty? We have bought an old pen and two new *ones*.

How do you *call* this? Have you *called* the man? Do you *know* him? Do you *know* where he lives?

What's the time? *What's* the price? *What's* your name? *What's* your age? *What* day of the month is it?.

OEFENING 100.

Vertaal:

Tuesday, Saturday; one and a half; three fourths; August; February; four hundred and eighty-eight; seventhly; four dozen eggs; a thousand pigs. Three weeks hence. The day after tomorrow. The day before yesterday. To-day. Daily. One day; two days. Twice a day. One and a half days. It does not concern you. During the month of May I travelled from Cape Town to my brother's farm in the Transvaal. The journey by train and cart lasted nearly five days and a half. In travelling through the Karro I felt the cold very much. That part of the country is very bare and one soon tires of looking out of the carriage-windows. I was exceedingly glad to get home again. After all "there is no place like home," as the old saying goes.

OEFENING 105.

(Grammar § 42).

Vertaal: (lidwoord, voorzetsels, enz.)

Man is mortal. It is hot in summer, but cold in winter. We ascended Boschberg in the district of Somerset. He lives in Church Street in the village of Somerset West. He has small pox. We were at breakfast. He was converted to Protestantism. He studies history. What do you call that in Dutch? Little Charlie is dead. Old age has its defects. He shook *his* head. This costs three shillings *a* yard. He is going to church now. He lives in town. I have *a* headache. She was in *a* passion. He bought *a* hundred apples. He has *a* thousand sheep.

In the island of Ceylon. A load of wood. He lives in the city of Rome. I am going to the Cape of Good Hope. Who is it? It is I. I think so. It is they. It is we. I believe so. I am right, but you *are* wrong. He *is* hungry, but she *is* thirsty.

OEFENING 106.

Vertaal:

What is this man's occupation? He is a business man: he has a retail business, but he is at the same time an all-round man. It is a pity that I am so hard up, else I would have „stood” you a cup of tea. I am accustomed to see my friends off at the station. Last year several of my friends came to see me off when I went home. He could easily have broken his journey at Cradock but he is always finding fault with the conductor. School breaks up on the 16th of September. Was that book written by Jack? No fear, he does not look like it? How is the world treating you? I have not seen you for an age. What kind of bananas do you want? Never mind, I am not particular, just as you please, as long as they are ripe. I am sorry that I sent that man away, for he seems to be hungry and thirsty. Shut the door of my room, please.

OEFENING 107.

Vertaal:

! Please tell me the time. The sooner you do so the better. I will make you take out your watch. It is exactly five minutes past three. Have you got the right time? No my watch is half an hour fast. My word, but then you ought to part with it. Don't you fear, it is an heirloom. This morning I got up at seven, had breakfast at twenty to eight, took leave, ran to the station, bought my ticket and got to the train just as it was about to go. What is the price of this umbrella? I shall let you have it for ten shillings and sixpence, sir! I can „do” you a cheaper one. How is your mother today, John? She slept well *last night*, and is feeling much better this morning, thank you. I went to church *last night*. Can you give me some thread and a needle? White thread or black? It does not matter, but hurry up, please!

OEFENING 108.

Vertaal:

My grandfathter was eighty-eight years old last Saturday. He still looks strong, and walks about with ease, but he is losing his sight, and his memory is becoming weak. I last saw you at halfpast nine in the morning the day before yesterday. I do not expect to be back until next week. Can you meet me at twenty minutes past eleven at the usual place? The steamer brought no less than three hundred and eighty-nine passengers to Table Bay. When do you intend leaving for the North? On Tuesday or Saturday the 11th of December at the very latest. I have invited one of my friends to come and spend the holidays with me. I hope you will enjoy yourself during the holidays. I lost sight of you altogether. Do you like flowers? Rather, but to make ends meet, I can't afford to have any. //

OEFENING 109.

Vertaal:

If I am not mistaken I saw him last week. He lives in the suburbs but his business is in town. My father has gone for a trip to Spain, Belgium, Sweden and Norway. The people of Belgium are called Belgians, of Switzerland Swiss and of Holland Dutch. The Arabs live in Arabia and speak Arabic. The sun rises at half past five and sets at half past five twice a year. I understand that the boy was blind and yet he succeeded in passing his examination. He tells that the sons of the ancient Persians were instructed from the age of five years to twenty in three things; to manage the horse, use the bow and to speak the truth. A boy was one day walking in the field when he saw a sheep coming to him. Is it a fact that he is to be married? Of course he has been engaged for years.

OEFENING 110.

Vertaal:

It is said that the roots of trees are injured by transplanting them. One is inclined to think that that man is crazy. To-morrow he is starting for France, Germany, Austria and some other countries of the continent. From the juice of the beetroot sugar can be obtained. A large part of the work was quite useless. That fellow imagines he can do here just what he likes. I have reason to hope that he will recover. She ought to put another wick into that lamp. The handwriting of my brother is illegible. The coachman struck the horse a severe blow with his whip. England, the United States, France, Germany and Russia are the great powers. German is spoken in Germany, Austria and a part of Switzerland. Dutch is spoken in the Netherlands, Belgium, South Africa and the Dutch Indies. What is the difference between a Hindoo and an Indian? The Spaniards speak Spanish and Portuguese Portuguese. Irish is spoken in a part of Ireland.

OEFENING III.

Hij is tot *magistraat* van deze stad *aan* *gesteld*
 He has been appointed („tot”) magistrate of this town.
 He lived in the island *(of)* St. Thomas. The city *(of)* Rome was *reuker*
 built on seven hills. *(de)* Health is promoted by cleanliness and
 temperance. Will your cousin be admitted into the college? *(het)*
 Not, if he does not pass his examination. We have been
 reading an interesting story. The boy has fallen from the
 tree. It is *is* said that more books are printed in a day than
 were printed in one year in the seventeenth century. It has
 been calculated that China produces more than five hundred *mean by*
 million pounds of tea every year. They lived for twenty
 years on nothing but a few biscuits. The boys were noisy *naarden*
 this morning. Passengers for the Strand must change at E.
 Is it too late to post letters? Our holidays is very short this
 time, yet I hope to enjoy myself. In general I don't like
 cats and dogs.

OEFENING II2.

Vertaal:

Did it not surprise you that the people were thrashing
 already? She comforted herself with the hope of seeing her
 mother next month. His riches did not *verhindert* prevent him *(from)*
 being a learned man. He went to Cape Town last week. We
 are going to accompany our sister to the station to-night.
 Who played last Sunday? I am sure, I don't know. The
 sooner he goes the better for me. I will make the boy learn
 his lesson. He wears spectacles. It is said that German is
 more difficult than Dutch. Take this umbrella and give it to
 that gentleman. Sing the twenty-first, twenty-second and
 twenty-third verse of the hundred and fiftieth psalm. I like
 to hear the history of Bishop Hatto and the rats. After all
 it served him right. I intend going to Cape Town for the
 holidays, then to Uitenhage, and at last to Graaff Reinet
 via Swartkops. How do you like your new teacher?

OEFENING 113.

Vertaal:

Have you ever read any book about the history of Germany? I have. I have read one in Dutch, and one in Italian. Indeed, I did not know that you had studied so many foreign languages! That boy looks very pale! What is the matter with him? I don't know, I'm sure. It looks as if he has measles. I hope not; that would be too bad. I really do not know what to do. I cannot make up my mind. What is he looking at? I wish you would advise me and tell me what would be best. I say, John, just go to the grocer's, please, and get me two pounds of sugar, and order three dozen boxes of matches. All right, I'll tell him to send the things at once. Please, do! Can you please tell me what time it is? I am not quite sure, but I think it is half past five. Then my watch must be fast, for it is twenty minutes to six on it. Yesterday we sat beside each other on the little wooden bench. Be sure to come and see us to-morrow. Thank you, I prefer to stay.

OEFENING 114.

Vertaal:

The girl took off her hat and her gloves before entering the dining-room. Why did you tell him such a story? I have heard him say that he did not like it at all. Don't disturb him, please. Leave him alone and he will manage (it) very well. I am studying Greek and Latin. Where do you come from? I come from Somerset West where my father has his business. Last year we were living at Cradock and this year we are going to Somerset East for the Christmas holidays. I have a wholesale business and keep carts and horses on hire. He told me that his little girl cannot wash herself. He is quite right; the poor child is still too weak to do so. How is your little brother getting on? Thank you, he is much better to day. Mr. J. Edwards H. Stevens Esq. Miss Thomson. Care of. Dear Sir. Your obedient servant. *i.e.*; *viz.*; *etc.*; *e.g.*; *prox.*; *ult.* (write out the Dutch contraction also in full).

OEFENING 115.

Vul in :

De Engelsen	wonen in	E. ....;	de Eng.... taal.
De Schotten	„ „	S. ....;	de Sch.... kerk.
De Ieren	„ „	I. ....;	Ier.... boter
De Fransen	„ „	F. ....;	een Fr.... mode
De Duitsers	„ „	D. ....;	D. .... muziek.
De Italianen	„ „	I. ....;	de I. .... opera.
De Spanjaarden	„ „	S. ....;	een Sp.... dans.
De Portugezen	„ „	P. ....;	Por. .... wijn.
De Denen	„ „	D. ....;	Deen.... boter.
De Zweden	„ „	Z. ....;	Zw. .... vuurhoutjes.
De Noren	„ „	N. ....;	N. .... mythologie.
De Turken	„ „	T. ....;	de T. .... sultan.
De Grieken	„ „	G. ....;	Gr. .... letters.
De Nederlanders	„ „	N. ....;	de Ned. . . vlag.
De Friezen	„ „	F. ....;	Fr. .... paarden.
De Zeeuwen	„ „	Z. ....;	Ze. .... runderen.
De Hollanders	„ „	H. ....;	Hol. .... kaas.
De Russen	„ „	R. ....;	Rus. .... barbaarsheid.
De Aziaten	„ „	A. ....;	de Az.... beschaving.
De Amerikanen	„ „	A. ....;	Am. .... machines.
De Indiërs	„ „	I. ....;	In. .... nijverheid.
De Indianen	„ „	N. A. . .;	In. .... gebruiken.
De Afrikanen	„ „	Z. . . A. . .;	de Af. .... taal.
De Australiërs	„ „	A. ....;	Aus. .... appels.
De Egyptenaren	„ „	E. ....;	de E. .... pyramides.
De Israëlieten	woonden in	P. ....;	het I. .... volk.

OEFENING 116.

Schrijf:

- de dagen: Zondag, M..., D..., W..., D..., V..., Z...
- de maanden: Jan., Febr., M..., A..., M..., J..., J..., Aug., Sept., Oct., N..., D...
- de vier windstroken: N..., O..., Z..., W...; en het N..., het O..., het Z..., het W...
- de 5 zinnen: het gehoor, het gez..., het gev..., de r..., de s...

OEFENING 117.

Algemene vragen.

1. Geef de trappen van vergelijking van:
duur, goed, braaf, droog, hoog, lang, zwaar, klein, weinig,
graag, vroeg, wijs, dun, dom, slecht.
2. Geef het verleden deelwoord van:
bannen, slaan, slagen, leven, denken, bakken, hakken,
zitten, zetten.
3. Geef de verleden tijd van:
kunnen, wassen, kiezen, buigen.
4. Geef 't verschil tussen:
naamloos, nameloos; zinloos, zinneloos; begin, beginsel;
tijdig, tijdelijk; begrafenis, begra^ving; vijandig, vijandelik;
iets geloven. aan iets geloven.
5. Schrijf korte zinnen, waarin de woorden hal, deken,
patroon, graaf, blik gebruikt worden in hun verschil-
lende betekenissen.
6. Geef 't meervoud van:
draad, trede, dak, vis, schip, kalf, rund, raad, been, kous,
piano, kruis, huis, muis, struis.
7. Geef 't enkelvoud van:
bazen, glazen, koeien, hoenders, varkens, bureu, gelegen-
heden, vlooiën, vlezē, latten.

OEFENING 118.

1. Gebruik de volgende woorden in korte zinnen: ¹ ~~t~~ ¹ ↗
zeide, zijde; dokter, doktor; kruid, kruit; rad, rat; vee, fee;
graad, graat; fel, vel; lach, lag; pond, pont; fors, vors;
hard, hart; kinderachtig, kinderlik; ^{señor} hij spreekt tegen
— Jan, hij spreekt Jan tegen.
2. Geef de regels voor 't gebruik van hebben en zijn in de
vervoeging.
3. Wat zijn sterke en wat zijn zwakke werkwoorden?
Geef voorbeelden.
4. Gebruik in korte zinnen:
behoren *tot*, behoren *aan*, behoren *bij*; denken *aan*, denken
over, denken *om*, denken *van*; vergeten hebben, vergeten
zijn; vragen *om*, vragen *naar*, houden *van*, houden *voor*;
verzoek, bezoek, verzoeking, bezoeking, verzoeken, bezoeken.

5. Hoe wordt de lijdende vorm uitgedrukt? Geef voorbeelden in de tegenwoordige, toekomstige en volmaakt tegenwoordige tijd.
6. Waarom wordt de *t* in *potten* verdubbeld?

OEFENING 119.

1. Geef 3 achtervoegsels die afgetrokken znw., 3 die verkleinwoorden, en 3 die verzamelnamen vormen.
2. Waarom worden de volgende woorden zo gespeld:— rustte, kapte, hoedde, hoorde, vatte, haalde, spelde, spelde?
3. Gebruik in zinnen
Iets vragen, *naar* iets vragen, *om* iets vragen; iets vrezen, *voor* iets vrezen; iets hopen, *op* iets hopen; lenen *van*, lenen *aan*; rekenen *op*, rekenen *met*; schikken *in*, schikken *naar*; sterven *aan*, sterven *van*.
4. Wat is een *open* lettergreep? Verdeel de volgende woorden in lettergrepen:
schrijftafels, bomen, verduren, deling, dierbare, lelike, mooie, bloeien.
5. Schrijf de volle Teg. en Verl. tijd aant. wijs, bedrijv. vorm van:
zien, gaan, staan, verliezen, kiezen.
Geef ook de verleden deelwoorden:
6. Hoe vormt men de ranggetallen van de hoofdtelwoorden?
7. Geef 't verschil tussen:
geloven, beloven; hij rook, hij rookt; hij klooft, hij kloof; hij baadt, hij bad; gevangenis, gevangenschap; ongerust, onrustig; avonduur, avontuur.

OEFENING 120.

1. Geef 't meervoud van:
kolonie, ei, blad, sofa, gans, kruis, koopman, duif, letter, pad, laan.
2. Schrijf de onv. teg. tijd aant. wijs van:—
zien, kunnen, zich schamen, willen.

3. Schrijf de 3e pers. enk. onv. teg. en volm. teg. tijd aant wijs van:
blijven, bannen, lopen, meten, verliezen, zetten, wassen, komen, gaan.
4. Wanneer gebruikt men gij, ge, jij, je en u?
5. Geef de trappen van vergelijking van:
gemeen, gewoon, boos, vast, vals, zwaar, blijde, weinig.
6. Schrijf korte zinnen, waarin de volgende woorden voorkomen:—
rijzen, reizen; bezoeken, verzoeken; weiden, wijden; lijden, leiden; wende, wendde; u zaagt, u zaagt; gemalen, gemaald; leide, leidde.
7. Wat is 't verschil tussen:
hij heeft belet, hij is belet; ik ben geslaagd, ik ben geslagen, ik heb geslagen; ik ben verzocht, ik word verzocht; ik was opgenomen, ik werd opgenomen; geroken, gerookt; gestoken, gestookt; gebrouwen, gebrouwd; wij baden, wij baden.

OEFENING 121.

1. Hoe wordt de *i* of *ie* aan 't einde van de lettergrepen geschreven?
2. Welke letters staan nooit aan 't einde van een woord?
3. Geef 't meervoud van:
kat, kerk, boot, monnik, vonnis.
Wanneer wordt de slotmedeklinker verdubbeld?
4. Verbuig (enk.) „de heer”.
! Welke znw. behoren tot de *zwakke verbuiging*?
5. ! Waar worden de medeklinkers van 't *kofschip* gebruikt?
Waarom schrijft men *leefde* en *graasde*?
6. Wat is onregelmatig in de vervoeging van:
willen, komen, zullen, weten, moeten, kunnen, zijn?
7. Welk verschil is er in de vorm van 't verl. deelwoord van een *zwak* en een *sterk* werkwoord?
8. Wat is 't verschil tussen:
mooipraten, mooi praten; voorgoed, voor goed; vandaar, van daar; roodborstje, rood borstje; kleinnicht, kleine nicht; kleinkinderen, kleine kinderen; grootvader, grote

vader; oudoorn, oude oorn; een groot man, een grote man;
 een oud soldaat, een oude soldaat, een oudsoldaat?

OEFENING 122.

1. Wat is 't verleden deelwoord van:
 kiezen, verliezen, liegen, leggen, liggen; en de 1e pers.
 enk. onv. verl. tijd van:
 antwoorden, zich wassen, rondzwerfen, haten, vragen?
2. Geef de trappen van vergelijking van:
 laat, veel, prachtig, duur, kwaad. 6.4.17
3. Geef zinnen, waarin de volgende werkwoorden scheidbaar en onscheidbaar samengesteld voorkomen:—
 voorzeggcn, ondergaan, overwegen.
4. Geef het meervoud van:
 kieviet, havik; monnik, fabriek.
5. Schrijf 't meervoud en de vrouwelijke vorm van:
 prins, leeuw, bul, zanger, zwager, neef.
6. Wat is 't verkleinwoord van:
 boom, rivier, stok, zoon, kan, rotting, ring?
7. Geef 't meervoud van:
 kat, stad, dag; lid, gelid; waarheid, meid; lot, zot; voerman,
 blindeman.

OEFENING 123.

1. Vervoeg in de onv. teg. tijd aant. wijs:
 zitten, staan, mogen, durven, zien, zich haasten.
2. Wanneer schrijft men s en wanneer ' of 's in de 2e naamval (genitief)? Wanneer schrijft men 's in de 1e naamval meervoud van z.n.woorden?
3. Schrijf:
  - 1) 3e pers. enk. onv. teg. tijd aant. wijs,
  - 2) " " " " verl. " " "
  - 3) " " meerv. " " " " "
  - 4) verl. deelwoord (met het hulpwerkwoord) van:
 blazen, razen, leggen, liegen, liggen, praten, lopen, denken,
 verkopen, overhalen, overwinnen.

Zo:	(1)	(2)	(3)	(4)
blazen	hij.....	hij.....	ze.....	.....
razen	.....	.....	.....	.....

4. Wat is 't verschil tussen:
naamloos, nameloos; groot, groots; levend, levendig;
groente, groenigheid; zedig, zedelik; nog, noch; ontstoken,
verstoken; hij voer, hij voert; vallen, vellen; drinken,
drinken?

OEFENING 124.

1. Waarom wordt de slotmedeklinker van *vak* en niet van *dak* in 't meervoud verdubbeld?
2. Welke achtervoegsels worden gebruikt om verkleinwoorden te vormen? *te*
Wat is 't verkleinwoord van:
man, school, maan, pad, meid, jongen, lade, blad,
vat, oude, koning, spel, steel, schip, oor, boom, kan, neef.
3. Vorm causatieven van:
drinken, *yk*lieven, vallen, *yz*zitten, *yz*zingen
en frequentatieven van:
druipen, schuiven, wenden, beven.
4. Waarom missen de volgende werkwoorden de *t* in de 3e pers. enk. onv. teg. tijd aant. wijs:
kunnen, willen, zullen, mogen, zijn?
5. Vorm bijwoorden van:
gewis, dag, slecht, zacht, blind, trap.
6. Wanneer wordt in 't Hollands de onv. verl. tijd van 't Engels door een onv. verl. tijd vertaald, en wanneer door de volm. verl. tijd? Helder dit op door voorbeelden.
7. Wat is 't verschil tussen:
heen~~x~~henen; jegens, tegen; dewijl, terwijl; hij is dichter, hij is een dichter; acht pond, acht ponden; laat ons gaan, laten wij gaan. *te*

OEFENING 125.

1. Wat is de betekenis van 't voorvoegsel *GE* in *gezusters*, en toon aan de achter- of voorvoegsels met hun betekenis in:
Kaaps, *yz*dagelijks, *yz*mengsel, *yz*maagdelij~~n~~, *yz*ontginnen, her-
lezen, *yz*gedenken.

2. Geef 't meervoud van:
knoop, staf, huis, stad, brood, kruis, bruid, maat, hol,
rad, zegen, compagnie, historie; struis, luis.
3. Wat valt er aan te merken op deze woorden:
kinderen, schoenen, tenen.
Noem zestien andere woorden die dezelfde vorm in 't
meervoud hebben als *kinderen*.
Wat is 't geslacht van die woorden?
4. Geef de onbep. wijs, onv. verl. tijd en verl. deelw. van:
gevroren, aantrekken, bid, doorbrengt, houd, aannemen,
helen.
5. Wat is 't verschil tussen:
houdt, houdt; hout; voedt, voet, voed; hoed,
hoedt; vlijen, vleien; pijlen, peilen; gesloten, ontsloten;
glimlachen, glimlachen; de mens, het mens?

OEFENING 126.

1. Noem drie werkw. die scheidbaar en drie die onscheidbaar samengesteld zijn. Geef onbep. wijs, onv. verl. tijd en verl. deelw. van elk.
  2. Schrijf de onb. wijs, 1e pers. enk. onv. teg. tijd, 1e pers. enk. onv. verl. tijd en verl. deelw. van:
stond, zich bekwamen, ingericht, voorkomen, placht, wacht, bakt, hakt, kooft.
  3. Geef de betekenis van de voorvoegsels en achtervoegsels in:
afgod, ontdekken, oorzaak, droppel, lepel, vruchteloos.
  4. Hoe worden de *a*, *o*, *u* en *e* in open lettergrepen geschreven? Welke uitzonderingen zijn er op deze regel?
  5. Geef 't verschil tussen:
een knap schoenmaker, een knappe schoenmaker; grootmoeder, grote moeder; langer, meer lang; gelofte, belofte; groter als, groter dan; stadhuis, stadshuis; landsman, landman; een voet vierkant, een vierkante voet; hij loopt in de kamer, hij loopt de kamer in; hij is met 't plan ingenomen, hij heeft de stad ingenomen.
-

OEFENING 127.

1. Schrijf korte zinnen, waarin 't verschil in betekenis duidelijk uitkomt:
rede, reden; voorgeod, voor goed; geld, gelden; knechts, knechten.
2. Wat is 't verschil tussen:
leiden, leidden, lijden; weiden, wijden; reizen, rijzen; wennen, wenden; winnen, winden, wonden; maats, maten.
3. Geef de onbep. wijs, onv. verl. tijd en verl. deelw. van:
malen (2), brouwen (2), plegen (2), denken, dunken, melken, verliezen, kopen, brengen, vriezen, wreken en bannen.
4. Gebruik in korte zinnen:—
benen, beenderen; hemels, hemelen; kleden, klederen; levend, levendig; mooipraten, mooi praten; licht, licht.

OEFENING 128.

1. Verklaar de vormen *goeds* en *liefs* in „allerlei goeds en liefs“.
2. Wanneer wordt de overtreffende trap voorafgegaan van *de* of *het*?
3. Wat verstaat men door de zwakke verbuiging van zelfstnw.?
4. Noem vijf znw. die twee meervoudsvormen hebben en toon 't verschil aan.
5. Hoe worden bijwoorden gevormd? Ontleed 't woord *averechts*.

OEFENING 129.

1. Hoe verklaart u zulke vormen als:
zijns weegs, *des daags*, van *daag*, een pak *slaag*?
2. Wat is de betekenis van de voor- en achtervoegsels in:
schepeling, ellendeling, tweeling, vertrekkende, verleggen, verlossen, verkleinen.
3. Wat is 't verschil tussen:
veilen, vijlen, feilen; gezeten, gezet; gelegen, gelegd; gewond, gewonden, gewonnen, gewend; zwoeren, zwoeren; vergeten hebben, vergeten zijn?

DICTEES.

OEFENING 131.

(De klinkers A, AA, U, UU.)

Schuren zijn meestal van hout. Muren metselt men van steen. Guur is de wind in de winter. Zeelieden turen gaarne over de wijde zee. Menig uurtje brengen zij op zee door. Het vuurtje is uitgedoofd. De boer huurt het land. De bok heeft soms vreemde kuren. Hij wil zich niet laten sturen. Dure eieren zijn soms slecht. De buren helpen elkander. Ik gluur door het scheurtje. Junie en Julie zijn koude maanden. Suiker is niet duur. De paarden trekken de wagen in de schuur. Mijn zusje kan haken en borduren. Soldaten dragen sabels en geweren. Sommige soldaten rijden te paard. Het haantje drinkt water. Zwanen en zwaluwen zijn vogels. Daar is Kaatje met een lief katje.

OEFENING 132.

(A EN U).

Het water was sterk gewassen. De mannen hadden veel te verduren. Soms spoelden grote palen door de golfslagen weg. Hier en daar zijn gaten in de aarde. Palen worden in de grond geslagen. Uren, maanden, dagen, jaren vliegen als een schaduw heen. Waar wij staren, zien wij water. Het paard trekt de wagen. Laten wij onze vijanden niet haten. De haan en de hen staan op het zand. Wij laden haver op de wagen. Ik zal even aan moeder vragen of de tafel zwart is. Waarom staat vader daar zo te staren? De maan is ondergegaan en ik weet niet waar de man gelopen heeft. Hij bracht mij appels in een mand. Januarië is de warmste maand en Junie is dikwels heel koud.

OEFENING 133.

(E, EE, O, OO).

Waarom staat de oven open? Hij zit met *open ogen* en oren. Wij horen dat u koren gekocht hebt. *Rookt hij nog* zo veel? Het water is aan 't *koken*. Droge bomen hebben geen *lover*. Menigeen kan u niet verstaan, omdat zij uw *mening* niet oplossen kunnen. *Belofte* maakt schuld. Wij moeten niet te veel beloven en niet alles geloven wat wij horen. Wij *leren* lezen. Hij *heeft* vette benen. *Waarom weent* hij? Ik *weet* het niet, maar u *hoort* 't te weten. De kinderen lopen rond en kopen *vele* dingen. *Ossen* hebben horens en zijn geen roofdieren. *Beren* eten *vlees*. Wij lusten peren. Hij *kon* mij helemaal niet keren. De schoenmaker maakt zolen. *Steenkolen* worden uit de grond gegraven. In dat land zijn *vele* oude kastelen. *Vele* woorden worden dagelijks gebruikt. *Verloochen* nooit je geloof. Een *pochhans* doet niets dan *pochen*.

OEFENING 134.

(EI, IE, IJ).

Sommige lieden worden in de straten *rondgeleid*. De *kleinen* schrijven heel *lief* op hun *leien*. Hij *zei*: „*Zie*, ik kom!” Het *ei* viel uit 't nestje. Hij kwam *veilig* thuis. Zij *lijdt* veel *pijn*. In de *Mei* spelen wij zo *blij*. *Allebei* de kinderen aten aardbeien. Hoe *weinig* mensen verliezen nooit *iets*. De *Rijn* vloeit door Duitsland. *Pieter* en *Sientje* zijn de *kleinkinderen* van *Gijsbert*. *Wie* gaat mee naar de *weide*? *Blijf* maar weg als 't u *belieft*. *Eindelijk* verbrandde het *papier*. *Mijn* vriend eet *eieren*. Het *spijt* mij dat hij *niet* *blijven* wil. 't Is een *feit* dat hij *fijt* in de vinger heeft. De *meisjes* zingen *allerlei* *wijsjes*. De *tijger* dreigde hem te doden. *Zij* bereiden zich om de paarden te *berijden*. Wij *mijden* zulke lieden.

OEFENING 135.

(MEDEKLINKERS:— S, Z, F, V, G.).

Soms ziet men mensen die 't hoofd erg hoog dragen. De soldaat gebruikt geen suiker, maar een sabel.

3. Het paard, '— (hetwelk) daar loopt, won de prijs. Het paard, — (hetwelk) je daar ziet, won de prijs. Het paard, '— over (over hetwelk) ik sprak, won de prijs.

1. De zeeslag — (welk-) in 1676 bij de Etna geleverd werd, kostte De Ruijter het leven. De Ruijter werd in de slag, — (welk-) hij in 1676 aan de Fransen leverde, dodelijk gewond. De laatste zeeslag, '— in (in welk-) De Ruijter streed, werd geleverd in 't gezicht van de Etna

2. Alkmaar was de eerste stad, '— (welk-) de vijanden trotseerde. Alkmaar was de eerste stad, '— (welk-) de Spanjaarden niet konden veroveren. Alkmaar was de eerste stad, '— voor (voor welk-) de vijanden het hoofd stieten.

3. Het land, '— (hetwelk) aangewezen wordt, kan u noemen. Het land, — (hetwelk) de reiziger bezocht, ligt ver van hier. Het land, '— van (van hetwelk) ik spreek, ligt ver van hier.

1. De mannen, — hun plicht doen, verdienen onze achting. De mannen, — u prijst, verdienen onze achting. De mannen, over '— u spreekt, verdienen onze achting.

2. De vrouwen, '— haar plicht doen, verdienen onze achting. De vrouwen, '— u prijst, verdienen onze achting. De vrouwen, over '— u spreekt, verdienen onze achting.

3. De paarden, '— (welk-) daar lopen, wonnen de prijzen. De paarden, '— (welk-) u daar ziet, wonnen de prijzen. De paarden, '— over (over welk-) ik sprak, wonnen de prijzen.

1. De zeeslagen, — (welk-) De Ruijter leverde, won hij meestal. De zeeslagen, — (welk-) De Ruijter's roem handhaafden, verzekerden de macht van Nederland. De zeeslagen, — in (in welk-) De Ruijter de Nederlandse vloot aanvoerde, vielen in zijn voordeel uit.

2. Alkmaar en Leiden waren de eerste steden — (welk-) de Spanjaarden niet konden veroveren. Alkmaar en Leiden waren de eerste steden, — voor (voor welk-) de vijanden het hoofd stieten.

3. De landen, — (welk-) aangewezen worden, kan je noemen. De landen, — (welk-) de man bezocht heeft, liggen ver van hier. De landen, — van (van welk-) ik spreek, liggen ver van hier. Een kat, — veel mauwt, vangt geen

muizen. Vogeltjes, — zo vroeg zingen, vangt de kat. De paarden, — de haver verdienen, krijgen ze niet. De man met — gij zoveel spreekt, is een schurk. Hij is de eerste man, — de reis om de wereld gemaakt heeft. Hier staat de boom, — (welk-) ik verleden jaar geplant heb. Het boek, — op tafel lag, is verbrand. De vriend, — ik prees, is spoorloos verdwenen.

OEFENING 80.

Verbuiging van Bijvoegelijke Naamwoorden.

(Grammar § 40).

Vul in het lidwoord en schrijf het B.v.n. in de juiste vorm.

De wandelaar richtte zijn schreden naar de plaats, waar hij — doordringend- kreet gehoord had. Bij — nauwingang, die door een zwart- deur gesloten was, verdrong zich een dicht- menigte. — breed- poort, die men door een zwart- ijzer- hek kon sluiten, stond steeds voor iederbelangstellend- bezoeker open. Daar — ouders zich op — akker bezighouden met wieden, past — oudst- knaap — klein- zusjes en broertjes op. Op buitengewoon snelwijze hebben zich sommig- scholen in ons land uitgebreid, op enkel- plaatsen zijn zij daarentegen achteruit gegaan. Op verschillend- wijzen maakt men jacht op — vos, die zich echter niet gemakkelijk door — listig- jagers laat verschalken. Van di- groot- gebouw moet de gevel, die men voor enig- jaren vernieuwd heeft, weer een belangrijk- herstelling ondergaan. De kinderen namen om de beurt een heerlijk- appel van de schotel, — — tuinman hun voorhield. D- kinderen hebben een heerlijk- appel van — schotel genomen.

OEFENING 81.

Vul in:

— stomp- toren, — je daar boven di- hoog- dijk ziet uitsteken, bouwde men in — veertiend- eeuw. Van — meestwindmolens draait men — kap, waar — zwart- molenas zich bevindt. — heel- molen wordt gedraaid. — klein-

OEFENING 101.

Vertaal:

Three quarters of a mile; Saturday, the 31st of May; Tuesday, the 18th of March; a thousand oranges. Do you enjoy your holidays? It rained heavily. You will be too late for the train. I thank you, sir, for your present. I see; we are being seen; John, you have seen; they will have seen; William and Henry, you may see; Mary, see the bird! Seeing is believing; seeing this he went away. Which king? The same king; some kings; these queens; of those queens; the queens whose children are ill; in the kingdom itself; neither kingdom; each kingdom. Oh do come and have tea with us to-night. I will then introduce you to Mrs. X. Do you dare to go into the water? I have never dared. We have not dared to tell him what has happened. Will you come and look? Has he seen you, do you think? Yes, he has seen you run away. My father taught me Latin. Has he taught you to speak it?

OEFENING 102.

(Grammar § 114).

Vertaal:

I have heard him. I have heard him sing. We must write our letters to-day. We ought to write them at once. You should (ought to) have written them yesterday. He does not know his lessons. He must learn them as soon as possible. He is right, but you are wrong. Why do you think so? What time is it? It is four o'clock; 5.15; 6.30; 7.50. Come here quickly; I have something beautiful to show you. You are very much mistaken. He came here last month. I have never been to Ceres, but I hope to go there next July. Are those your books or your brother's? This is the place where the mountains are highest. It is not yet half-past eight, is it? I should like to have some fresh eggs for breakfast this morning. Do you know that gentleman? No; I don't. You are wrong if you think, that I could have deceived so old a friend. The day before yesterday I saw the Queen herself driving down the street.

OEFENING 103.

Vertaal:

I know him. I know where he lives. The brother of my father I call my uncle. Send for the doctor. You were sleeping when I called. At about five o'clock. About halfpast six. She slept for three hours. She slept for three hours and a half. It is the eighteenth day of the eighth month of the year. His little boy died the day before yesterday. There are more mistakes in your translation than in mine. I was sorry that I could not go. They made her sing a song. That man is yet to be born who will speak and write two languages equally well. They don't speak Dutch well, but make themselves understood. I do not care to go to bed early. It was not a learned man who taught me reading and writing, and yet he has taught me everything to become a learned man.

OEFENING 104.

Vertaal: (Onbepaalde wijs en verleden deelwoord).

Did you *let* the little boy go? They *should* not have done that. We *have* had to give up the plan. He *has* never been willing to learn his lessons properly. We have not *been able* to come. It *could* not be of any use. I have *had* a new coat made. He has not *dared* to greet her. She *remained* standing there. Why have you *had* me called. I have *taught* him to behave himself properly. He has *stood* looking at the game. We (have) *sat* chatting very pleasantly. Did you ever *see* the flax in flower? I have *felt* the storm coming on. I have not *been able* to do it. I have not *dared* to tell it to him. I have *seen* him run. He has *heard* you speak. She has *gone* to fetch the book. How *could* I ever think it? We did not *dare* to dream of it. I have not been able. He has never *dared*. Has he gone there? Did you hear me? Have you seen him? She remained there. I have taught him. I sat there the whole day.

Soort zoekt soort. Soep is nooit zoet. Sulfer is zwavel, en zilver is een metaal. Het sijsje zat op de sikkels te zingen. 't Water sijpelt door 't zand. Hij gaf mij het sein voor 't vertrek. Dit is een sieraad voor de stad. Na de storm kwam 't suizen van een zachte stilte. Het sap is helemaal verdroogd. In deze samenloop van omstandigheden liepen zij te zamen. Fris gewaagd is half gewonnen. De begrafenis van de gravin vindt morgen plaats. De vrouw versiert zich met bloemen. Het is feitelijk waar dat de koude fel is en dat de fontein opgedroogd is. Zij dansten er ferm op los. Ik twijfel niet dat hij zijn fortuin maken zal. Hij heeft twee fouten gemaakt, maar krijgt toch een fooi. De toverfee bracht mijn vee terug. Vroeger werkte hij flink; nu is hij op de fles. Fatsoenlike knapen fluiten niet op straat. De man heeft forse armen. Er is een fonds opgericht voor de armen. Fiere knapen, zien jullie het fijne ervan? De bloemen zijn zeer fraai. Breng toch zout en zeep mee van het dorp.

OEFENING 136.

(D, T ALS SLOTMEDEKLINKERS).

Aan de wand hangen platen. Het zaad van deze plant is vergiftig. De smid hamert. De hoed en de pet dragen wij op het hoofd. In 't woud staan bomen. De put is diep. Het voetpad is smal. Grootmoeder is oud. De kerk is groot. De jongen geeft een kort antwoord. De jager jaagt met zijn hond op hazen en patrijzen. Het is reeds weken lang koud. Op 't land kan niet gewerkt worden. In de stad zoekt men te vergeefs naar werk. Bont en blauw ziet men groot en klein langs de straten lopen. Dat oude vrouwtje verzamelt hout in 't woud. Dat is een vreemd huis. De griffels zijn gepunt. De matroos klom als een kat in het want. Ik wed met jou om 5 shilling dat de wet dat niet voorschrijft.

OEFENING 137.

(VERDUBBELING VAN MEDEKLINKERS).

Stomme kinderen kunnen niet spreken. In een grote stad zijn stille en drukke straten. Vossen zijn slimme dieren. Die mannen hebben verre reizen gedaan. Gekke mensen zijn on-

gelukkig. Met botte messen kan men niet snijden. Bonen draagt men in zakken. Slakken en padden zijn lelike dieren. De webben der spinnen zijn kunstig. De muggen dansen om de bomen. De zieken slikken pillen of bittere poeders. Op de daken liggen pannen of leien. Wanneer wij dorst hebben drinken wij. Door eten stillen wij onze honger. De mannen lopen door de straten. De boeken en koeken liggen op tafel. De bokken trekken. Monniken zijn in kloosters, nonnen ook. Gemeentesekretarissen zijn stadsklerken.

OEFFENING 138.

(ALS VOREN).

Wie telkens zijn werk uitveegt, komt niet verder. Vader zal de latten van het varkenshok weer vasttimmeren. Een varkenstaart krult. De rietdekker dekt de molen met riet. Een waterrat zwom langs het oeverriet. De visser vist langs de berg. Sommige mensen dragen oorringen. Met kerstijd hebben wij vakantie. Het soefbord staat op het tafellaken. De handdoek en de zakdoek zijn gewassen. De bezemmaker maakt bezems. In de zondagschool zijn veel kinderen. Rijpe kersen zijn donkerrood. De kinderen in dit schoollokaal zijn muisstil. De huisschilder trekt sierlike krulletters op de vensterruit van de winkelier. In de zomer doen wij een plezierreis. Door het kerkraam zag ik de koekkraam staan op het plein.

OEFFENING 139.

Potten en pannen behoren in de keuken. De arren glijden over het ijs. De volle korenaren buigen naar de grond. De arbeider eet aardbeien. Hij neemt een akker mee naar de akker. Er kruipen soms padden over de paden in onze tuin. Aan de jurk zitten haken. Onder schoenen zijn hakken. Vissen zwemmen in 't water. In de boomgaard pikken de mussen aan de kersen. De ballen vielen tussen de balen. De toppen der bomen schudden heen en weer. Verse broodjes smaken lekker. Met een deken dekken wij ons warm. In die flessen is wijn. Laten wij geen latten gebruiken. Koninginnen dragen kronen, gravinnen en hertoginnen ook.

OEFENING 140.

(D, T, OF DT ALS SLOTMEDEKLINKERS):

Moeder *snijdt* het brood. Ik *snijd* mij in de vinger. Hij *bloedt*. De tuinman *wiedt* het onkruid. Hij *snoeit* de bomen. Hij *schudt* de appels van de boom. *Baad*t u u nog met dit gure weer? Ik *baad* mij liefst in de zomer. Meester *fronst* de wenkbrauwen. Hij *vindt* u niet aardig. Zus *breit* een kous. Ook *haakt* en *borduurt* zij. Buiten *buldert* de wind. Ik *zend* u een boek. *Zend* het mij over een week terug. *Waarom* antwoordt u niet? *Jij* doet vandaag alles goed; morgen doe je misschien alles weer verkeerd.

OEFENING 141.

(ALS VOREN).

Op het bord *ligt* een brood. 't Aanbeeld van de smid *is* zeer zwaar. De staart van het paard *is* zwart. Kaapstad *is* de hoofdstad van ons land. Een hoed en een pet *zijn* hoofdeksels. De naald en de speld *zijn* van metaal. Het mes *is* bot. Aan elke hand *zijn* vijf vingers. De sloot *is* breed, het pad *is* recht. Een glas koud water *is* gezond. Een blad in het boek *is* bemorst. Er *is* een graat in zijn mond. Hij leeft van de hand in de tand. Hij *zit* aan de kant van de mand. Daar hangt een plaat aan de wand. Schrijf dit alles zonder één fout. Wij brachten de avond door in gezellige kout.

OEFENING 142.

(VERDUBBELING VAN MEDEKLINKERS).

Op de wastafel staat een *zeep*bakje. In de keuken zie ik een *eier*rek met twaalf eieren. *Voort*durend hoorde ik getik tegen de *vensterr*uiten van ons *dakkamert*je. *Honderd*duizend is het *vi*fvoud van twintig duizend. Hoeveel is het *twaalf*voud van *acht*tien honderd? Dat moet u eens *over*rekenen. Ken-je een *vier*regel~~ig~~ versje? *Bloei*end mosterdzaad *ver*spreidt een heerlike geur. De *slee*pboot *slee*pt het zeilschip. Wie iets leent, moet het ook teruggeven. Vader ging met

ons uit. Wij waren spoedig reisvaardig. Aan het station gekomen, nam vader plaatskaartjes. Hij keek nog eens in zijn spoorweggids.

OEFENING 143.

(EIGENNAMEN).

Wij wonen te Fransche Hoek . Dat is een dorp in 't distrikt De Paarl. De hoofdstad van ons distrikt heet De Paarl. Ik ken er ook nog de plaatsen Wellington en Pniël. Ons land heet Zuid-Afrika. De Kaapstad, Pretoria, Johannesburg, Pietermaritzburg en Port Elizabeth zijn van onze grootste steden. „Onze Jan” woont in de Kaapstad en wijlen „Oom Paul” woonde te Pretoria. Heeft u de verhalen van Blauwbaard, Klein Duimpje en Roodkapje eens gelezen? De Ruiter en Tromp waren grote zeehelden van Holland. Botha, De Wet en De la Rey waren onze helden. Genadendal is het centrum van het zendingsgenootschap der Hershutters.

OEFENING 144.

(VERLEDEN TIJD).

De jager doodde de haas. De poelier stroopte de haas en bereidde hem verder. De kok braadde het dier. Onlangs kocht vader een hond. Wij noemden hem „Vuilbaard”. Spoedig wende hij aan ons. Soms renden wij met hem op de straat. Waarom wenddet gij u om? Ik meende dat Karel mij wachtte. Gister luidde de klok. Het huis van de bakker brandde. Men spreidde zeilen over de naburige huizen en hield ze nat. Zo spaarde men deze woningen.

OEFENING 145.

(VERLEDEN DEELWOORDEN).

De boer heeft geploegd, gezaaid, geëgd, gewied, geëogst, en gedorst. De houthakker heeft gegraven, gehakt, getrokken; eindelijk heeft hij de boom geveld. De jager heeft 't wild opgespoord en achtervolgd. Hij heeft aangelegd, gemikt en geraakt. De hond heeft 't wild gezocht en bij zijn baas

gebracht. 's Avonds zijn de vogels geplukt en gebraden, de hazen gevild. De storm heeft geraasd en gebulderd, pannen zijn afgewaaid, ruiten ingedrukt, schoorstenen omgeworpen, bomen ontworteld. De bladeren hebben rondgedwarfeld, hoeden en petten hebben over de weg gedanst.

OEFENING 146.

(TEGENWOORDIGE TIJD EN VERLEDEN DEELWOORD).

De plant was bijna geheel verdord. Zij had reeds dagen lang water ontbeerd. Moeder vernauwt de mouw en verwijdt de hals van de jurk. Dat valt haar niet gemakkelijk. Wie 't goed van anderen vernielt, verdient straf. Het vernielde moet vergoed worden. Dit gebeurt echter niet altijd. Soms kan de schade met geen geld betaald worden. Menig kind bedroeft zijn ouders. Zo heeft Piet gister zijn vader bedroefd. Hij heeft vaders drinkglas beschadigd. Menig een verbeuzelt zijn tijd. Verbeuzelde tijd wordt niet weer ingehaald. Hij heeft naar verre landen gereisd. Wat men goed geleerd heeft, verleert men niet spoedig. De rijke wordt vaak benijd, de arme beklaagd. De smid gloeit het ijzer en verbuigt het. Toen 't ijzer gesmeed was, smeed de smid 't in een bak met water. Ik heb u aangespoord uw best te doen. Heeft u dat wel gehoord? Ieder toont, wat hij kan. Daar komt mijn broertje aangehuppeld. O, nu valt hij. Gelukkig heeft hij zich niet bezeerd.

OEFENING 147.

(VERLEDEN TIJD EN VERLEDEN DEELWOORD).

De schipbreukelingen landden op een onbekende kust. De gelande schipbreukelingen werden daar goed verzorgd. De heer A beantwoordde de brief onmiddellik. De beantwoorde brief werd zorgvuldig weggeborgen. De soldaten betoonden in de strijd een onstuimige moed. Door de generaal werd de betoonde moed warm geprezen. De regering verleende toestemming tot de aanleg van een spoorweg. De verleende toestemming werd ingetrokken, toen de aanvragers binnen de vastgestelde tijd niet met de aanleg waren

begonnen. De gemeente besteedde in de afgelopen winter een aanzienlijke som tot ondersteuning van de armen. De bestede geldsom bedroeg enige duizenden ponden.

OEFENING 148.

(TEGENW. TIJD EN VERL. DEELW.).

De mol *voedt* zich met wormen en insekten. Hij *wroet* in de grond. De tuinman *houdt* weinig van dit dier. Hij *meent*, dat het zijn planten vernielt. Dit *geschiedt* ook wel eens, maar alleen bij ongeluk. Waar *vondt* gij die mooie bloemen? Wij *zochten* en *zochten*, maar vonden niets. Onze smid *smeedt* het ijzer. Van morgen al vroeg *smeedden* hij en zijn knecht er duchtig op los. Heeft u die zware hamer wel eens opgetild? De cipier *ontgrendelt* de deur. De gevangene *vermeestert* de sleutels. Terstond *wordt* de ontsnapte gevangene *achterhaald*. *Verwende* kinderen zijn lastig. Kan u de volgende woorden goed spellen? Goed *gevoede* kinderen, *verbrande* palen, *beantwoorde* vragen, *geschrobde* vloeren, *verplante* bloemen, *gepote* aardappels, *geachte* mannen, *geslachte* schapen, *gewonde* soldaten?

OEFENING 149.

(TEGENWOORDIGE EN VERLEDEN TIJD).

De herder *hoedt* de schapen. 's Avonds wacht hem een lekker maal. Daarna gaat hij slapen en *ontwaakt* weer heel vroeg. *Zaagt* gij de zon wel eens opkomen? De mol *graaft* en *wroet*. Laatst *snapte* de tuinman een mol en *doodde* het arme dier. Gij *vondt* het verhaal niet mooi. *Laast* gij het geheel uit? *Begreept* gij er alles van? De reizigers *overnachten* vandaag hier. Gister *brachten* zij een bezoek aan de Kaapstad. Toen *wachtten* zij lang op de trein. Eindelijk *stoomde* hij het station binnen. De uil *schuwt* het licht. 's Nachts *vliegt* hij rond. De vleermuis *fladdert* 's avonds. Wat heb ik naar u *verlangd*. *Verlangdet* gij ook? Die kinderen *babbelden* en *praatten*, alsof er niets te doen was. Zij *moesten* liever werken dan praten.

OEFENING 150.

(ALS VOREN).

De smid *smeedt* het ijzer. Vroeger *smeedde* mijn vader ook. Nu *rust* hij. De bakker *kneedt* het deeg. De boer *dorst* het koren, *zuivert* het en *stort* het in zakken. Deze *laadt* hij op de wagen en *brengt* hij naar de markt. Onze meid *kruiddde* en *zoutte* soms de spijzen te sterk. Dan *smaakten* zij niet lekker. *Houdt* gij van zulke spijzen? In 't bos *hoorden* wij het gezang van de vogels. De bloemen *verspreidden* er haar geuren. De knopjes *barskten* open. Ik *deed* u een vraag. *Waarom antwoorddet* gij niet? Wij *antwoordden* u reeds lang, maar gij *verstonde* ons zeker niet. Hoe laat *stondt* gij van morgen op? Ik *ontwaakte* al vroeg. Ik *wendde* en *keerde* mij, maar *vatte* de slaap niet meer. *Waarom hoestte* jij vannacht zo? *Hadt* gij kou gevat? Ik *deed* het niet alleen; mijn broer en ik, wij *hoestten* beiden. Gelukkig *hoesten* wij nu minder.

OEFENING 151.

(ALS VOREN).

Langs deze weg staan de bomen te dicht oopen. Hun takken *groeien* door elkaar. De ene boom *belemmert* de groei en de ontwikkeling van de andere. Daar heeft de populier de eik in *zijn* groei *belemmerd*. Met welke trein *vertrekt* u morgen? Wij *vertrekken* met de trein van achten. Gister *wachtte* vader wel *achttien* minuten op de trein. Nu *wachten* wij zo lang niet. De smidsjongen *trekt* de blaasbalg. De baas en *zijn* knechts *zwaaiden* de hamers en *smeedden* het ijzer. Bij elke slag op de bout *spatten* de vonken door de smederij. De jongen *onthield* bijna alles wat hem *verteld* werd. Hij *had* een goed geheugen. De knaap *beduidde* de vreemdeling, hoe hij *lopen* moest. De man *groette* beleefd en *toonde* zich *zeer* *verheugd*. Wat *beduiden* al deze *vlaggen*? Er wordt hier *zeker* *feest* *gevierd*. Ginds *houdt* men een *fietswedstrijd*. *Telkens* *knalt* een *schot*. Sommigen hebben reeds een prijs *behaald* en *zijn* *vrolijk* *gestemd*. Anderen *zijn* *teleurgesteld*.

OEFENING 152.

(ALS VOREN).

De reiziger *laadde* zijn zware koffers op de wagen van de logementhouder. Gij *waarschuwde* de man voor te grote haast. Hij sloeg uw wijze raad in de wind. U *lief* hem begaan en weldra *tuimelden* de zware gevaarten naar beneden. Uit verschillende zaden worden oliën *geperst*. Zo *levert* het zaad van de vlasplant de lijnolie. Deze *wordt* gebruikt voor de bereiding van verf. Onder grote, zware, ronddraaiende stenen *wordt* het zaad *gekneusd*. Hierna *wordt* het een weinig *verwarmd* en vervolgens komt 't in een langwerpige leren zak. Deze *wordt* met zijn inhoud tussen grote, harde houten blokken *samengeperst*. Dit doen de stampers in de molen op de fabriek. De olie *loopt* in koperen bakken en na enige tijd *wordt* uit de zak een lijnkoek *gehaald*.

OEFENING 153.

(ALS VOREN).

Heemskerk is in de Hollandse geschiedenis bekend door de overwintering op Nova-Zembla. In de slag bij Gibraltar is hij *gesneuveld*. Die vrouw *verwent* haar kinderen. Zij *wordt* niet gehoorzaamd. De geneesheer *geneest* de zieken. Hiertoe *wendt* hij geneesmiddelen aan. Door zijn onbesuisdheid *wondde* de knaap zijn makker. Hij *kwetste* hem aan de wang en de neus. De lokomotief bleef onder de reis *plotseling* staan. Een gebrek aan de machine *veroorzaakte* deze vertraging. Weldra *had* de machinist de oorzaak *opgespoord* en spoedig *werd* de fout hersteld.

OEFENING 154.

(ALS VOREN).

Dikwels *vergeet* een volk de belangrijke diensten, welke *bekwame* mannen het bewezen hebben. De door *schrale* oogsten *veroorzaakte* schade werd enigszins *vergoed* door de *overvloedige* oogst van het volgende jaar. Sommige *landbouwers* *oogstten* de vorige zomer meer, dan zij in de twee daaraan *voorafgaande* jaren hadden *binnengehaald*. De

bewoners van de noordelijke streken van Europa zou het moeilijk vallen, zonder hun huisdieren, de nuttige honden en onschatbare rendieren te leven. Wie zou de vlijtige arbeiders niet achten?

OEFENING 155.

(ALS VOREN).

In de tuin van mijn oudste broer bewondert iedereen een breed vertakte eik, een rijk bloeiende kastanje en een prachtige blauwgomboom. In de schaduw van deze schone bomen brengen de kinderen een groot deel van de dag door. De kinderen verblijden zich gewoonlik, wanneer de vakantie nadert. De ouders van die kinderen verblijdden zich in hun jeugd daarover insgelijks. Tans verblijden zij zich niet. 's Mans buitengewoon grote ijver roemden allen om 't zeerst. Men dankte de rusteloos werkzame man voor de belangrijke diensten, welke hij aan de talrijke slachtoffers der jongste droogte bewezen had. Het wapen der onlangs opgerichte barbiersvereniging vertoont een kam en een schaar, kruislings bijeengehouden door een paar half geopende scheermessen.

OEFENING 156.

(VERLEDEN TIJD).

De kooplieden besteden tegenwoordig hoger prijzen voor 't vee dan zij er 't vorig jaar voor besteedden. Op onze terugtocht reden wij langs de helling van de berg. Al uw pogingen baatten u niet, want gij vondt bij niemand de nodige steun. Dit dorp is door een geweldige brand geteisterd. De meeste huizen zijn tot de grond toe afgebrand; enkele andere hebben insgelijks veel geleden; slechts een paar bleven onbeschadigd. U biedt te weinig. Zo wordt het huis u niet toegewezen. Waarom maakte jij je zo boos? Daar deedt ge geen goed aan, want de plaaggeest deed het juist genoeg, dat ge zo nijdig werdt. De lammeren stoeiden en huppelden, de schapen blaatten. Wij bonden 't pakje stevig vast en verzonden het met de post. Laatst hoorde ik, dat je zo duidelijk las.

OEFENING 157.

(HERHALING).

Ferme jongens, stoere knapen, foei! hoe suffend staan jullie daar! Houdt jullie goed en toont, wat jullie kunnen! De hele zomer hoorde men klagen over gebrek aan regenwater. In de opgaven omtrent de oogst in verschillende delen van 't land werd nochtans de opbrengst geroemd. De wijnoogst liet veel te wensen over. Dat meisje brei't rechts en averechts. Die jongen bekommert zich niet om zijn schoolwerk. Hij is reeds door jongere leerlingen ingehaald. Ik heb mij verwonderd over de onverschilligheid van die knaap. Soms staat men verstomd over zijn domheden. Met behulp van een pomp wordt het water uit de put gepompt. De tanden der zaag zijn helemaal afgestompt. Zij moeten noodzakelijk worden gescherpt. Hiertoe worden zij spits gevijld. Een zaag met spitse punten kan weer tot zagen gebezigd worden.

OEFENING 158.

(HERHALING).

De eigenaar van 't verbrande huis eist achttien honderd ponden schadeloosstelling. Men ijst bij het lezen van zulke bloedige moordtonelen. Op hoeveel schat u de grootte van dat grote gebouw? Deze jongen aardt weinig naar zijn vader. Op de laatste houtveiling werden de bomen voor hoge prijzen geveild. De smid heeft de hele morgen geboord en gevijld. Wat misdeed je toch, dat je meester je nahield? Op ginds schip worden de zeilen wederom gehesen. Het doet jaarliks een reis naar K. Zulke sterk gekruide spijzen bevallen de meeste mensen niet. Ge bleef natuurlijk kalm, toen ge zo ruw aangesproken werdt. Het flink geknede deeg liet de bakker eerst rijzen; daarna werd 't in de oven geschoven, die vooraf was gedweild. De Christelike godsdienst telt veel belijders.

A.

Hij kent geen A voor een B.	<i>He does not know a hawk from a handsaw.</i>
Tien a twaalf weken.	<i>Some ten or twelve weeks.</i>
A drie shilling het pond.	<i>At three shillings a pound.</i>
Neem een voorbeeld aan hem.	<i>Take an example by him.</i>
Er is iets aan de hand.	<i>There is something afoot.</i>
Er is niets van aan.	<i>There is nothing in it.</i>
Hij slaat altijd op hetzelfde aanbeeld.	<i>He is always harping on the same string.</i>
Het is van groot aanbelang.	<i>It is of great importance.</i>
Ik houd mij aanbevolen.	<i>I beg to recommend myself.</i>
Ik houd er meer van.	<i>I like it better.</i>
De lamp bleef aan.	<i>The lamp was kept burning.</i>
Dat kan ik niet bijbrengen (betalen).	<i>I can't afford it.</i>
Hij vestigde mijn aandacht er op.	<i>He drew my attention to it.</i>
Dag aan dag.	<i>Day by day.</i>
Zijn gedrag gaf aanstoot.	<i>His conduct gave offence.</i>
Een gewoonte aanwennen.	<i>To acquire a habit.</i>
De aap kwam uit de mouw.	<i>The cat was let out of the bag.</i>
Hij heeft hemel en aarde bewogen.	<i>He left no stone unturned.</i>
In acht nemen.	<i>To take into consideration.</i>
Over 't algemeen gesproken.	<i>Generally speaking.</i>
Het schip doet Madeira aan.	<i>The ship touches at Madeira.</i>
Wenst u mij dat aan te draaien?	<i>Do you want to palm that off on me?</i>
Hij draait 't gas aan.	<i>He turns on the gas.</i>
Denkt u, dat ik hem niet aandurf?	<i>Do you think I dare not fight him?</i>
Wat dat aangaat.	<i>As far as that is concerned.</i>
Wat mij aangaat.	<i>I for me.</i>

⁷ Dat talent schijnt hem aan- geboren.	<i>That accomplishment seems quite natural to him.</i>
U is na uw ziekte aangekomen.	<i>You have gathered flesh after your illness.</i>
Hij geeft de toon aan.	<i>He sets the fashion.</i>
Hij heeft twee gezichten.	<i>He is doublefaced.</i>
Hij heeft woorden uit S. aan- gehaald.	<i>He has quoted from S.</i>
Er is tans geen zaak aanhangig.	<i>There is nothing on now.</i>
Hij heeft een roes aan.	<i>He is tipsy.</i>
De goederen werden aange- houden.	<i>The goods were seized.</i>
Hij werd wegens diefstal aan- gehouden.	<i>He was taken up for theft.</i>
Een gesprek aanknopen.	<i>To enter into conversation.</i>
Het zal er op aankomen.	<i>It will go hard.</i>
Naar aanleiding van	<i>In consequence of . . . . .</i>
Deze winkel heeft veel aan- loop.	<i>This shop has the „run“.</i>
Zal ik u aanmelden?	<i>Shall I take your name in?</i>
Hij heeft altijd iets aan te merken.	<i>He is always finding fault.</i>
U moet in aanmerking nemen.	<i>You should take into considera- tion.</i>
Wil u mij 'n jas aanmeten?	<i>Will you measure me for a coat?</i>
De motie werd aangenomen.	<i>The motion was carried.</i>
't Meisje werd als kind aan- genomen.	<i>The girl was adopted.</i>
Iemand als lid aannemen.	<i>To admit one as a member.</i>
Goede waar prijst zich zelve aan.	<i>Good things need no praise.</i>
Met iemand in aanraking komen.	<i>To come in contact with a person.</i>
Hij staat goed bij mij aan- geschreven.	<i>He is in my good books.</i>
Iemand aansporen.	<i>To urge one on.</i>
Een lucifer (vuurhoutje) aan- strijken.	<i>To strike a match.</i>
Zijn gedrag geeft aanstoot.	<i>His conduct is offensive.</i>

Hij trok de stoute schoenen aan.	<i>He made bold to do it.</i>
Zij is geen katje om zonder handschoenen aan te pakken.	<i>It is not easy to manage her.</i>
Ik kan hem U met de vinger aanwijzen.	<i>I can point him out to you.</i>
De koude zet aan.	<i>The cold is setting in.</i>
Hij is zeer in aanzien.	<i>He is highly respected. —</i>
Ik zie 't met lede ogen aan.	<i>I look upon it with sad eyes.</i>
Dat laat zich mooi aanzien.	<i>It has a promising look. †</i>
Hij deed aanzoek om de be- trekking.	<i>He applied for the place. †</i>
Het ligt in de aard der zaak.	<i>It is in the nature of things.</i>
Hij werkte, dat het een aard had.	<i>He worked with a will.</i>
Hij wil aardig wezen.	<i>He wants to be smart.</i>
Hij slaat aas aan de haken.	<i>He baits the hooks.</i>
Hij abonneert zich op	<i>He subscribes for . . . . .</i>
(tekent in op . . . .).	
Hij komt achter de waarheid.	<i>He finds out the truth.</i>
Daar schuilt wat achter.	<i>There is a snake in the grass.</i>
Wij zullen dat achterwege laten.	<i>We shall leave that aside.</i>
Dat is aan uw adres.	<i>That refers to you.</i>
Hij spreekt als een advocaat.	<i>He has the gift of the gab.</i>
Van meet af aan.	<i>From the beginning.</i>
Iemand van een dwaling af- brengen.	<i>To reason one out of an error. X</i>
Iemand afbreuk doen.	<i>To harm a person.</i>
De verf geeft af.	<i>The paint comes off.</i>
U moet u met hem niet af- geven.	<i>You must not associate with him.</i>
De troepen werden afgedankt.	<i>The troops were disbanded.</i>
De tafel werd afgedekt,	<i>The tablecloth was removed.</i>
Het boezemt mij afkeer in.	<i>I loathe it. †</i>
Ik zal het je afleren.	<i>I will take it out of you.</i>
De afloop (helling) van een berg.	<i>The slope of a mountain</i>
Een been afzetten.	<i>To amputate a leg.</i>
Ik heb met hem afgerekend.	<i>I have done with him.</i>

U. moet personen van zaken (<i>af</i>)scheiden.	<i>You must distinguish between persons and things.</i>
Ik heb er een <i>afschuw</i> van.	<i>I loathe it</i>
Mijn verzoek werd <i>afgeslagen</i> (van de hand gewezen).	<i>I met with a (flat) refusal.</i>
Dat was volgens <i>afpraak</i> .	<i>That was according to your agreement.</i>
Hij deed <i>afstand</i> van zijn rechten.	<i>He renounced his rights.</i>
Op korte <i>afstand</i> schieten.	<i>To shoot at short range.</i>
Op een <i>afstand</i> blijven.	<i>To keep aloof.</i>
Iemand de loef <i>afsteken</i> .	<i>To get the better of a person.</i>
Ik <i>trek</i> mijn handen van hem <i>af</i> .	<i>I give him up. X</i>
Hij is van ons <i>afgefallen</i> .	<i>He has forsaken us.</i>
U <i>vergt</i> te veel van mij.	<i>You expect too much of me.</i>
Jan en <i>alleman</i> .	<i>All the world and his wife.</i>
Voor een <i>appel</i> en een ei.	<i>For a mere song.</i>
Met 't vallen van de <i>avond</i> .	<i>At nightfall.</i>
De <i>avond</i> voor de slag bij Waterloo.	<i>The eve of Waterloo.</i>
De <i>avond</i> des levens.	<i>The decline of life.</i>
Hij is een rare <i>apostel</i> .	<i>He is a queer customer.</i>
Hij is smid van zijn <i>ambacht</i> .	<i>He is a blacksmith by trade.</i>
Met <i>andere</i> woorden (m.a.w.).	<i>In other words.</i>

B.

~~7~~ Hij kan geen <i>ba</i> of <i>boe</i> zeggen.	<i>He can't say boo to a goose.</i>
De <i>baan</i> breken.	<i>To break the ice.</i>
Ik vond er geen <i>baat</i> bij.	<i>It was of no avail to me.</i>
Met gevelde <i>bajonet</i> .	<i>With fixed bayonets.</i>
Een gelegenheid te <i>baat</i> nemen.	<i>To avail one'sself of an oppor- tunity.</i>
De <i>bal</i> mislaan.	<i>To be mistaken.</i>
Order stoeien of <i>banken</i> steken.	<i>To make a secret of.</i>
In 't <i>barnen</i> der gevaren.	<i>In the midst of danger.</i>

Dat beantwoordt niet aan zijn doel.	<i>That does not answer the purpose.</i>
Een bedelaar heeft geen keus.	<i>Beggars can't be choosers.</i>
Tot de bedelstaf brengen.	<i>To reduce to beggary.</i>
Hij heeft zich laten beetnemen.	<i>He has been „taken in.”</i>
Laat mij begaan.	<i>Leave me alone.</i>
Hij begeeft zich in gevaar.	<i>He exposes himself to danger.</i>
Ik zal u niet begeven.	<i>I shall not forsake you.</i>
Zij begeven zich naar kooi.	<i>They betake themselves to their berths.</i>
Een goed begin is 't halve werk.	<i>Well begun is half done.</i>
Nu ik er over begin te denken.	<i>Now I come to think of it.</i>
Hij is beginselloos.	<i>He is unprincipled.</i>
De schijn bedriegt.	<i>Appearances deceive.</i>
Wat beduidt dat?	<i>What does that mean?</i>
Iets te berde brengen.	<i>To broach a subject.</i>
Zijn hartstochten bedwingen.	<i>To control one's passions.</i>
Hij hielp mij op de been.	<i>He set me on my legs.</i>
Ik heb een blok aan 't been.	<i>I am handicapped.</i>
Een rollende steen begroeit niet.	<i>A rolling stone gathers no moss.</i>
Ik schepte behagen in	<i>I was delighted with . . . .</i>
Een overwinnig behalen.	<i>To gain a victory.</i>
De belangen van S. behartigen.	<i>To have the interests of S. at heart.</i>
Al lezende neemt de belangstelling toe.	<i>The book grows on the reader.</i>
Men moet een gegeven paard niet in de bek zien.	<i>One must not look a gift horse in the mouth.</i>
Hij is bekend onder die naam.	<i>He is known by that name.</i>
Al te grote bekendheid schaadt de achting.	<i>Familiarity breeds contempt.</i>
Onder 't bereik van 't geweer (onder schot).	<i>Within rifle range.</i>
Aan ieder zijn bescheiden deel geven.	<i>To give everyone his due.</i>
De mens wikt, God beschikt.	<i>Man proposes, God disposes.</i>
Hij doet zijn best.	<i>He does his best.</i>
Ter aarde bestellen.	<i>To inter.</i>
Ik zal 't u betaald zetten.	<i>I will pay you out.</i>

Wij moesten 't gelag betalen.	<i>We had to pay the piper.</i>
De gevangene bekende.	<i>The prisoner pleaded guilty.</i>
U zal 't u beklagen.	<i>You will rue it.</i>
Een betrekking bekleden.	<i>To hold a post.</i>
Ik vrees dat 't hem niet goed zal bekomen.	<i>I fear he will repent it.</i>
Te bekwamer tijd.	<i>In good time.</i>
In iets belang stellen.	<i>To take an interest in.</i>
Belcdiging van 't hof.	<i>Contempt of court.</i>
Een vergadering beleggen.	<i>To call a meeting.</i>
Een plan beramen om	<i>To lay a scheme against . . . . .</i>
Ik ben bereid 't te doen, als u mij half staat.	<i>I'll offer to do it if you go halves.</i>
De mannelijke leeftijd bereiken.	<i>To come to man's estate.</i>
Zijn haar rees te berge.	<i>His hair stood on end.</i>
Hij beroemt zich op.	<i>He takes a pride in.</i>
Hij deed een beroep op	<i>He appealed to . . . . .</i>
Hij kreeg een beroerte.	<i>He was struck with apoplexy.</i>
't Berouw komt nooit te laat.	<i>It is never too late to mend.</i>
Berust in zijn wil.	<i>Submit to his will. \</i>
Hij beschikt over mijn tijd.	<i>He disposes of my time.</i>
Alles is tot uw beschikking.	<i>Everything is at your disposal.</i>
Een cirkel beschrijven.	<i>To describe a circle.</i>
Het gaat alle beschrijving te boven.	<i>It beggars description.</i>
Een boek met goud beslagen.	<i>A book mounted with gold.</i>
Is hij al besloten?	<i>Has he made up his mind?</i>
Een rijtuig met acht paarden bespannen.	<i>A carriage and eight.</i>
Ik doe 't tot uw bestwil.	<i>I act in your best interests.</i>
Hij heeft veel geld besteed aan X.	<i>He has spent much money on X.</i>
Ik heb hem tegen 8 uur besteld	<i>I have fixed for his being here at eight.</i>
Uw liefde schoon gering, zij bestendig.	<i>Love me little, love me long,</i>
Een bestendig mens.	<i>A steady person.</i>
Ik heb 't souper voor hem betaald.	<i>I have „stood” him a supper.</i>

Hij is slecht van <i>betalen</i> .	<i>He is a bad payer.</i>
Hij handelde tegen <i>beter-weten</i> in.	<i>He acted against his conscience.</i>
Dat maakt de zaak niet <i>beter</i> .	<i>That does not mend matters.</i>
Des te <i>beter</i> .	<i>So much the better.</i>
Hij heeft mij van leugen <i>be-ticht</i> .	<i>He has given me the lie.</i>
Informatiën hierbinnen te <i>bevragen</i> .	<i>Enquire within.</i>
Het viel mij te <i>beurt</i> .	<i>It fell to my lot.</i>
Maak er toch niet zo'n <i>be-weging</i> over.	<i>Don't make such a fuss about it.</i>
<i>Bewijs</i> leveren.	<i>To furnish proofs.</i>
Mijn tijd is zeer <i>bezet</i> .	<i>My time is very much taken up.</i>
Deze plaats is <i>bezet</i> .	<i>This seat is engaged.</i>
Ik ben heden avond <i>bezet</i> .	<i>I have an appointment this evening.</i>
Ik heb mij <i>bezonnen</i> .	<i>I have thought better of it.</i>
Zalig zijn de <i>bezitters</i> .	<i>Possession is nine points of the law.</i>
Dat is een <i>bezuinigings-maatregel</i> .	<i>This is an economical measure.</i>
Het zal <i>bezwaarlijk</i> gaan.	<i>It will go hard.</i>
Ik heb het niet <i>by de hand</i> .	<i>I have not got it at hand.</i>
Hij is <i>by</i> de zeventig.	<i>He is close on seventy.</i>
Om en <i>by</i> de zestig.	<i>About sixty.</i>
<i>Bij</i> tijd en wijle.	<i>Occasionally.</i>
Hij is niet <i>bij</i> zijn verstand.	<i>He is out of his wits.</i>
Binnen!	<i>Come in!</i>
Belet!	<i>No admission! Engaged!</i>
De vijand 't hoofd <i>bieden</i> .	<i>To oppose the enemy.</i>
Hij <i>bijt</i> zich op de lippen.	<i>He bites his lips.</i>
Ik ben 't spoor <i>bijster</i> .	<i>I am at a loss.</i>
Het wil mij niet <i>bijvallen</i> .	<i>I can't recollect it.</i>
Hier valt niet te <i>bikken</i> .	<i>There is nothing to eat here.</i>
Zo'n daad kan ik niet <i>billiken</i> .	<i>I can't approve of such an action.</i>
Ik sta bij hem in een goed <i>blaadje</i> .	<i>I am in his good books.</i>

't <i>Blaadje</i> keerde om.	<i>The tables were turned.</i>
Een nieuw <i>blaadje</i> beginnen.	<i>To turn over a new leaf.</i>
Tegen de maan <i>blaffen</i> .	<i>To bay the moon.</i>
Hij liep een <i>blauwe</i> scheen.	<i>He got the sack.</i>
Beter hard <i>geblazen</i> dan de mond gebrand.	<i>Words before blows.</i>
<i>Bleek</i> van woede.	<i>Pale with fury.</i>
Zo <i>bleek</i> als de dood.	<i>As pale as death.</i>
Hij was <i>blij</i> te moede.	<i>He was glad at heart.</i>
Ik <i>blijf</i> er bij, dat	<i>I persist in my opinion, that . . .</i>
Bij de eerste <i>blik</i> .	<i>At first sight.</i>
Zonder <i>blikken</i> of blozen.	<i>Barefaced.</i>
Een vluchtige <i>blik</i> in iets slaan.	<i>To cast a glance at something.</i>
De liefde is <i>blind</i> .	<i>Love is blind.</i>
't Is al geen goud, wat er <i>blinkt</i> .	<i>All is not gold that glitters.</i>
Hij baadt in zijn <i>bloed</i> .	<i>He is wallowing in his blood.</i>
Kwaad <i>bloed</i> zetten.	<i>Breed ill blood.</i>
De bomen staan in volle <i>bloei</i> .	<i>The trees are in full blossom.</i>
Beter <i>blo</i> Jan als do Jan.	<i>A living dog is better than a dead lion.</i>
Een <i>blode</i> hond wordt zelden vet.	<i>Nothing venture, nothing have.</i>
Een opstand <i>blussen</i> .	<i>To quell a rebellion.</i>
Onder de <i>blote</i> hemel.	<i>In the open air.</i>
Het is louter <i>bluf</i> .	<i>It is mere bluff.</i>
Een vloot van vijftig <i>bodems</i> .	<i>A fleet of fifty sail.</i>
Zijn verwachtingen werden de <i>bodem</i> ingeslagen.	<i>His expectations were baffled.</i>
Iets te <i>boek</i> stellen.	<i>To commit something to paper.</i>
Iemand in de <i>boete</i> slaan.	<i>To fine a person.</i>
Een <i>bok</i> schieten.	<i>To make a blunder.</i>
Hij <i>schiet</i> met spek.	<i>He draws the long bow. He tells stories.</i>
Iemand <i>bont</i> en blauw slaan.	<i>To beat one black and blue.</i>
Men noemt geen koe <i>bont</i> of er is een vlekje aan.	<i>When there is smoke, there is fire.</i>
Honger maakt rauwe <i>bonen</i> zoet.	<i>Hunger is the best sauce.</i>

Een boodschap doen.	To go on an errand.
De kat uit de boom kijken.	To watch for an opportunity.
De appel valt niet ver van de boom.	Like sir, like son.
Boontje komt om zijn loontje.	Evildoings punish themselves.
Hij is boos op mij.	He is angry with me.
Ik ben boos, omdat	I am angry because . . . . .
Eerst in de boot keur van de riemen.	First come, first served.
Een schip in de grond boren.	To sink a ship.
Hij lust graag een borrel.	He likes a drop.
Borgen baart zorgen.	He that goes a borrowing, goes a sorrowing.
Het stuit mij tegen de borst.	It goes against my grain.
Derde regel van boven.	Third line from the top.
Hij staat boven aan de lijst.	He heads the list.
Hij komt het te boven.	He surmounts the difficulties.
De brug is bouwvallig.	The bridge is rickety.
Zijn hartstochten botvieren.	Give reins to his passions.
Boter bij de vis.	Money makes the mare go.
De kinderen waren braaf aan het schreeuwen.	The children were in full cry.
Er werd braaf wat gelachen.	There was a good deal of laughter.
Wij zitten lelik in de brand.	We are in a fix.
Zo mager als brandhout.	As lean as a rake.
Een brak.	A pointer.
Hij is een hele bram.	He is a brick.
Ik brand van verlangen u te zien.	I am dying to see you.
Het is zo lang als het breed is.	It is six of the one and half a dozen of the other.
Hij breekt zijn hoofd erover.	He racks his brains about it.
Men kan geen ijzer met handen breken.	One cannot get blood out a of stone.
Nood breekt wet.	Necessity knows no law.
Iets aan de man brengen.	To dispose of something.
Ik zal hem tot zijn plicht brengen.	I will teach him his duty.

Iets op 't tapijt <i>bren</i> gen.	<i>To bring on the carpet.</i>
Voor iemand in de <i>bres</i> sprin- gen.	<i>To take one's part.</i>
Een brief <i>bestellen</i> .	<i>To deliver a letter.</i>
Zend mij een <i>briefje</i> .	<i>Drop me a line.</i>
Veel koks bederven de <i>brij</i> .	<i>Many cooks spoil the broth.</i>
Twee joden weten · wat een <i>bril</i> kost.	<i>Set a thief to catch a thief.</i>
Er <i>broeit</i> iets.	<i>There is mischief brewing.</i>
Het <i>broeit</i> in de lucht.	<i>The air is very sultry.</i>
Stukken en <i>brokken</i> .	<i>Odds and ends.</i>
Hij verdient zijn <i>brood</i> .	<i>He earns his salt.</i>
Hij doet het om de <i>brode</i> .	<i>He does it for the sake of profit.</i>
Hij heeft goed zijn <i>brood</i> .	<i>He has enough to live on.</i>
Hij verdient zijn <i>brood</i> door...	<i>He earns his bread by...</i>
Hij <i>brouwt</i> wat kwaads.	<i>He is bent on mischief.</i>
Hij is zo <i>brutaal</i> als een deur.	<i>He has plenty of cheek.</i>
Hij had een kwade <i>bui</i> .	<i>He was in the sulks.</i>
<i>Buigen</i> als een knipmes.	<i>To bow and scrape.</i>
Ik heb er mijn <i>bui</i> k vol van.	<i>I have a stomachful of it.</i>
Iets <i>buit</i> maken.	<i>To capture something.</i>
Zich te <i>buiten</i> gaan.	<i>To go beyond bounds.</i>
Ik kan niet <i>buiten</i> u.	<i>I cannot spare you.</i>
Al te goed is <i>buurmans</i> gek.	<i>If you make an ass of yourself men will ride you.</i>

C.

Dat kunstje is geen <i>cent</i>	<i>That trick is easy enough.</i>
waard.	
Iemand knollen voor <i>citroenen</i>	<i>To make a person believe the</i>
verkoppen.	<i>moon is made of green cheese.</i>
Doe hem mijn <i>complimenten</i> .	<i>Give him my regards.</i>

D.

Hij voegde de <i>daad</i> bij het	<i>He suited the action to the word.</i>
woord.	
Het kriecken van de <i>dag</i> .	<i>Daybreak.</i>

Voor dauw en <i>dag</i> .	<i>Before daybreak.</i>
Hij komt ermee voor de <i>dag</i> .	<i>He shows up the game.</i>
Voor de <i>dag</i> brengen.	<i>To bring to daylight.</i>
Hij maakt van de nacht een <i>dag</i> .	<i>He turns night into day.</i>
Dat komt voor de <i>dag</i> .	<i>That comes to daylight.</i>
Hij komt op zijn <i>dagen</i> .	<i>He is advancing in years.</i>
<i>Daags</i> te voren.	<i>The day before.</i>
Iedere <i>dag</i> heeft genoeg aan zijn eigen kwaad.	<i>Sufficient for the day is the evil there of.</i>
Heden ten <i>dage</i> .	<i>Nowadays.</i>
Kom ik er <i>vandaag</i> niet, dan kom ik er morgen.	<i>Fairly and softly go far in a day:</i>
Er is te veel <i>dak</i> op het huis.	<i>Walls have ears.</i>
Als het hek van de <i>dam</i> is, lopen de koeien weg.	<i>When the cat's away, the mice will play.</i>
Als de kat van honk is, <i>dansen</i> de muizen.	
In <i>dank</i> ontvangen.	<i>Received with thanks.</i>
Dat heb ik u te <i>danken</i> .	<i>I have to thank you for it.</i>
Ik wil niet naar zijn pijpen <i>dansen</i> .	<i>I will not dance to his tune.</i>
Hij werd ter <i>dege</i> afgeranseld.	<i>He was cudgelled soundly</i>
Ten <i>deel</i> vallen.	<i>To fall to one's share.</i>
Ik <i>deel</i> in uw smart.	<i>I sympathise with you.</i>
Ik kruip onder de <i>deken</i> s.	<i>I am going to turn in.</i>
Voedsel en <i>deksel</i> .	<i>Food and clothing.</i>
Een tekort <i>dekken</i> .	<i>To supply a deficit.</i>
De put <i>dempen</i> als 't kalf verdronken is.	<i>To shut the stable door after the steed is stolen.</i>
Er een <i>denkbeeld</i> van vormen.	<i>To form an idea of it.</i>
Geen onheil kan mij <i>deren</i> .	<i>No misfortune can harm me.</i>
Veeg voor uw eigen <i>deur</i> .	<i>Mind your own business.</i>
Men moet <i>dieven</i> met dieven vangen.	<i>Set a thief to catch a thief.</i>
Ieder is een <i>dief</i> in zijn nering.	<i>Charity begins at home.</i>
Er is een <i>dief</i> aan de kaars.	<i>The candle is dripping.</i>
U <i>dient</i> dat te weten.	<i>You ought to know it.</i>
Waartoe <i>dient</i> het?	<i>What is the good of it?</i>

Tot uw dienst!	<i>At your service! Don't mention it.</i>
Stille waters <i>diepe</i> gronden.	<i>Still waters run deep.</i>
Iemand iets <i>diets</i> maken.	<i>To impose on a person.</i>
Wij zijn door <i>dik</i> en <i>dun</i> gegaan.	<i>We have gone through thick and thin.</i>
Hij is in goede <i>doen</i> .	<i>He is well to do.</i>
Hij knijpt de kat in 't <i>donker</i> .	<i>He does it on the sly.</i>
De <i>dood</i> onder de ogen zien.	<i>To look death in the face.</i>
Een kind ten <i>doop</i> houden.	<i>To be godfather (godmother) to a child.</i>
Antwoord per <i>draad</i> verzocht.	<i>Wire back please.</i>
Hij <i>draagt</i> zijn jaren goed.	<i>He bears his age well.</i>
Alle goede dingen bestaan in <i>drieën</i> .	<i>Three is the perfect number.</i>
Op de gezondheid <i>drinken</i> .	<i>To drink to the health of.</i>
Meneer <i>Dinges</i> .	<i>Mr. What-do-you-call-him?</i>
Allerlei <i>ditjes</i> en datjes.	<i>All sorts of odds and ends.</i>
Zijn <i>doel</i> bereiken.	<i>To attain one's end.</i>
Zijn <i>doel</i> missen.	<i>To miss one's aim.</i>
Iets ten <i>doel</i> stellen.	<i>To set one's self a purpose.</i>
Dat <i>doet</i> er niet toe.	<i>That does not matter.</i>
Iemand afbreuk doen.	<i>To harm a person.</i>
Een gelofte <i>doen</i> .	<i>To make a vow.</i>
Een belofte <i>doen</i> .	<i>To make a promise.</i>
Het is om <i>dol</i> te worden.	<i>It is enough to drive one mad.</i>
Hij is ter <i>dood</i> veroordeeld.	<i>He is condemned to death.</i>
Daar heb ik een broertje aan <i>dood</i> .	<i>I hate it of all things.</i>
De tijd <i>doden</i> .	<i>To kill time.</i>
Hij bleef <i>doof</i> voor mijn smekingen.	<i>He turned a deaf ear to my entreaties.</i>
Hij klopte aan een <i>dove</i> mans deur.	<i>He knocked in vain.</i>
Dat kan er <i>door</i> .	<i>That can pass.</i>
Die regel gaat niet <i>door</i> .	<i>That rule does not hold good.</i>
Een woord <i>doorhalen</i> .	<i>To strike out a word.</i>
Geen rozen zonder <i>doornen</i> .	<i>Every rose has its thorn.</i>

Hij heeft geen <i>droge draad</i> aan 't lijf.	<i>He is wet to the skin.</i>
Ik ben de <i>draad</i> kwijt.	<i>I have lost the clue.</i>
De <i>draak</i> met iemand steken.	<i>To make game of a person.</i>
Zij waren met hun drieën (elven).	<i>There were three (eleven) of them.</i>
Hij is zijn <i>drift</i> niet meester.	<i>He cannot control his passion.</i>
Iets te ver <i>drijven</i> .	<i>To overdo a thing.</i>
Wij zitten hier hoog en <i>droog</i> .	<i>We are stranded here.</i>
<i>Duid</i> het mij niet ten kwade.	<i>Do not take it amiss of me.</i>
Mijn <i>droom</i> komt uit.	<i>My dream is coming true.</i>
Het <i>druist</i> in tegen uw be- langten.	<i>That clashes with your in- terests.</i>
Hij <i>drukt</i> uw voetstappen.	<i>He follows in your footsteps.</i>
Iemand de hand <i>drukken</i> .	<i>To shake hands.</i>
Op de <i>duur</i> .	<i>In the long run.</i>
Ik heb hem onder de <i>duim</i> .	<i>He is under my thumb.</i>
Hij is te <i>dom</i> om voor de <i>duivel</i> te dansen.	<i>He can't say boo to a goose.</i>
Luiheid is des <i>duivels</i> oor- kussen.	<i>Idleness is the root of all evil.</i>
Mijn hoofd <i>duizelt</i> .	<i>My head reels.</i>
Een <i>duitje</i> doen.	<i>To take a nap.</i>
<i>Dwalen</i> is menselijk.	<i>To err is human.</i>

E.

In de <i>echt</i> treden.	<i>To get married.</i>
Daar heeft u <i>eer</i> van.	<i>That's to your credit.</i>
Hoe <i>eerder</i> , hoe <i>liever</i> .	<i>The sooner the better.</i>
Het lachen is de mens <i>eigen</i> .	<i>Laughing is peculiar to man.</i>
Er is meer gelijk dan <i>eigen</i> .	<i>Every like is not the same.</i>
Op 't <i>eerste</i> gezicht.	<i>At first sight.</i>
Hij had er geen <i>erg</i> in.	<i>He was not aware of it.</i>
Maak er een <i>eind</i> aan.	<i>Put a stop to it.</i>
Ik ben ten <i>einde</i> raad.	<i>I am at my wit's end.</i>
Ik doe het ten einde	<i>I am doing it for the sake of . . . . .</i>

Wij stonden tot de enkels in de sneeuw	<i>We were ankle deep in the snow.</i>
Hoe langer hoe <i>erger</i> .	<i>The longer the worse.</i>
Hij vervalt van kwaad tot <i>erger</i> .	<i>He is going from bad to worse.</i>
Neem het niet in <i>ernst</i> op.	<i>Don't take it seriously.</i>
Hij eet genadebrood.	<i>He eats the bread of charity.</i>
Na het <i>eten</i> .	<i>After dinner</i>
Neem zijn woorden niet als <i>evangelie</i> .	<i>Don't take his words as gospel.</i>
Het is mij om 't <i>even</i> .	<i>It is the same to me.</i>
Hij is zo dom als een ezel.	<i>He is a downright dunce.</i>

F.

Ik ben <i>familie</i> van hem.	<i>I am related to him.</i>
Het is <i>feitelijk</i> waar.	<i>That is really true.</i>
Zij leven als vrolik <i>Fransje</i> .	<i>They live in a fool's paradise.</i>
Wij stapten <i>flink</i> door.	<i>We walked at a great pace.</i>
Wel nu nog <i>fraaier</i> !	<i>Did you ever?</i>

G.

Gezond en <i>gaaf</i> .	<i>Hale and hearty.</i>
Dat <i>gaat</i> mij te hoog.	<i>That is beyond me.</i>
Hij <i>gaat</i> er van door.	<i>He takes to his heels. He levants.</i>
Hij is <i>goed</i> gebekt.	<i>He has the gift of the gab.</i>
Iets in de <i>geboorte</i> smoren.	<i>To nip something in the bud.</i>
In elk <i>geval</i> .	<i>At all events.</i>
Een kwartiertje <i>gaans</i> .	<i>A quarter of an hour walk.</i>
Zo <i>gaat</i> het goed.	<i>That's the style</i>
Het <i>gaat</i> nogal.	<i>It is pretty fair.</i>
Ik doe 't <i>gaarne</i> .	<i>I like to do it.</i>
Hij houdt zaken aan de <i>gang</i> .	<i>He keeps things on the go.</i>
Een vrolijke <i>gast</i> .	<i>A jolly fellow.</i>
Wat <i>gebeurd</i> (geschied) is, is <i>gebeurd</i> (geschied).	<i>Let bygones be bygones.</i>
Hij is in <i>gebreke</i> gebleven.*	<i>He has been in default</i>

De ouderdom komt met ge- breken.	<i>Age has its defects.</i>
Het is gedaan met mij.	<i>I am done for.</i>
Een geducht pak slaag.	<i>A sound thrashing.</i>
In gedachten verzonken.	<i>Absorbed in thoughts.</i>
Daar had ik geen gedachten op.	<i>I did not suspect it.</i>
Zo geduldig als een lam.	<i>As meek as a lamb.</i>
De geest geven.	<i>To give up the ghost.</i>
Daar kraait geen haan naar.	<i>Nobody will find it out.</i>
Gegronde reden tot	<i>Good reason for . . . .</i>
Over het geheel.	<i>On the whole.</i>
Hij weigerde mij gehoor.	<i>He would not listen to me.</i>
Verleen mij gehoor.	<i>Lend me your ears.</i>
Ik zat onder zijn gehoor.	<i>I was among his audience.</i>
Tegenwoordigheid van geest.	<i>Presence of mind.</i>
Afgetrokkenheid.	<i>Absence of mind.</i>
Korthed is de ziel der gees- tigheid.	<i>Brevity is the soul of wit.</i>
Uw eis is gegrond.	<i>Your claim is well founded.</i>
Met geheel mijn hart.	<i>With all my heart.</i>
Naar gelang van	<i>In proportion to . . . .</i>
Geld, dat stom is, maakt recht wat krom is.	<i>Money rules the roost.</i>
Hij is om geld verlegen.	<i>He is in want of money.</i>
Hij is lang niet gek.	<i>He knows what he is about.</i>
Hij is gek op dat meisje.	<i>He is head over ears in love with that girl.</i>
Alle gekheid op een stokje.	<i>Jokes aside.</i>
Klein geld.	<i>Change.</i>
Voor geld en goede woorden.	<i>For money and kindness.</i>
Ik doe 't voor geen geld van de wereld.	<i>I won't do it on any account.</i>
Het geldt mijn goede naam.	<i>My good name is at stake.</i>
Hoe geleerder hoe verkeerder.	<i>A mere scholar, a mere ass.</i>
Daar is niet veel aan gelegen.	<i>It is of little importance.</i>
Aan Gods zegen is alles ge- legen.	<i>Everything depends on God's blessing.</i>
Ik geef u gelijk.	<i>I agree with you.</i>
Het is mij gelijk.	<i>It is all the same to me.</i>

Wij zijn weer <i>gelijk</i> .	<i>We are quits.</i>
Hij <i>gelijkt</i> sprekend op u.	<i>He bears a striking resemblance to you.</i>
Aan iets <i>geloof</i> slaan.	<i>To give credit to.</i>
Je mag van <i>geluk</i> spreken.	<i>Things might have been much worse.</i>
Op goed <i>geloof</i> (geluk).	<i>At random.</i>
Al wat hij doet, <i>gelukt</i> hem.	<i>He succeeds in whatever he undertakes.</i>
Een <i>gelukkig</i> voorteken.	<i>A good omen.</i>
Ik neem mijn <i>gemak</i> er van.	<i>I take my leisure.</i>
Dat noem ik <i>gemeen</i> .	<i>I call that shabby.</i>
Ik heb niets <i>gemeen</i> met hem.	<i>I have nothing in common with him.</i>
Het Huis der <i>Gemeenten</i> .	<i>The House of Commons.</i>
Ik ben in <i>gemoede</i> overtuigd.	<i>I am earnestly convinced.</i>
Ik ben hem <i>genegen</i> .	<i>I like him.</i>
<i>Geneigd</i> tot kattenkwaad.	<i>Bent on mischief.</i>
<i>Genoeg</i> is overvloed	<i>Enough is as good as a feast.</i>
Aan de <i>drank</i> <i>geraken</i> .	<i>To take to drink.</i>
In 't <i>gericht</i> treden.	<i>To enter into judgment with.</i>
Het <i>gerucht</i> loopt	<i>It is rumoured abroad.</i>
Hij zit er lelik mee <i>geschoren</i> .	<i>He is at his wit's end.</i>
In geen <i>geringe</i> mate.	<i>In no small measure.</i>
Hij werd tot ridder <i>geslagen</i> .	<i>He was knighted.</i>
Met <i>gevaar</i> van zijn leven.	<i>At the risk of his life.</i>
Hij is op complimenten <i>gesteld</i> .	<i>He stands on ceremony.</i>
In allen <i>gevalle</i> .	<i>At all events.</i>
Een <i>gevatte</i> kerel.	<i>A wide-awake fellow.</i>
Met <i>gevelde</i> lans.	<i>With lance in rest.</i>
Iets <i>prijsgieven</i> .	<i>To abandon a thing.</i>
Met <i>gevoeg</i> .	<i>Decently.</i>
Zijn <i>geweten</i> tot zwijgen brengen.	<i>To hush his conscience.</i>
Om des <i>gewetens</i> wil.	<i>For conscience' sake.</i>
Het <i>geeft</i> niets.	<i>It is of no use.</i>
U moet niet zo <i>gevoelig</i> zijn.	<i>You must not be so sensitive.</i>
Maak er geen <i>gewag</i> van.	<i>Keep it dark.</i>

Geweld gebruiken.	<i>To resort to violence. To use force.</i>
Laat hem geworden.	<i>Let him have his way.</i>
Hij wierp mij die verwijten in 't gezicht.	<i>He cast those reproaches in my teeth.</i>
Op de gis.	<i>At random.</i>
Vrijheid van geweten.	<i>Liberty of conscience.</i>
Hij is met glans geslaagd.	<i>He passed with honours.</i>
Iemands gunst winnen.	<i>To win a person's favour.</i>
Een man van gezag.	<i>An authority.</i>
Hij laat zich niet gezeggen.	<i>He won't listen.</i>
Gissen doet missen.	<i>Guesses are often misses.</i>
Hij heeft in 't glaasje gekeken.	<i>He has had a glass too much.</i>
Ik ben 't glad vergeten.	<i>I have clean forgotten it.</i>
Have en goed.	<i>Goods and chattels.</i>
Zo goed ik kan.	<i>To the best of my ability.</i>
Zij kunnen goed met elkaar overweg.	<i>They get on well with one another.</i>
Zij staan op een goede voet.	<i>They are on a friendly footing.</i>
Ik acht er mij te goed voor.	<i>I consider it beneath me.</i>
Tot zekere graad (hoogte).	<i>To a certain extent.</i>
Een graantje pikken.	<i>To wet one's whistle.</i>
Aan den rand des grafs.	<i>On the brink of the grave.</i>
Hij zei het uit de grap.	<i>He said it in fun.</i>
Men moet ergens een grens trekken.	<i>One must draw the line somewhere.</i>
't Wordt mij groen en geel voor de ogen.	<i>My head reels.</i>
Iets grijpt plaats.	<i>Something takes place.</i>
Hij grijpt moed.	<i>He takes courage.</i>
Het schip werd in de grond geboord.	<i>The ship went to the bottom.</i>
Ik gun hem de betrekking.	<i>I don't grudge him the place.</i>
Iemand een gunst bewijzen.	<i>To do one a favour.</i>
Ten gunste van.	<i>In favour of.</i>

H.

Daar kraait geen <i>haan</i> naar.	<i>Nobody will find it out.</i>
Het scheelde geen <i>haar</i> .	<i>It was a „close shave”.</i>
<i>Haasje-over</i> spelen.	<i>To play at leapfrog.</i>
Ik heb <i>haast</i> .	<i>I am in a hurry.</i>
Hij is niet <i>haat</i> dragend.	<i>He bears no malice.</i>
<i>Haal</i> geen oude koeien uit de sloot.	<i>Do not rake up old quarrels.</i> <i>(Let bygones be bygones).</i>
Een goed verstaander heeft maar een <i>half</i> woord nodig.	<i>A wink is as good as a nod.</i>
Zich een ziekte op de <i>hals</i> halen.	<i>To catch a disease.</i>
Zich iemands toorn op de <i>hals</i> halen.	<i>To incur a person's anger.</i>
Ik kon geen <i>hand</i> voor ogen zien	<i>I could not see my hand before my face.</i>
Hij had er de <i>hand</i> in.	<i>He had a hand in the game.</i>
Houd je <i>handen</i> thuis!	<i>Hands off!</i>
Vele <i>handen</i> maken 't werk licht.	<i>Many hands make light work.</i>
Iemand op de <i>handen</i> dragen.	<i>To be very fond of a person.</i>
Er is iets aan de <i>hand</i> .	<i>There is something astir.</i>
Hij is op mijn <i>hand</i> .	<i>He sides with me.</i>
De winter is op <i>handen</i> .	<i>The winter is at hand.</i>
Mijnheer B. is niet bij de <i>hand</i> .	<i>Mr. B. is indisposed (not in).</i>
Wij hebben 't niet voor <i>handen</i> .	<i>We don't keep it in stock.</i>
Uit de hand <i>verköpen</i> .	<i>To sell out of hand.</i>
Wij vernemen van goeder <i>hand</i> .	<i>We hear on good authority.</i>
Elkaar in de <i>hand</i> werken.	<i>To play into each other's hands.</i>
Dat ligt voor de <i>hand</i> .	<i>That is obvious.</i>
Zijn <i>handel</i> en wandel.	<i>His public conduct.</i>
Een grote <i>hans</i> .	<i>A big bug.</i>
Zijn hart <i>hangt</i> eraan.	<i>He is dearly attached to it.</i>
Het <i>hangt</i> ons boven 't hoofd.	<i>We are threatened with it.</i>

Aan een huis blijven hangen.	<i>To have a house knocked down to a person.</i>
Iemand in 't harnas jagen.	<i>To stir a person's anger.</i>
In 't hartje van de winter.	<i>In the depth of winter.</i>
Er viel mij een steen van 't hart.	<i>A weight was removed from me.</i>
Zich met hart en ziel toeleggen.	<i>To apply one's self heart and soul.</i>
Hij heeft iets op 't hart.	<i>There is something troubling him.</i>
Op hete kolen staan.	<i>To be on needles and pins.</i>
Hoe het ook zij.	<i>Be it as it may.</i>
Hij werd in 't hok gezet.	<i>He was put in prison.</i>
Hij zocht zijn heil in de vlucht.	<i>He took to his heels.</i>
Ik heb er een hekel aan.	<i>I hate it.</i>
Tegen heug en meug.	<i>Reluctantly.</i>
Het heugt mij.	<i>I remember it.</i>
In 't holle van de nacht.	<i>In the dead of night.</i>
Hij is van 't hondje gebeten.	<i>He is awfully conceited.</i>
Als men een hond wil slaan, kan men licht een stok vinden.	<i>Give a dog a bad name and hang him.</i>
Hij is niet bij het hoofd.	<i>He is crackbrained. He has a tile off.</i>
Zoveel hoofden, zoveel zinnen.	<i>Many men, many minds.</i>
Van 't hoofd tot de voeten.	<i>From head to foot.</i>
Iemand 't hoofd bieden.	<i>To oppose a person.</i>
Dat is mij te hoog.	<i>That goes beyond me.</i>
Hij is op de hoogte van zaken.	<i>He knows the ropes.</i>
Hij is op de hoogte van de taal.	<i>He is conversant with the language.</i>
Hij werd in zijn hoop teleurgesteld.	<i>He was baffled in his expectation.</i>
Ik heb het van horen zeggen.	<i>I have it from hearsay.</i>
't Was een leven, dat iemand horen en zien verging.	<i>It was such a noise that one could not hear his own voice.</i>
Met horten en stoten.	<i>By fits and starts.</i>
Ik houd het met u.	<i>I side with you.</i>

Dat houdt geen steek.	<i>That is not consistent.</i>
De huid jeukt hem.	<i>He wants a thrashing.</i>
Hij viel met de deur in huis.	<i>He let the cat out of the bag.</i>
Er valt met hem geen huis te houden.	<i>He cannot be managed.</i>
Zij hebben daar vreeslik huisgehouden.	<i>They have played sad havoc there.</i>
Iemand te hulp snellen.	<i>To run to one's help.</i>
Spoedige hulp is dubbele hulp.	<i>A stitch in time saves nine.</i>
Hij is slecht in zijn humeur.	<i>He is out of temper.</i>
Ten hunnent.	<i>At their house.</i>
Een dienstbode de huur opzeggen.	<i>To give a servant notice.</i>
Op de hurken zitten.	<i>To sit on one's heels.</i>

I.

Een geijkte term.	<i>A standing phrase</i>
In allerijl.	<i>In a great hurry.</i>
De stad is in rep en roer.	<i>There is a great commotion in town.</i>
Ik kan er niets tegen inbrengen.	<i>I have nothing to say against it.</i>
Dat wil er niet bij mij in.	<i>That won't go down with me.</i>
Hij is erg met zichzelf ingenomen.	<i>He is very conceited.</i>
De verloren tijd inhalen.	<i>To make up for lost time.</i>
Inbreuk maken.	<i>To encroach upon.</i>
Hij is tot inkeer gekomen.	<i>He has turned over a new leaf.</i>
U moet u niet met mijn zaken inlaten.	<i>You must not meddle with my affairs.</i>
Ik ben er lelik ingelopen.	<i>I have put my foot into it.</i>
Een regel er inpompen.	<i>To cram.</i>
Zich als student laten inschrijven.	<i>To matriculate.</i>
Hij spande zijn krachten in.	<i>He exerted himself.</i>
Voor de waarheid ervan instaan.	<i>To vouch for it.</i>

Een onderzoek <i>instellen</i> .	<i>To make an enquiry.</i>
Ergens zijn <i>intrek</i> nemen.	<i>To put up at a place.</i>
Dat is een gelukkige <i>inval</i> .	<i>That is a happy thought.</i>
Het wil mij niet <i>invallen</i> .	<i>I cannot recollect it.</i>
In dier voege.	<i>In that way.</i>
Iemand in een geheim <i>in- wijden</i> .	<i>To let one into a secret.</i>
Wij zitten er lelik <i>in</i> .	<i>We are in a fix.</i>
Hij zit er warmpjes <i>in</i> .	<i>He is well-to-do.</i>

J.

Is hij uitgegaan? Ik geloof van <i>ja</i> .	<i>Has he gone out? I think so.</i>
Iemand een schrik op 't lijf <i>jagen</i> .	<i>To give one a fright.</i>
Het ene jaar door 't andere. <i>Jan</i> , aannemen!	<i>One year with another. I say waiter!</i>
Zij is een <i>juweel</i> van een vrouw.	<i>She is an angel of a woman.</i>

K.

Dat is een <i>kaal</i> excuus.	<i>That is a poor excuse.</i>
Een spel <i>kaarten</i> .	<i>A pack of cards.</i>
De <i>kansen</i> staan gelijk.	<i>It is a toss up.</i>
De <i>kans</i> is verkeken.	<i>The chance is lost.</i>
Geef hem een <i>kans</i> .	<i>Give him a chance.</i>
Iemand van <i>kant</i> maken.	<i>To make away with a person.</i>
De kamer aan <i>kant</i> maken.	<i>To tidy the room.</i>
<i>Kaplaarzen</i> .	<i>Topboots.</i>
<i>Kapot</i> maken. <i>Kapot</i> slaan.	<i>To break.</i>
Ik ben slecht bij <i>kas</i> .	<i>I am short of money.</i>
Hij zit in de <i>kast</i> .	<i>He is under arrest.</i>
Hij is <i>katje</i> van de baan.	<i>He is cock of the walk.</i>
Een <i>keel</i> opzetten.	<i>To cry at the top of one's voice.</i>
Wij moeten hem te <i>keer</i> gaan.	<i>We must oppose him.</i>
De kans kan <i>keren</i> .	<i>Things may take a turn.</i>
Hij gaf 't mij te <i>kennen</i> .	<i>He let me know.</i>

Iets op de <i>keper</i> beschouwen.	<i>To examine a thing closely.</i>
<i>Gekeperde</i> stof.	<i>Twilled cloth.</i>
't Is alle dagen geen <i>kermis</i> .	<i>Feasting cannot go on for ever.</i>
De <i>kern</i> van 't leger.	<i>The pick of the army.</i>
Hij vloekt als een <i>ketter</i> .	<i>He swears like a trooper.</i>
U kan er te kust en te <i>keur</i> gaan.	<i>You may pick and choose.</i>
In de <i>kiem</i> doden.	<i>To nip in the bud.</i>
Van twee kwaden 't minste kiezen.	<i>Of two evils choose the less.</i>
Hij heeft <i>kiespijn</i> .	<i>He has toothache.</i>
Hij heeft er geen <i>kijk</i> op.	<i>He has not got a look in.</i>
Hij <i>keek</i> op zijn neus.	<i>He was baffled.</i>
De <i>kinderschoenen</i> uittrekken.	<i>To become a man.</i>
Dat is <i>kant</i> en klaar.	<i>That is finished.</i>
Iemand zijn nood <i>klagen</i> .	<i>To tell one what troubles him.</i>
Op de <i>klap</i> lopen.	<i>To sponge on a person.</i>
Uit de school <i>klappen</i> .	<i>To tell tales out of school.</i>
Hij kent 't <i>klappen</i> van de <i>zweep</i> .	<i>He knows the ropes.</i>
Hij zat in de <i>klem</i> .	<i>He was in the scrape.</i>
Het is allemaal <i>klets</i> .	<i>It is all rot.</i>
Klein Duimpje.	<i>Little Hob o'er my thumb.</i>
Hij is een man van de <i>klok</i> .	<i>He is as regular as clockwork.</i>
Hij heeft de <i>klok</i> horen luiden, maar weet niet waar de <i>klepel</i> hangt.	<i>He knows it very superficially.</i>
De zaak is <i>beklonken</i> .	<i>The matter is settled.</i>
Het is zo <i>klaar</i> als een <i>klontje</i> .	<i>It stares you in the face.</i>
Ze kregen <i>klop</i> .	<i>They came off second best.</i>
Een uiltje <i>knappen</i> .	<i>To take a nap.</i>
Wij zitten in de <i>knijp</i> .	<i>We are in a fix.</i>
Mijn knieën <i>knikten</i> .	<i>My knees gave way.</i>
Daar zit 'm de <i>knoop</i> .	<i>There's the rub.</i>
Ik zal 't in mijn oor <i>knopen</i> .	<i>I will remember it</i>
Hij is zo dom als een <i>koel</i> .	<i>He is as dull as a beetle.</i>
Over koetjes en kalfjes praten.	<i>To talk about one thing and another.</i>

Hij eet alles voor zoete <i>koek</i>	<i>He takes everything for gospel.</i>
op.	
De <i>kogel</i> is door de kerk.	<i>The die is cast.</i>
Zijn bloed <i>kookt</i> .	<i>His blood is up.</i>
Achter de waarheid <i>komen</i> .	<i>To get at the truth.</i>
<i>Komt</i> tijd, komt raad.	<i>Time will bring counsel.</i>
Iets te boven <i>komen</i> .	<i>To get over something.</i>
Die 't eerst <i>komt</i> , die 't eerst	<i>First come, first served.</i>
maalt.	
Met iets te <i>koop</i> lopen.	<i>To make a show of a thing.</i>
Hij vertrok hals over <i>kop</i> .	<i>He left quite unexpectedly.</i>
Om <i>kort</i> te gaan.	<i>In short.</i>
Hij sloeg alles <i>kort</i> en klein.	<i>He smashed everything to bits.</i>
Hij maakte er <i>korte</i> metten	<i>He made no ceremony about it.</i>
mee.	
In de <i>kracht</i> van zijn leven.	<i>In the prime of life.</i>
Het vriest, dat het <i>kraakt</i> .	<i>It is freezing hard.</i>
Ik <i>bekreun</i> er mij niet om.	<i>I don't care about it.</i>
Ik zal hem wel <i>krijgen</i> .	<i>I will pay him out one day.</i>
Iemand de <i>kroon</i> van 't hoofd	<i>To bring disgrace on a person.</i>
halen.	
Zij is de <i>kroon</i> der vrouwen.	<i>She is the flower of all women.</i>
Dit spant de <i>kroon</i> .	<i>This excels everything.</i>
Hij kan 't niet <i>kroppen</i> .	<i>He cannot stand it.</i>
Elk huisje heeft zijn <i>kruisje</i> .	<i>There is a skeleton in every cupboard.</i>
Hij <i>kroop</i> in zijn schulp.	<i>He came down a peg or two.</i>
Dat is geen <i>kunst</i> .	<i>That is easy enough.</i>
In een <i>kwade</i> luim	<i>In a bad temper.</i>
Een <i>kwade</i> tong.	<i>A slanderous tongue.</i>
Dat zal <i>kwaad</i> bloed zetten.	<i>That will breed mischief.</i>
Men kan hem <i>kwalik</i> verstaan.	<i>One can scarcely understand him.</i>
Hij heeft 't u <i>kwalik</i> genomen.	<i>He has taken it amiss.</i>
Ik kan hem niet <i>kwijtraken</i> .	<i>I can't get rid of him.</i>
Ik ben mijn geld <i>kwijt</i> .	<i>I have lost my money.</i>

L.

Iemand <i>lagen</i> leggen.	<i>To lay a snare for one.</i>
Hij deelt hier de <i>lakens</i> uit.	<i>He bosses the show.</i>
Tegen de <i>lamp</i> lopen.	<i>To come off badly.</i>
Bij ons te <i>lande</i> .	<i>In our country.</i>
Ik heb 't <i>land</i> eraan.	<i>I hate it.</i>
Hij heeft <i>lange</i> vingers.	<i>He is longfingered (a thief).</i>
Hij eet met <i>lange</i> tanden.	<i>He does not enjoy his dinner.</i>
Hij werd op de <i>lange</i> baan geschoven.	<i>He was put off again and again.</i>
Voor iets een <i>lans</i> breken.	<i>To defend something.</i>
De lieve <i>lange</i> dag.	<i>The live long day.</i>
Hij maakt het niet <i>lang</i> meer.	<i>He will soon die.</i>
Iemand voor 't <i>lapje</i> houden.	<i>To make a fool of a person.</i>
Hij klaagde mij zijn <i>leed</i> .	<i>He complained to me of his misery.</i>
Hij is een <i>lekkerbek</i> .	<i>He has a sweet tooth.</i>
Iemand een stro in de weg <i>leggen</i> .	<i>To hinder a person.</i>
Dat gaat zo in 't <i>leven</i> .	<i>Such is life!</i>
Heb ik ooit van mijn <i>leven</i> !	<i>Well I never!</i>
Dat heb ik nooit van mijn <i>leven</i> gezien.	<i>I have never seen it in my life.</i>
Hij heeft een droge <i>lever</i> .	<i>He drinks like a fish.</i>
Hij heeft mij de <i>Leviëten</i> (de les) gelezen.	<i>He has lectured me.</i>
Het huis stond in <i>lichter- laaie</i> (vlam).	<i>The house was in a blaze.</i>
De arm is uit het <i>lid</i> .	<i>The arm is out of joint.</i>
In <i>lief</i> en leed.	<i>For better or worse.</i>
Om de lieve vrede.	<i>For the sake of peace.</i>
U moet dat voor <i>lief</i> nemen.	<i>You must put up with it.</i>
Hij <i>liegt</i> alsof 't gedrukt is.	<i>He lies like a conjurer.</i>
Ik heb dit <i>liever</i> .	<i>I prefer this.</i>
Waar <i>ligt</i> het aan?	<i>What's the cause of it?</i>
Het <i>ligt</i> aan hem.	<i>He is to blame.</i>
Iemand aan 't <i>lijntje</i> houden.	<i>To keep a person on tenter- hooks.</i>

Ik heb hem aan 't <i>lijntje</i> .	<i>I have him in my power.</i>
Hij verkondigt zijn eigen <i>lof</i> .	<i>He blows his own trumpet.</i>
Eigen <i>lof</i> stinkt.	<i>Selfpraise no recommendation.</i>
Hij kreeg <i>loon</i> naar werken.	<i>He got his due reward.</i>
Ondank is 's werelds <i>loon</i> .	<i>The world pays with ingratitude.</i>
Je hebt je verdiende <i>loon</i> .	<i>That serves you right.</i>
Het paard ging op de <i>loop</i> .	<i>The horse bolted</i>
Het <i>loopt</i> in 't oog.	<i>It is conspicuous.</i>
Gevaar <i>lopen</i> .	<i>To run a risk.</i>
Hij is <i>los</i> in de mond.	<i>He is loose-tongued.</i>
Zij gingen er op <i>los</i> .	<i>They went about it.</i>
<i>Laat los!</i>	<i>Let go!</i>
Hij werkt er maar op <i>los</i> .	<i>He is pegging away at it.</i>
Men liet hem aan zijn <i>lot</i> over.	<i>He was turned adrift.</i>
Het was <i>louter</i> achteloosheid.	<i>It was sheer negligence.</i>
Dat gedeelte <i>luidt</i> aldus.	<i>That passage reads thus.</i>
Hij deed zijn werk met <i>lust</i> en ijver.	<i>He did his work with heart and soul.</i>
De <i>lust</i> becroop mij.	<i>The fancy took me.</i>
Dat is mijn <i>lust</i> en leven.	<i>I take a pride in it.</i>
Ik <i>lust</i> geen eten.	<i>I do not like my dinner.</i>
Ik heb er geen <i>lust</i> in.	<i>I have no mind to do it.</i>
Luilekkerland.	<i>Fools' paradise.</i>

M.

Dat zit hem dwars in de <i>maag</i> .	<i>That puzzles him.</i>
Hij gaat naar de <i>maan</i> .	<i>He is going to the dogs.</i>
Tot zekere <i>mate</i> (hoogte) heeft u gelijk.	<i>You are right in a way.</i>
Jan Rap en zijn <i>maat</i> .	<i>Tagrag and Bobtail.</i>
Zij zijn dikke <i>maats</i> .	<i>They are close friends.</i>
Ik ben niet bij <i>machte</i> u bij te staan.	<i>I am not able to assist you.</i>
Hoe <i>maakt</i> u het?	<i>How are you getting on?</i>
Hij wou het mij <i>wijsmaken</i> .	<i>He wanted to make me believe it.</i>

Hij raakte aan het <i>malen</i> .	<i>He grew delirious.</i>
Hij is mans genoeg 't zelf te doen.	<i>He is quite capable of doing it himself.</i>
Daar <i>mankeert</i> wat aan.	<i>There is a screw loose somewhere.</i>
U moet met uw tijd <i>meegaan</i> .	<i>You must keep pace with the times.</i>
Hij werd lelik <i>meegenomen</i> .	<i>He was badly taken in.</i>
Het is mij <i>meegelopen</i> .	<i>I have had a run of good luck.</i>
Ik <i>meen</i> het.	<i>I am in earnest.</i>
Dat smaakt naar <i>meer</i> .	<i>Give us some more</i>
Hij krijgt hoe langer hoe <i>meer</i> .	<i>He gets more and more.</i>
Waar <i>meerderman</i> komt, moet minderman wijken.	<i>We ought to give way to our superiors.</i>
Hij heeft in u zijn <i>meester</i> gevonden.	<i>He has found his master in you.</i>
Hij is zichzelf geen <i>meester</i> .	<i>He cannot restrain himself.</i>
Van <i>meet</i> af aan beginnen.	<i>To commence at the beginning.</i>
Maak er geen <i>melding</i> van.	<i>Don't speak about it.</i>
<i>Men</i> zou 't haast geloven.	<i>One would almost believe it.</i>
Dat dringt door <i>merg</i> en been.	<i>That penetrates to the very marrow.</i>
Hij is een conservatief in <i>merg</i> en been.	<i>He is a conservative to the core.</i>
Sigaren van de fijnste <i>merken</i> .	<i>Cigars of the choicest brands.</i>
Iemand met de ogen <i>meten</i> .	<i>To survey a person.</i>
Een man van <i>middelen</i> .	<i>A wealthy person.</i>
Een zaak in der minne <i>schikken</i> .	<i>To settle a matter in a friendly way.</i>
Dat is niet de <i>moeite</i> waard.	<i>That is not worth while.</i>
Zonder <i>moeite</i> heeft men niets.	<i>No gains without pains.</i>
Iemand de <i>mond</i> snoeren.	<i>To silence a person.</i>
Ieder heeft de <i>mond</i> vol van uw succes.	<i>Your success is in everybody's mouth.</i>
Hij weet van de <i>moord</i> .	<i>He knows all about it.</i>
Dat ruikt naar de <i>mosterd</i> .	<i>That is too expensive.</i>

Dat is <i>mosterd</i> na de maaltijd.	<i>That is too late.</i>
Iemand iets op de <i>mouw</i> spelden.	<i>To impose on a person.</i>
De handen uit de <i>mouw</i> steken.	<i>To put the shoulder to the wheel.</i>
Van een <i>mug</i> een olifant maken.	<i>To make a mountain of a mole-hill.</i>
Dat <i>muisje</i> heeft een staartje.	<i>Thereby hangs the tail.</i>
Uit iets <i>munt</i> slaan.	<i>To take advantage of.</i>

N.

Dat ligt mij <i>na</i> aan 't hart.	<i>That concerns me.</i>
Je moet hem niet te <i>na</i> komen.	<i>You must not hurt his feelings.</i>
Hij is op twee <i>na</i> de eerste.	<i>He is the first but two.</i>
Hij zal <i>naam</i> maken.	<i>He will make a name.</i>
Zet uw horloge <i>naar</i> de klok.	<i>Put your watch by the clock.</i>
<i>Naar</i> de <i>natuur</i> getekend.	<i>Drawn from nature.</i>
<i>Vannacht</i> .	<i>Tonight. (Ook Last night).</i>
Zo lelik als de <i>nacht</i> .	<i>As ugly as a scarecrow.</i>
Aan de grond <i>genageld</i> .	<i>Nailed to the wall.</i>
Dat moet men hem ter ere <i>nageven</i> .	<i>This should be said to his credit.</i>
Het komt er zo <i>nauw</i> niet op aan.	<i>You need not be so very particular.</i>
Wij zitten in 't <i>nauw</i> .	<i>We are in a scrape.</i>
Het komt alles op 't zelfde <i>neer</i> .	<i>It all comes to the same thing.</i>
De zon <i>neigt</i> naar 't westen.	<i>The sun is on the decline.</i>
Iemand in de <i>nek</i> zien.	<i>To cheat a person.</i>
In overweging <i>nemen</i> .	<i>To take into consideration.</i>
Iets te baat <i>nemen</i> .	<i>To avail one's self of an opportunity.</i>
Iets ter harte <i>nemen</i> .	<i>To take something to heart.</i>
Iets kwalik <i>nemen</i> .	<i>To take offence at.</i>
Mag ik de vrijheid <i>nemen</i> ...	<i>May I be so bold as . . . . .</i>
Dat dient <i>nergens</i> toe.	<i>That is good for nothing.</i>
Ik heb hem bij de <i>neus</i> gehad.	<i>I have made a fool of him.</i>

Dat zal ik hem niet aan zijn neus hangen.	<i>I am not going to tell it to him.</i>
Hij zit hier niet voor nie- mendal.	<i>He does not sit here to pick straws.</i>
Dat is wat <i>nieuws</i> .	<i>That is something new.</i>
Met <i>noeste</i> vlijt.	<i>With great zeal.</i>
Als de <i>nood</i> aan de man komt.	<i>When the worst comes to the worst.</i>
U heeft hier niets van <i>node</i> .	<i>You have no business here.</i>
Van een zaak <i>nota</i> nemen.	<i>To take notice of a thing.</i>
Dat is van <i>nul</i> en gener waarde.	<i>That is null and void.</i>
Tot <i>nut</i> van 't algemeen.	<i>For the general good.</i>
Van de <i>nood</i> een deugd maken.	<i>To make a virtue of necessity.</i>

O.

Ik twijfel niet of hij komt.	<i>I do not doubt but he comes.</i>
Dat is <i>olie</i> in 't vuur.	<i>That adds fuel to the fire.</i>
Oog om oog.	<i>Eye for an eye.</i>
Hij is <i>om</i> en bij de vijftig.	<i>He is fifty odd.</i>
Ik geef niet <i>om</i> bier.	<i>I do not care for beer.</i>
Met veel <i>omhaal</i> van woorden.	<i>With great verbosity.</i>
Of de kinderen ook pret hadden!	<i>The children had great fun</i>
Zij <i>kwamen</i> om van koude.	<i>They perished with cold.</i>
Hij <i>koopt</i> de getuigen <i>om</i> .	<i>He bribes the witnesses.</i>
Hij deed het in een <i>ommezien</i> .	<i>He did it in a trice.</i>
Hij is een <i>onbekende</i> grootheid.	<i>He is a unknown quantity.</i>
Wij zullen dat <i>onbesproken</i> laten.	<i>We will not touch upon it.</i>
Een <i>onbestorven</i> weduwe.	<i>A grass widow.</i>
Hij laat zich niet <i>onbetuigd</i> .	<i>He manifests himself.</i>
Hij zeide het mij onder vier <i>ogen</i> .	<i>He told it me in private.</i>
Hij was 't met zichzelf <i>oneens</i> .	<i>He did not know his own mind.</i>
Er is altijd een geluk bij een <i>ongeluk</i> .	<i>It is an ill wind that blows nobody good.</i>

Iemand zijn loon <i>onttrekken</i> .	<i>To withhold one's wages.</i>
Ik heb geen oog toegedaan.	<i>I did not get a wink of sleep.</i>
Hij drong zich aan ons op.	<i>He forced himself upon us.</i>
Waar heb je je kennis van 't Hollands opgedaan?	<i>Where did you pick up your Dutch?</i>
Hij werd met open armen ontvangen.	<i>He was heartily welcomed.</i>
Dat gaat niet op.	<i>That wont do.</i>
Nooit opgeven, jongen!	<i>Never say die, my boy!</i>
Maak er niet zo'n ophef van.	<i>Don't make such a fuss about it.</i>
Hij laat de rekening oplopen.	<i>He adds to his account.</i>
Sla op bladzij 6.	<i>Turn to page 6.</i>
Hij woont aan de overzij.	<i>He lives over the water (the street, etc.)</i>
Overtreders zullen vervolgd worden.	<i>Trespassers will be prosecuted.</i>

P.

Hij spant de paarden achter de wagen.	<i>He puts the cart before the horses.</i>
Ieder moet zijn eigen pakje dragen.	<i>Everybody must bear his own burden.</i>
Men kan de man niet te pakken krijgen.	<i>One can't get round that fellow.</i>
Ik pakte hem bij de kraag.	<i>I took him by the collar.</i>
Dat komt later te pas.	<i>That may be of use later.</i>
Hij kent geen aanzien des persoons.	<i>He does not respect persons.</i>
Een traan uit 't oog pinken.	<i>To wipe a tear from the eye.</i>
Wij hebben een plaatsje achter 't huis.	<i>We have a backyard.</i>
Ik ben van plan.	<i>I intend to.</i>
Iets te pletter slaan.	<i>To smash something.</i>
Iemand een poets bakken (spelen).	<i>To play somebody a trick.</i>
Zoals 't praatje gaat.	<i>As the story goes.</i>
Dat is 't algemene praatje.	<i>That is the common talk.</i>

Van zijn <i>prilste</i> jeugd.	<i>From early youth.</i>
Er is geen <i>potje</i> zo scheef, of er past een deksel op.	<i>There is a lid to every pot.</i>
Kleine <i>potjes</i> hebben ook oren.	<i>The children must not hear it.</i>
Weet u <i>precies</i> , hoe laat het is?	<i>Have you got the correct time?</i>
Ik wil het tot elke <i>prijs</i> hebben.	<i>I will have it at any cost.</i>
Ik teken <i>protest</i> aan.	<i>I take exception to.</i>
Hij zet de <i>puntjes</i> op de <i>i</i> .	<i>He is very exact.</i>

R.

Komt tijd, komt <i>raad</i> .	<i>Time will bring counsel.</i>
Hij is 't vijfde <i>rad</i> aan de wagen.	<i>He is the fifth wheel to the coach.</i>
Hij is licht <i>geraakt</i> .	<i>He is easily offended.</i>
Hij is een oude <i>rat</i> .	<i>He is an old hand.</i>
Dat is tegen alle <i>regel</i> in.	<i>That is in contravention to every rule.</i>
Ik heb een <i>retourbiljet</i> genomen.	<i>I have taken a return ticket.</i>
Dat <i>rijmt</i> niet met uw <i>be- wering</i> .	<i>That does not tally with your assertion.</i>
Spreek niet tegen de man aan 't <i>roer</i> .	<i>Don't speak to the man at the wheel.</i>
Ik wil in de <i>roof</i> (de buit) delen.	<i>I want to share your spoil.</i>
Ik heb een goede <i>ruil</i> gemaakt.	<i>I have made a profitable exchange.</i>
Hij werd uit de weg <i>geruimd</i> .	<i>He was made away with.</i>
Zij <i>ruimden</i> het veld.	<i>They took to flight.</i>
Hij heeft hier <i>rust</i> noch <i>duur</i> .	<i>He is very restless.</i>
Hij zoekt <i>ruzie</i> .	<i>He likes to pick a quarrel.</i>

S.

Ik heb 't tot mijn <i>schade</i> ondervonden.	<i>I have experienced it to my cost.</i>
---	--

Dat strekt 't land tot eeuwige <i>schande</i> .	<i>Eternal shame attaches to the country for it.</i>
Wat <i>scheelt</i> u?	<i>What's the matter?</i>
Iemands goede naam <i>schen- den</i> .	<i>To slander a person.</i>
Dat gebeurt achter de <i>schermen</i> .	<i>That is done on the sly.</i>
De bloemen <i>schieten</i> zaad.	<i>The flowers run to seed.</i>
De boom <i>schiet</i> wortel.	<i>The tree takes root.</i>
Hij heeft geen <i>schijntje</i> kans.	<i>He has not the ghost of a chance.</i>
Ik ben er mee in mijn <i>schik</i> .	<i>I am pleased with it.</i>
Hij <i>staat</i> de handen aan S.	<i>He lays hands on S.</i>
Ik heb een goede <i>slag</i> ge- slagen.	<i>I have made a stroke of bu- siness.</i>
Dat <i>spreekt</i> van zelf.	<i>That is the matter of course.</i>
Men moet er <i>slag</i> van hebben.	<i>There's is a knack of doing it.</i>
Iemand <i>strikken</i> spannen.	<i>To lay snares for a person.</i>
Dat is <i>sterk</i> gezegd.	<i>That is saying a great deal.</i>
In 't <i>schild</i> voeren.	<i>To be up to (driving at).</i>
Een <i>steek</i> onder water toe- brengen.	<i>To give a person a side blow.</i>
Het <i>staat</i> mooi.	<i>It looks pretty.</i>
Het <i>staat</i> goed.	<i>It is becoming.</i>
De regen viel in <i>stromen</i> neer.	<i>The rain fell in torrents.</i>
De <i>strijd</i> om het bestaan.	<i>The struggle for existence.</i>
<i>Stukjes</i> draaien.	<i>To play truant.</i>

T.

Met wortel en <i>tak</i> uitroeien.	<i>To cut off root and branch.</i>
Vier <i>te</i> gelijk.	<i>Four at a time.</i>
Een huis <i>te</i> huur.	<i>A house to let.</i>
Hij spreekt <i>tegen</i> mij.	<i>He speaks to me.</i>
Hij is er goed in <i>thuis</i> .	<i>He is at home in it.</i>
Iets <i>ter</i> inzage zenden.	<i>To send something for perusal (on app'ro').</i>
Mag ik u <i>thuisbrengen</i> ?	<i>May I see you home?</i>
De trein is over zijn <i>tijd</i> .	<i>The train is overdue.</i>

Werk op <i>tijd</i> , maakt wel bereid.		<i>A stitch in time saves nine.</i>
Hij is van <i>Lotje</i> getikt.		<i>He has a tile off.</i>
Er is wat op <i>tijl</i> .		<i>There is something astir.</i>
Wie niets zegt, stemt <i>toe</i> .		<i>Silence gives consent.</i>
Hij kan zijn <i>tong</i> niet in <i>toom</i> houden.		<i>He cannot control his tongue.</i>
Hij <i>trapt</i> het orgel ('n orgel- trapper).		<i>He blows the organ (organ- blower).</i>
Ik heb er geen <i>trek</i> in.		<i>I have no mind for it.</i>
Bij <i>tusschenpozen</i> .		<i>At intervals.</i>
Zij hebben de <i>twist</i> bijgelegd.		<i>They have made it up.</i>

U.

Fen <i>uitval</i> doen.		<i>To make a sally.</i>
Het gaat ons <i>uitstekend</i> .		<i>We are getting on swimmingly.</i>
Het kwam verkeerd <i>uit</i> .		<i>It turned out wrong.</i>

V.

Met vliegende <i>vaandels</i> .		<i>With flying colours.</i>
<i>Van</i> iets afzien.		<i>To give up something.</i>
Ik heb mijn lot met 't uwe <i>verbonden</i> .		<i>I have cast in my lot with yours.</i>
U heeft 't bij hem <i>verbruid</i> .		<i>You are in his bad books.</i>
In 't <i>verderf</i> storten.		<i>To bring ruin on.</i>
Ik <i>verhef</i> mijn stem daartegen.		<i>I raise my voice against it.</i>
Het maakt mij <i>verlegen</i> .		<i>He discountenanced me.</i>
Hij is niet te <i>vermurwen</i> .		<i>He is inexorable.</i>
Hij heeft zich <i>verslapen</i> .		<i>He has overslept himself.</i>
Ik kan dat niet <i>velen</i> .		<i>I can't stand that.</i>
Hij <i>vervult</i> zijn beloften.		<i>He keeps his promises.</i>
Hij <i>verzaakte</i> zijn plicht.		<i>He neglected his duty.</i>
Houd u daarvan <i>verzekerd</i> .		<i>Be assured of that.</i>
Zo gezond als een <i>vis</i> .		<i>As sound as a bell.</i>
Ik heb hem op de <i>vingers</i> getikt.		<i>I have reproached him.</i>

Iets door de <i>vingers</i> zien.	<i>To make an allowance for.</i>
Hij schoot de vogel in de <i>vlucht</i> .	<i>He shot the bird on the wing.</i>
Houd <i>voet</i> bij stuk.	<i>Stick to your subject.</i>
Hij hangt de <i>vrome</i> uit.	<i>He plays the saint.</i>

W.

Wie niet <i>waagt</i> , die niet wint.	<i>Nothing venture, nothing have.</i>
De beste stuur­lui staan aan <i>wal</i> .	<i>Everyone can tame a shrew but he that has her.</i>
Van de <i>wal</i> in de sloot.	<i>Out of the fryingpan into the fire.</i>
Ik ben in de <i>war</i> .	<i>I am at sea.</i>
U rijdt hem in de <i>wielen</i> .	<i>You are thwarting him</i>
Ik meen te <i>weten</i> .	<i>I am almost sure.</i>
Hij <i>weet</i> geen raad.	<i>He does not know what to do.</i>
In het <i>wezen</i> der zaak heeft hij gelijk.	<i>He is substantially right.</i>
Daarvoor ben ik niet in de <i>wieg</i> gelegd.	<i>I am not fit for that.</i>
Wij moeten hem voor ons zien te <i>winnen</i> .	<i>We must try to gain him over to our side.</i>
Ik heb <i>woorden</i> met hem gekregen.	<i>I have had words with him.</i>
Ik wil hem niet te <i>woord</i> staan.	<i>I will listen no more to him.</i>
Hij <i>wreekt</i> zich.	<i>He takes revenge.</i>
Hij <i>wees</i> mij de deur.	<i>He showed me to the door.</i>
Uit vrije <i>wil</i> .	<i>Of one's own accord.</i>
Het toeval <i>wilde</i> .	<i>As a chance would have it.</i>
De aanhouder <i>wint</i> .	<i>Constant dropping wears the stone.</i>
Doe het als de <i>wind</i> .	<i>Do it before I can say „Jack Robinson”.</i>
Hij praat in de <i>wind</i> .	<i>His words are utterly useless.</i>
Ik kan hem om de vinger <i>winden</i> .	<i>I can twist him round my little finger.</i>
Hij eet als een <i>wolf</i> .	<i>He eats like a wolf.</i>

Hij vestigde zich <i>metterwoon</i> .	<i>He settled down.</i>
Met dat ene <i>woord</i> is alles gezegd.	<i>There you have it in a nutshell.</i>
Hij kan zijn <i>woord</i> wel doen.	<i>He has the gift of the gab.</i>
U neemt mij 't <i>woord</i> uit de mond.	<i>That is exactly what I was going to say.</i>

Z.

Gedane <i>zaken</i> hebben geen keer.	<i>Let bygones be bygones.</i> <i>It is no use crying over spilt milk.</i>
Hoe staat het met uw <i>zaken</i> ?	<i>How are you getting on?</i>
Hij is uit de <i>zaken</i> gegaan.	<i>He has retired from business.</i>
Bemoei je met je eigen <i>zaken</i> .	<i>Mind your own business.</i>
Hij reist voor <i>zaken</i> .	<i>He travels on business.</i>
Met iemand <i>zaken</i> doen.	<i>To do business with a person.</i>
Ik heb hem uit de <i>zadel</i> gelicht.	<i>I dismounted him.</i>
Zij heeft hem in de <i>zak</i> .	<i>She sways him.</i>
Zij vertrokken met pak en <i>zak</i> .	<i>They went away bag and baggage.</i>
Laat de moed niet <i>zakken</i> .	<i>Do not lose courage.</i>
De vloot stak in <i>zee</i> .	<i>The fleet put to sea.</i>
Wij zijn deze zomer aan de <i>zee</i> geweest.	<i>We have been at the seaside this summer.</i>
Wij gaan over <i>zee</i> .	<i>We are going by sea.</i>
Het valt niet te <i>zeggen</i> , wat hij straks doen zal.	<i>There is no saying what he will do next.</i>
Hoe minder ervan <i>gezegd</i> , hoe beter.	<i>Least said is soonest mended.</i>
Wat wil dat <i>zeggen</i> ?	<i>What does it mean?</i>
Dat <i>zegt</i> niet veel.	<i>That does not signify anything.</i>
Dat heb ik van horen <i>zeggen</i> .	<i>I have it from hearsay.</i>
Ik mag hem gaarne <i>zien</i> .	<i>I like him very much.</i>
Dat is zijn <i>zwakke zijde</i> .	<i>That is his weak point.</i>
Hij wil zijn <i>zin</i> hebben.	<i>He will have his own way.</i>
Zij heeft <i>zin</i> in hem gekregen.	<i>She has taken a fancy to him.</i>
Zij <i>zonken</i> al dieper en dieper.	<i>They fell from bad to worse.</i>

Hij zit in 't Parlement.	<i>He is a member of Parliament.</i>
Vandaag houdt de raad geen zitting.	<i>There is no meeting of the council today.</i>
Ik heb een zak zout met hem gegeten.	<i>I have known him for a long time.</i>
Op verkeerde wijze zuinig.	<i>Penny wise, pound foolish.</i>
De zaak is niet zuiver. Daar is een reukje aan.	<i>There is something wrong about it.</i>
Zwijgen kan bijna nooit kwaad.	<i>Silence does no harm.</i>
Spreken is zilver, zwijgen is goud.	<i>Speech is silver, silence is gold.</i>

Hij bereikte zijn doel.	<i>He achieved his object.</i>
Hij gaat er op af.	<i>He goes for it.</i>
Jongens! jongens! Wat is 't warm!	<i>Dear me! it is very hot.</i>
Hij wou ervan af.	<i>He wanted to get rid of it.</i>
Wij moesten er weer op af.	<i>We had once more to go.</i>
Hij heeft het tot B.A. gebracht.	<i>He has passed his B.A.</i>
Waarmee kan ik u dienen?	<i>What can I do for you?</i>
Wij zijn het eens.	<i>We agrée.</i>
Hij ziet het fijne ervan.	<i>He sees the point of it.</i>
Dat kan er niet bij halen.	<i>That cant be compared with it.</i>
Het valt mij te binnen.	<i>It occurs to me.</i>
Hij legt het mij ten laste.	<i>He lays the blame on me.</i>
Op nieuwe leest schoeien.	<i>To reorganise.</i>
Ter loops,	<i>By the way.</i>
Zich van iets afmaken.	<i>To dismiss.</i>
Op zijn Zondags.	<i>In Sunday wise.</i>
In orde brengen.	<i>To arrange.</i>
Op zijn pas.	<i>At the suitable moment.</i>
Op prijs stellen.	<i>To value.</i>
Kwijtraken.	<i>To get rid of.</i>
In onbruik raken.	<i>To become obsolete.</i>
In staat stellen.	<i>To enable.</i>
Dat wil zeggen.	<i>That means.</i>
De koningin zaliger. De overleden koningin.	<i>The late queen.</i>

A.

<i>What are you about?</i>	Wat doe je? Waarmee is u bezig?
<i>We were not able to bring it about.</i>	Wij konden het niet tot stand brengen.
<i>He troubles his head about it.</i>	Hij breekt zijn hoofd er over.
<i>Look about you.</i>	Neem u in acht.
<i>Shall I send him word about it?</i>	Zal ik hem daarvan verwtigten?
<i>You make too much ado about it.</i>	U bekommert u te veel er over.
<i>There is some mystery about it.</i>	Daar schuilt iets achter.
<i>He knows what he is about.</i>	Hij weet wat hij doet.
<i>Much ado about nothing.</i>	Veel geschreeuw en weinig wol.
<i>Make no more words about it.</i>	Spreek daar maar niet meer over.
<i>Go about your business.</i>	Loop naar de maan. Ga verder.
<i>About six months ago.</i>	Ongeveer zes maanden geleden.
<i>Who has told you about it?</i>	Wie heeft u daarvan verteld?
<i>They quarrelled about a trifle.</i>	Zij twistten over een kleinigheid.
<i>I carry arms about me.</i>	Ik draag wapenen bij me.
<i>The train arrived about six o'clock.</i>	De trein kwam bij zessen aan.
<i>Above all, don't forget this.</i>	Vergeet dit voor alle dingen niet.
<i>That is above my understanding.</i>	Dat gaat mijn verstand te boven.
<i>A good name is above all price.</i>	Een goede naam is onschatbaar.
<i>I have been travelling abroad.</i>	Ik ben naar 't buitenland geweest.
<i>How did the matter get abroad?</i>	Hoe kwam de zaak uit?
<i>He is conspicuous by his absence.</i>	Hij schittert door zijn afwezigheid.
<i>Long absent, soon forgotten.</i>	Uit het oog, uit het hart.
<i>By accident it happened.</i>	Het gebeurde toevallig.

<i>To give an account.</i>	Rekenschap geven.
<i>How do you account for that?</i>	Hoe verklaart u dat?
<i>A man of no account.</i>	Een onbeduidend mens.
<i>On no account.</i>	Geenszins; volstrekt niet.
<i>To call to account.</i>	Ter verantwoording roepen.
<i>We account for our absence.</i>	Wij verklaren onze afwezigheid.
<i>To cast accounts.</i>	Rekeningen opmaken.
<i>To accustom one's mind to something.</i>	Zich aan iets gewennen.
<i>I am accustomed to it.</i>	Ik ben er aan gewoon (gewend).
<i>Within an ace.</i>	Op een haar na.
<i>In the very act.</i>	Op heter daad.
<i>In full activity.</i>	In volle gang.
<i>To pay addresses to a lady.</i>	Een dame het hof maken.
<i>To address a meeting.</i>	Een vergadering toespreken.
<i>To address a letter.</i>	Een brief adresseren.
<i>To turn something to advantage.</i>	Van iets profiteren.
<i>No admittance.</i>	Verboden toegang.
<i>He takes advantage of it.</i>	Hij slaat daar munt uit.
<i>Advise with your pillow.</i>	Beslaap u er op.
<i>He will not take my advice.</i>	Hij laat zich niet gezeggen.
	Dat kan Bruin niet trekken.
<i>I cannot afford it.</i>	't Zit er niet aan.
	Mijn zak laat mij niet toe.
<i>What are you afraid of?</i>	Waarvoor vreest u?
<i>I will call the day after tomorrow.</i>	Overmorgen kom ik bij je.
<i>After a storm comes a calm.</i>	Na regen komt zonneschijn.
<i>A little while ago.</i>	Onlangs. Een poosje geleden.
<i>It was agreed upon that . . .</i>	Men kwam overeen, dat . . . .
<i>To take an airing.</i>	Een luchtje scheppen.
<i>To take alarm.</i>	Bevreest worden.
<i>He answered in the affirmative.</i>	Hij antwoordde bevestigend.
<i>I thank you in anticipation.</i>	Ik dank u bij voorbaat.
<i>An early answer will oblige.</i>	Een spoedig antwoord zal mij zeer verplichten.

<i>Who answered the bell?</i>	Wie deed open?
<i>He is anything but rich.</i>	Hij is allesbehalve rijk.
<i>Anything will satisfy me.</i>	Iets, wat dan ook, zal mij tevreden stellen.
<i>You don't know anything about it.</i>	Je weet er niets van.
<i>You never saw anything so pretty.</i>	Je hebt nog nooit iets zo schoon gezien.
<i>He must do it anyhow.</i>	Hij moet het in elk geval doen.
<i>You cannot consider one thing apart from the other.</i>	De beide dingen zijn niet te scheiden.
<i>Everything in apple-pie order.</i>	Alles in volmaakte orde.
<i>To send something on approval.</i>	Iets op zicht zenden.
<i>He is tied to his wife's apron.</i>	Hij zit onder de plak.
<i>To call to arms.</i>	Te wapen roepen.
<i>What is the next article? (in a shop).</i>	Verlangt u nog iets?
<i>I was articulated there.</i>	Ik werkte daar voor candidaat-notaris.
<i>To lay in ashes.</i>	In de as leggen.
<i>He has asked me to dinner.</i>	Hij heeft mij te dineren gevraagd.
<i>I asked after his brother.</i>	Ik vroeg naar zijn broer.
<i>I asked for money.</i>	Ik vroeg om geld.
<i>He wanted to make an ass of me.</i>	Hij wou mij voor de gek houden.
<i>At break of day.</i>	Bij het dagen. Bij 't krieken van de dag.
<i>Auction sale.</i>	Verkoping bij afslag (bij opbod).
<i>The auctioneer repeated: „Going, going, gone”.</i>	De afslager herhaalde: Eenmaal, ander, ten derde-maal.
<i>For aught I care.</i>	Voor zover mij betreft.
<i>We have it on the best authority.</i>	Wij vernemen uit zeer ver-trouwbaare bron.
<i>We were authorised to settle the question.</i>	Wij werden gemachtigd de zaak te beslechten.

<i>We averaged two hases a day.</i>	Wij schoten gemiddeld twee hazen per dag.
<i>To strike an average.</i>	Het gemiddelde nemen.
<i>To be at a loss.</i>	Verlegen zijn.
<i>You must allow for his youth.</i>	U moet zijn jeugd in aanmerking nemen.
<i>The matter has taken air.</i>	De zaak is ruchtbaar geworden.
<i>What did you aim at?</i>	Waarop heb je het gemunt?
<i>An allround man.</i>	Een man van zessen klaar.
<i>I am accused of treachery.</i>	Ik word van verraad beschuldigd.
<i>I have n't seen you for an age.</i>	Ik heb je in lang niet gezien.
<i>He is the best man alive.</i>	Hij is de beste man in de wereld.
<i>All the better.</i>	Des te beter.
<i>All's well that ends well.</i>	Eind goed, al goed.
<i>To keep aloof.</i>	Zich op een afstand houden.
<i>Money answereth all things.</i>	Met geld vermag men alles.
<i>Apart from.</i>	Afgezien van.
<i>To save appearances.</i>	De schijn bewaren (redden).
<i>He applied himself to his studies.</i>	Hij legde zich ijverig op zijn studiën toe.
<i>Dull of apprehension.</i>	Zwaar van begrip.
<i>To keep one at arm's length.</i>	Iemand op een afstand houden.
<i>Money in arrears.</i>	Achterstallige gelden.
<i>There's no art in that.</i>	Dat is geen kunst.
<i>As for me.</i>	Wat mij betreft.
<i>As far as I know.</i>	Voor zover ik weet.
<i>As much as to say.</i>	Alsof hij zeggen wilde.
<i>This is as much again as I gave for it.</i>	Dat is eens zoveel, als ik daarvoor gaf.
<i>They are as like as two peas.</i>	Zij lijken als twee druppels water op elkaar.
<i>At my expense.</i>	Op mijn kosten.
<i>We have attacked him.</i>	Wij zijn hem te lijf gegaan.
<i>To attempt a person's life.</i>	Iemand naar 't leven staan.
<i>To break a thing in atoms.</i>	Iets kort en klein breken.

<i>For aught I know.</i>	Voor zover ik weet.
<i>It avails nothing.</i>	Het helpt niets.
<i>I am aware of it.</i>	Ik ben er bewust van.
<i>He made away with himself.</i>	Hij benam zich het leven.
<i>He trifled away his time.</i>	Hij vermorste zijn tijd.
<i>As stiff as a post.</i>	Zo stijf als een stok.
<i>As firm as a rock.</i>	Zo vast als een rots.
<i>As soft as down.</i>	Zo zacht als dons.
<i>As white as snow.</i>	Zo wit als sneeuw.
<i>As stupid as an ass.</i>	Zo dom als een ezel.
<i>As dumb as an animal.</i>	Zo stom als een vis.
<i>As sharp as a fox.</i>	Zo slim als een vos.
<i>As quiet as a mouse.</i>	Zo stil als een muis.
<i>As pale as death.</i>	Zo bleek als de dood.
<i>As pale as a sheet.</i>	Zo bleek als een laken.
<i>As dead as a doornail.</i>	Zo dood als een pier.
<i>As cool as a cucumber.</i>	Zo koel als koud water.
<i>As slippery as a eel.</i>	Zo glad als een aal.
<i>As changeable as the weather.</i>	Zo veranderlik als het weer.
<i>Don't apply to me for assistance.</i>	Wend u niet tot mij om hulp.
<i>Just as you like.</i>	Zoals u verkiest.

B.

<i>To turn the back.</i>	De rug keren.
<i>The horse backed with him.</i>	Het paard ging achteruit.
<i>He promised to back me up.</i>	Hij beloofde mij te steunen.
<i>The prisoner was admitted to bail.</i>	De gevangene mocht borg stellen.
<i>We shall try to bail him out.</i>	Wij zullen proberen hem uit de gevangenis te krijgen.
<i>His bark is worse than his bite.</i>	Hij blaft harder dan hij bijt.
<i>The clergyman proclaimed the banns.</i>	De predikant las de huweliksaankondiging (geboden).
<i>A bar of soap.</i>	Een staaf zeep. Een lang stuk zeep.
<i>He was called to the bar.</i>	Hij werd als advocaat toegelaten.

<i>I will take all barring these.</i>	Ik zal alle uitgezonderd deze nemen.
<i>The host was in the bar.</i>	De gastheer was in 't buffet.
<i>He told it me barefaced.</i>	Hij vertelde 't mij zonder te blikken of te blozen.
<i>To make the best of a bad bargain.</i>	Hij sloeg er zich zo goed mogelijk door.
<i>I had these goods a dead bargain.</i>	Ik kreeg deze dingen spotgoedkoop.
<i>To strike a bargain.</i>	Een koopje hebben. Een koopje sluiten.
<i>To give something in the bargain.</i>	Iets op de koop toe geven.
<i>You have made quite a bargain.</i>	Daar heb je een koopje aan.
<i>He did it off his own bat.</i>	Hij deed het op eigen houtje.
<i>To stand at bay.</i>	Zich verzetten.
<i>It is to be hoped.</i>	Het is te hopen.
<i>Will you bear me company?</i>	Wilt u mij gezelschap houden?
<i>To bear witness.</i>	Getuigenis afleggen.
<i>To bear one goodwill.</i>	Iemand genegen zijn.
<i>To bear a grudge.</i>	Een wrok tegen iemand hebben.
<i>He bears the repute of . . . .</i>	Hij draagt de naam van . . . .
<i>That does not bear on the question.</i>	Dat heeft niets met de vraag te doen.
<i>She beats her sisters hollow.</i>	Zij laat haar zusters ver achter zich.
<i>This altogether beats me.</i>	Dit gaat helemaal mijn verstand te boven.
<i>The policeman goes on his beat.</i>	De politie-agent staat op de wacht.
<i>I become sleepy.</i>	Ik word slaperig. De slaap overvalt me.
<i>To count one's chickens before they are hatched.</i>	De huid verkopen voor de beer geschoten is.
<i>..I beg your pardon.</i>	Ik vraag u exuus. Wat blijft u? Pardon!

<i>He begins at the wrong end.</i>	Hij pakt de zaak verkeerd aan.
<i>On my behalf.</i>	Om mijnentwil.
<i>I beg to inform you.</i>	Ik heb de eer U te berichten.
<i>I know better than that.</i>	Zoo dom ben ik niet.
<i>Half a loaf is better than no bread.</i>	Beter een half ei dan een lege dop.
<i>At best he is but a fool.</i>	Zacht uitgedrukt is hij toch maar een gek.
<i>I made the best of my way home.</i>	Ik ging direct naar huis.
<i>I had the better of him.</i>	Ik won het van hem.
<i>The ship is on her beam ends.</i>	Het schip ligt op zijde.
<i>Beware of pickpockets.</i>	Pas op voor zakkenrollers.
<i>That is beyond dispute.</i>	Dat is buiten kijf.
<i>To the best of my ability.</i>	Zo goed ik enigszins kan.
<i>He knows how many beans make five.</i>	Hij weet zijn weetje.
<i>Between ourselves.</i>	Onder vier ogen.
<i>Bill-stickers beware.</i>	Verboden hier aan te plakken. Niet aanplakken.
<i>Give me the bill of fare, waiter!</i>	Aannemen! Geef mij de spijskaart!
<i>To bring a bill into parliament.</i>	Het parlement een bill (wetsontwerp) voorleggen.
<i>To bind up a wound.</i>	Een wonde verbinden.
<i>To bite the dust.</i>	In 't stof bijten. Sterven.
<i>Wait a bit.</i>	Wacht een ogenblikje.
<i>I bid you good morning.</i>	Ik heet u goede morgen.
<i>The book fell to my bid.</i>	Het boek werd mij toegeslagen.
<i>To have a big heart.</i>	Edel van hart te zijn.
<i>Do not stir his bile.</i>	Maak hem niet boos.
<i>A bird of passage.</i>	Een trekvogel.
<i>A beast of prey.</i>	Een rooidier.
<i>Not a bit of it.</i>	Geen kwestie ervan.
<i>I tell you point blank.</i>	Ik zeg u royaal weg.
<i>To come to blows.</i>	Handgemeen worden.
<i>To blow kisses.</i>	Kushandjes geven.

<i>To blow up bicycle tyres.</i>	Fietsbanden oppompen.
<i>To give one the blues.</i>	Om iemand landerig te maken.
<i>He blunders out everything.</i>	Hij flapte het maar uit.
<i>Board and lodging.</i>	Kost en inwoning.
<i>Bolt upright.</i>	Zo rechtop als een kaars.
<i>The infantry bore down.</i>	De infanterie rukte aan.
<i>What a bore!</i>	Wat een vervelende vent!
<i>He speaks by the book.</i>	Hij spreekt als gezaghebbende.
<i>A box on the ear.</i>	Een oorveeg.
<i>You are in the wrong box.</i>	U vergist u.
<i>Bow and arrows.</i>	Pijl en boog.
<i>Jack in the box.</i>	Duiveltje in 't kastje.
<i>Jack of all trades.</i>	Hij is van alle markten thuis.
<i>To pick a bone with someone.</i>	Met iemand een appeltje schillen.
<i>The bone of contention.</i>	De twistappel.
<i>We bloom today, tomorrow we die.</i>	Heden groot, morgen dood.
<i>He was born with his eyes open.</i>	Hij heeft haren op de tanden.
<i>Where are you bound to?</i>	Waarheen gaat uw reis?
<i>The ship is bound for Cape Town.</i>	Het schip gaat naar de Kaapstad.
<i>Te break the journey.</i>	Onderweg uitstappen.
<i>To breathe one's last.</i>	De laatste adem uitblazen.
<i>What is bred in the bone will not out in the flesh.</i>	Het bloed kruipt waar het niet gaan kan.
<i>He is on the brink of death.</i>	Hij staat met de ene voet in 't graf.
<i>To broach a subject.</i>	Iets ter sprake brengen.
<i>The last but one.</i>	De voorlaatste. De laatste op één na.
<i>What business have you here?</i>	Wat doe je hier?
<i>He has his hands full of business.</i>	Hij heeft de handen vol.
<i>That is not my line of business.</i>	Dat is niet mijn werk (handelstak).
<i>He is a business-man.</i>	Hij is een man van zaken.

<i>He has a wholesale business.</i>	Hij is een groothandelaar.
<i>He has a retail business.</i>	Hij heeft een kleinhandel.
<i>What kind of business have you at C.?</i>	Wat voor zaken doet u te C.?
<i>My business is in town.</i>	Mijn kantoor is in de stad.
<i>What o'clock is it by your watch?</i>	Hoe laat is het op (volgens) uw horloge?
<i>I know him by sight.</i>	'Ik ken hem van aanzien.
<i>He reads Latin at sight.</i>	Hij leest Latijn op 't eerste zicht.
<i>By this day twelve months.</i>	Heden over een jaar.
<i>By one half.</i>	Om de helft.
<i>To bring an action against.</i>	Een proces aandoen.
<i>This place is a burst of roses.</i>	't Is al rozen, wat men ziet.
<i>He knows on which side his bread is buttered.</i>	Hij weet heel goed, wat hij doet.
<i>He is by far the best.</i>	Hij is verreweg de beste.
<i>Please ring the bell.</i>	Schel even (aan).
<i>He has become bankrupt.</i>	Hij is bankroet. Hij is failliet.
<i>Your deeds belie your promise.</i>	Uw daden logenstraffen uw beloften.
<i>A bird in the hand is worth two in the bush.</i>	Eén vogel in de hand is beter dan tien in de lucht.
<i>He made bold to do it.</i>	Hij trok de stoute schoenen aan' en deed het.
<i>A good beginning is half ending.</i>	Fris gewaagd is half gewonnen
<i>Starkblind.</i>	Stekeblind.
<i>This book was written by David.</i>	Dit boek is van de hand van David.

C.

<i>That takes the cake.</i>	'Dat wint het. Dat haalt het verreweg.
<i>A call to the bar.</i>	Toelating tot de balie.
<i>He gave me a call.</i>	Hij bracht mij een bezoek.
<i>To call a thing in question.</i>	Iets in twijfel trekken.

<i>To call to mind.</i>	Zich herinneren.
<i>He came upon me unaware.</i>	Hij verraste mij.
<i>Take care!</i>	Pas op! Neem u in acht!
<i>To carry on a conversation.</i>	Een gesprek voeren.
<i>To build castles in the air.</i>	Luchtkastelen bouwen.
<i>He is out in his calculation.</i>	Hij heeft zich verrekend.
<i>To catch fire.</i>	In brand geraken.
<i>To catch a cold.</i>	Een kou vatten. Een koude opdoen.
<i>He is the cause of it.</i>	Hij heeft er schuld aan.
<i>All change!</i>	Overstappen!
<i>Charges moderate, good attendance.</i>	Billike prijzen, nette bediening.
<i>Charity begins at home.</i>	Het hemd is nader dan de rok
<i>To put a check upon one.</i>	Iemand in toom houden.
<i>That is not worth the caudle.</i>	Het sop is de kool niet waard.
<i>She sets her cap at him.</i>	Zij hengelt naar hem.
<i>It is not worth a carat.</i>	't Is geen duit waard.
<i>He plays his cards well.</i>	Hij is een handige baas.
<i>To carry coals to Newcastle.</i>	Water naar de zee dragen.
<i>To cast up accounts.</i>	Rekeningen opmaken.
<i>To cast in one's teeth.</i>	Iemand voor de voeten werpen.
<i>To let the cat out of the bag.</i>	Een geheim verklappen.
<i>To be made a cat's paw of.</i>	De kastanjes uit het vuur laten halen.
<i>I chanced to meet him.</i>	Ik ontmoette hem toevallig (bij toeval).
<i>He is a slow coach.</i>	Hij is erg langzaam.
<i>The coast is clear.</i>	Het gevaar is van de lucht.
<i>He is cock of the walk.</i>	Hij is haantje de voorste (katje van de baan).
<i>He is coining money.</i>	Hij verdient geld als water.
<i>He has coined it.</i>	Hij heeft het uit de lucht gegrepen.
<i>He came down very soon.</i>	Hij bakte heel gauw zoete broodjes.
<i>His words have come true.</i>	Zijn woorden zijn waar gebleken te zijn.

<i>He came upon me suddenly</i>	Hij viel mij plotseling op het lijf.
<i>The hill commands a fine view.</i>	De heuvel geeft een schoon uitzicht.
<i>To commit a thing to paper.</i>	Iets op papier brengen. <i>zett</i>
<i>To commit a thing to memory.</i>	Iets van buiten (uit 't hoofd) leren.
<i>It is out of the common.</i>	Het is buitengewoon.
<i>Two is company, three is none.</i>	Twee is gezellig, drie is te veel.
<i>With the author's compliments</i>	Van de schrijver.
<i>I do not care for the whole concern.</i>	Ik geeft niet om het hele spul.
<i>I am concerned for your welfare.</i>	Ik stel belang in uw welvaart.
<i>To try conclusions with.</i>	Zich met iemand meten.
<i>He is confined to his bed.</i>	Hij moet het bed houden.
<i>In this connection.</i>	In verband hiermede.
<i>He made himself conspicuous.</i>	Hij trok aller aandacht.
<i>What construction shall I put on your words?</i>	Welke uitlegging zal ik aan uw woorden geven?
<i>The building is in course of construction.</i>	Het gebouw wordt opgetrokken.
<i>As far as I am concerned.</i>	Wat mij betreft.
<i>That does not concern you.</i>	Dat gaat u niet aan.
<i>I readily consented.</i>	Ik had niets daartegen.
<i>He may consider himself lucky.</i>	Hij mag van geluk spreken.
<i>Take your course.</i>	Ga je gang.
<i>To attend a course of lectures.</i>	Een cursus volgen.
<i>So many countries, so many customs.</i>	's Lands wijs, 's lands eer.
<i>Do it at your convenience.</i>	Doe zoals 't u voegt.
<i>To convert something into money.</i>	Iets te gelde maken.
<i>To experience to one's cost.</i>	Tot zijn schade ondervinden.
<i>To keep countenance.</i>	Zich goed houden.
<i>To go to court.</i>	Aan 't hof verschijnen.
<i>To cover everything.</i>	Alles insluiten.

<i>To cover a mile in five minutes.</i>	Een mijl afleggen in vijf minuten.
<i>To cover in.</i>	Rondom insluiten.
<i>To crack jokes.</i>	Uien tappen. Geestigheden zeggen.
<i>To know someone from his cradle.</i>	Iemand van kindsbeen af kennen.
<i>To have a craving for . . . .</i>	Een verlangen naar . . . hebben.
<i>That does you credit.</i>	Dat strekt u tot eer.
<i>My flesh begins to creep.</i>	Ik krijg er kippenvel van.
<i>It crossed my mind.</i>	Het kwam bij mij op.
<i>The room was crowded.</i>	De kamer was stampvol.
<i>To cut your coat according your cloth.</i>	De tering naar de nering zetten.
<i>Newspaper cuttings..</i>	Krantenuitknipsels. Courantenreepjes.
<i>To clear the table.</i>	De tafel afdekken(afnemen).
<i>To wear the cloth.</i>	Een geestelijke (predikant) zijn.
<i>To come back to our subject.</i>	Om weer op ons gesprek terug te komen.
<i>In commemoration of . . . .</i>	Ter gedachtenis aan . . . .
<i>I say nothing to the contrary.</i>	Ik zeg niets daartegen.
<i>The dish wears its own cover.</i>	Zo de heer, zo de knecht.
<i>As the old cock crows, the young one learns.</i>	Zo de ouden zongen, zo piepen de jongen.
<i>Much cry and little wool.</i>	Veel geschreeuw, weinig wol.
<i>What can't be cured must be endured.</i>	Men moet zich in 't onvermijdelijke schikken.
<i>To cut capers,</i>	Bokkesprongen maken.
<i>He cuts a poor figure.</i>	Hij speelt een treurige rol.
<i>It is a capital joke.</i>	't Is wezenlijk een goede ui.
<i>We should be fools to care about it.</i>	Al wie er om maalt, is een gek.
<i>To cheat a person.</i>	Iemand beetnemen.
<i>To take up the cudgels for some one.</i>	Een handschoen voor iemand opnemen.
<i>He copies my sums.</i>	Hij kijkt mijn sommen af.

Chance threw me in his way. | Ik ontmoette hem toevallig.
I did not see my way clear. | Ik wist niet, wat ik doen moest.

D.

<i>Nought is never in danger.</i>	Waar niets is, verliest de keizer zijn recht.
<i>To keep in the dark.</i>	Iemand onwetend houden.
<i>To win the day.</i>	De overwinning behalen.
<i>This day week.</i>	Vandaag over acht dagen.
<i>Dead alive.</i>	Levend dood.
<i>Dead-drunk.</i>	Stomdronken.
<i>Stone-deaf.</i>	Stokdoof. Zo doof als een kwartel.
<i>To deal in wines.</i>	In wijn handelen.
<i>What shop does he deal at?</i>	Waar koopt hij zijn waren?
<i>Dear me!</i>	Goeie genade!
<i>There's a dear.</i>	Dan ben je een beste.
<i>To run into debt.</i>	Schulden maken.
<i>Taken in the very deed.</i>	Op heter daad betrapt.
<i>That is much in demand now.</i>	Daar is veel vraag naar.
<i>To take one's departure.</i>	Vertrekken.
<i>To deserve well of one's country.</i>	Zich verdienstelijk maken jegens zijn land.
<i>He deserves to be punished.</i>	Hij is de dood schuldig.
<i>The plot was designed against the queen.</i>	De samenzwering had 't op de koningin gemunt.
<i>To enter into details.</i>	In bijzonderheden treden.
<i>To give the devil his due.</i>	Iemand gunstig beoordelen.
<i>Whom the devil drives must go.</i>	Hij die de duivel aan boord heeft, moet mee varen.
<i>Never say die!</i>	Geef het nooit op!
<i>The die is cast.</i>	De teerling is geworpen.
<i>That makes no difference.</i>	Dat doet niets aan de zaak.
<i>By dint of hard work he succeeded.</i>	Door noeste vlijt slaagde hij.
<i>Discretion is the better part of valour.</i>	Beter een levende hond dan een dode leeuw.

<i>Use your own discretion.</i>	Handel naar believen.
<i>To disguise one's faults.</i>	Iemands fouten verbloemen.
<i>He cannot dispose of it.</i>	Hij kan 't niet van de hand zetten.
<i>He has gone to the dogs.</i>	Hij is ten onder gegaan.
<i>To be dog-tired.</i>	Doodmoe zijn.
<i>The wind has gone down.</i>	De wind is gaan liggen.
<i>To lay down arms.</i>	De wapenen neerleggen.
<i>Upside down.</i>	Onderst boven.
<i>This side up.</i>	Van boven. Deze kant boven.
<i>To draw a parallel.</i>	Een vergelijking maken.
<i>A drawn battle.</i>	Een onbesliste slag.
<i>He drinks like a fish.</i>	Hij drinkt als een Tempelier.
<i>What is he driving at?</i>	Hij heeft 'n droge lever.
<i>Do you see, what he is driving at?</i>	Waarop doelt hij?
<i>It is enough to drive one mad.</i>	Ziet u, waarheen hij wil?
<i>Let us drop the subject.</i>	Het is genoeg om razend te worden.
<i>Drop me a postcard.</i>	Laten wij van 't onderwerp afstappen.
<i>To drop anchor.</i>	Stuur me even een briefkaart.
<i>To weigh anchor.</i>	Het anker laten vallen.
<i>A drowning man catches at a straw.</i>	Het anker lichten.
<i>To be drowned.</i>	Nood leert bidden.
<i>Give the man his due.</i>	Naar de haaien (de kelder) gaan.
<i>Anyone can do that.</i>	Geef de man, wat hem toekomt.
<i>That won't do.</i>	Dat is geen kunst.
<i>Do you think so?</i>	Dat zal mij niet passen. Dat gaat niet.
<i>That will do.</i>	Vindt u dat? Denkt u zo?
<i>How do you do?</i>	Zo is het genoeg. Mooi zo!
<i>I can do you some ties. (in a shop).</i>	Hoe gaat 't? Hoe vaart u?
<i>That can be done without.</i>	Ik kan u enige goede dassen verkopen.
	Dat kan men ontberen.

<i>What is done can't be undone.</i>	Gedane zaken hebben geen keer.
<i>I used to do so when I was a boy.</i>	Ik <u>placht</u> 't te doen, toen ik 'n jongen was.
<i>I don't know, I'm sure.</i>	Ik weet 't heus <u>niet</u> .
<i>I don't like him a bit.</i>	Ik geef geen <u>ziet</u> om hem.
<i>To lay at one's door.</i>	Iemand ten laste leggen.
<i>To lie at one's door.</i>	Iemand lastig vallen.
<i>Her eye dwelt on her child.</i>	Haar oog rustte op haar kind.

E.

<i>Over head and ears in debt.</i>	Tot over zijn oren in de schuld.
<i>Early to bed and early to rise makes a man healthy, wealthy and wise.</i>	De morgenstond heeft goud in de mond.
<i>Easy come, easy gone.</i>	<u>Zo gewonnen</u> , zo geronnen.
<i>There are eight of us.</i>	<u>Wij zijn met ons achten</u> .
<i>To elbow one's way through the crowd.</i>	Zich met geweld een weg door de menigte banen.
<i>Give him an inch and he will take an ell.</i>	Geeft hem de vinger, dan neemt hij de hele hand.
<i>To embitter one's life.</i>	Iemand het leven zuur maken.
<i>That song was encored.</i>	Voor dat lied werd geapplaudiseerd.
<i>There is an end of it.</i>	Daar is de zaak mee uit.
<i>To make an end of one.</i>	Iemand om 't leven brengen.
<i>His hair stood on end.</i>	<u>Zijn haren rezen te berge</u> .
<i>His fine plans ended in nothing.</i>	<u>Zijn schone plannen vergingen in rook</u> .
<i>To make ends meet.</i>	Rond komen.
<i>Did you enjoy your holidays?</i>	Heeft u plezier gehad in de <u>vakantie?</u>
<i>To enjoy one's self.</i>	<u>Zich vermaken</u> . Veel <u>plezier hebben</u> . Zich <u>amuseren</u> .
<i>Enough and to spare.</i>	Meer dan genoeg.
<i>I have had enough of it.</i>	Ik ben daar zat van.
<i>Enough is as good as a feast.</i>	Tevredenheid gaat boven alle schatten.

<i>We entered into conversation.</i>	Wij knoopten een gesprek aan.
<i>You are not equal to the task.</i>	U is voor die taak niet opgewassen.
<i>Ever so long.</i>	Jaar en dag.
<i>In a evil hour.</i>	Te kwader ure.
<i>That is exactly, what I wanted.</i>	Dat is juist, wat ik hebben wou.
<i>Take an example by J.</i>	Neem een voorbeeld aan J.
<i>It looks a warm exercise, doesn't it?</i>	't Schijnt 'n verwarmende oefening te zijn, niet waar?
<i>To try the experiment.</i>	Er de proef van nemen.
<i>He went to great expenses.</i>	Hij maakte veel onkosten.
<i>To expose one's self to danger.</i>	Zich aan gevaar blootstellen.
<i>To keep an eye on a person.</i>	Iemand in de gaten houden.
<i>What the eye does not see, the heart does not bleed for.</i>	Wat 't oog niet ziet, deert 't hart niet.
<i>To be all eyes.</i>	Wat niet weet, dat niet deert.
<i>That's an eyesore to her.</i>	Grote ogen opzetten.
	Dat 's haar een doorn in 't oog. Dat 's 'n nagel aan haar doodkist.

F.

<i>It is a mere fable.</i>	Het is uit de lucht gegrepen.
<i>We shall have to face the music.</i>	Wij zullen de moeilijkheid onder de ogen moeten zien.
<i>Face to face.</i>	Van aangezicht tot aangezicht.
<i>Right-about-face!</i>	Rechtsomkeert!
<i>The windows face the street.</i>	De vensters zien op de straat uit.
<i>His heart failed him.</i>	De moed ontzonk hem.
<i>She has failed in music.</i>	Zij is in de muziek gedropen.
<i>Faint heart never won fair lady.</i>	Die niet waagt, die niet wint.
<i>He bids fair to get the place.</i>	Zijn kansen staan goed om de plaats te krijgen.
<i>To fall in love with.</i>	Verliefd worden op.

<i>To fall out with some one.</i>	Het met iemand aan de stok krijgen.
<i>To fall to one's lot.</i>	Te beurt vallen.
<i>To fall short of one's expectation.</i>	Niet aan iemands verwachtingen beantwoorden.
<i>To have a fancy for one.</i>	Een zwak hebben op iemand.
<i>To dislike one.</i>	Een zwak hebben voor iemand.
<i>Far and wide.</i>	Wijd en zijd. Heinde en ver.
<i>It is far fetched.</i>	Het is ver gezocht.
<i>Like father like son.</i>	Zoals de ouden zongen, zo piepen de jongen.
<i>No fear!</i>	Helemaal niet! O neen!
<i>Birds of a feather flock together.</i>	Soort zoekt soort.
<i>To show the white feather.</i>	Het hazenpad kiezen.
<i>Fine feathers make fine birds.</i>	De kleren maken de man.
<i>To fight a battle.</i>	Een slag leveren.
<i>He likes to find fault.</i>	Hij houdt van klagen en pruttelen.
<i>He is always finding fault with me.</i>	Hij heeft altijd wat op mij te zeggen.
<i>To have at one's finger ends.</i>	Op zijn duimpje kennen.
<i>To have a finger in the pie.</i>	De hand in 't spel hebben.
<i>That fits him to a T.</i>	Dat is net wat van hem.
<i>To make a fool of one.</i>	Iemand voor den gek houden.
<i>The boys are fooling away their time.</i>	De jongens verbeuzelen hun tijd.
<i>To be on foot.</i>	Op de been zijn.
<i>On the same footing.</i>	Op gelijke voet.
<i>He asks for money.</i>	Hij vraagt om geld.
<i>For love of money.</i>	Voor geld en goede woorden.
<i>I for me.</i>	Wat mij aangaat. Ik voor mij.
<i>He was imprisoned for life.</i>	Hij kreeg levenslange gevangenisstraf.
<i>He is going to B. for the holidays.</i>	Hij gaat naar B. met de vakantie.
<i>The horse was not in form.</i>	Het paard kwam niet op zijn voordeligst uit.

<i>A fortnight hence.</i>	Heden over veertien dagen.
<i>A fortnight ago.</i>	Veertien dagen geleden.
<i>All four of them played.</i>	Alle vier speelden.
<i>No longer foster no longer friend.</i>	Ondank is 's werelds loon.
<i>Free of charges.</i>	Kostvrij.
<i>To be frightened to death.</i>	Dodelik verschrikt zijn.
<i>From a child.</i>	Van kindsbeen af.
<i>Full of enthusiasm.</i>	Vuur en vlam.
<i>To poke fun at one.</i>	Met iemand de spot drijven.
<i>To jump from the frying pan into the fire.</i>	Van de wal in de sloot geraken.

G.

<i>To gain ground.</i>	Veld winnen.
<i>To gain the day.</i>	De overwinning behalen.
<i>To gain him over to our side.</i>	Voor onze partij zien te winnen.
<i>The game is not worth the candle.</i>	Het sop is de kool niet waard.
<i>I gathered from what he said.</i>	Ik maakte het uit zijn woorden op.
<i>I gave him a beating.</i>	Ik gaf hem een pak slaag.
<i>To get into harbour.</i>	De haven binnenlopen.
<i>To get the sack.</i>	De bons krijgen.
<i>To get wind.</i>	Ruchtbaar worden.
<i>Get you gone.</i>	Vertrek. Pak u weg.
<i>I hope I shall get over it.</i>	Ik hoop, ik zal 't te boven komen.
<i>To get the better of a person.</i>	De cverhand op iemand krijgen.
<i>He has the gift of the gab.</i>	Hij is wel ter tale.
<i>I have been given to understand.</i>	Men heeft mij laten verstaan.
<i>I will go halves.</i>	Ik zal half mee betalen.
<i>A report goes.</i>	Men zegt.
<i>What's the good of it?</i>	Waartoe dient het?
<i>Be so good as to introduce me to X.</i>	Wees zoo goed mij aan X, voor te stellen.

<i>I have a good mind to . . . .</i>	Ik heb grote lust om . . . .
<i>I have made up my mind.</i>	Ik ben besloten.
<i>To playe gooseberry.</i>	Iemand in de weg zitten.
<i>It goes against my grain.</i>	Het stuit mij tegen de borst.
<i>I take it for granted.</i>	Ik houd het voor uitgemaakt.
<i>To be grateful to one.</i>	Aan iemand verplicht zijn.
<i>To come to grief.</i>	Slecht met iemand (iets) aflopen.
<i>I am grieved.</i>	Het doet mij leed.
<i>To fall to the ground.</i>	In duigen vallen.
<i>Be upon your guard.</i>	Wees op uw hoede.

H.

<i>I had rather.</i>	Ik zou liever.
<i>Handsome is that handsome does.</i>	Mooi is, wat mooi doet.
<i>He fancies himself handsome.</i>	Hij houdt zich voor mooi.
<i>To live from hand to mouth.</i>	Van de hand in de tand leven.
<i>To change hands.</i>	Van eigenaar veranderen.
<i>To have one's hands full.</i>	Volop werk hebben. Zijn han- den vol hebben.
<i>To try one's hand at something.</i>	Iets aanpakken.
<i>To join hands.</i>	Eendrachtig samenwerken.
<i>To shake hands.</i>	Elkander de hand drukken. De hand geven.
<i>To buy a thing at second hand.</i>	Iets uit de tweede hand kopen.
<i>I happened to meet him.</i>	Ik ontmoette hem toevallig, bij toeval.
<i>The more haste the less speed.</i>	Haast u langzaam.
<i>Don't halloo before you are out of the wood.</i>	Men moet geen hei! roepen voor men over de brug is.
<i>A happy-go-lucky fellow.</i>	Een ziertje zonder zorg.
<i>To be hauled over the coals.</i>	Er van langs krijgen.
<i>With all my heart.</i>	Van ganser harte.
<i>What the heart thinks, the mouth speaks.</i>	Waar het hart van vol is, loopt de mond van over.
<i>To his heart's content.</i>	Naar hartelust.
<i>To play hide and seek.</i>	Verstopperdje spelen.

<i>He is a hen pecked husband.</i>	Hij zit onder de pantoffel.
<i>To think highly of.</i>	Veel houden van.
<i>That is his hobby.</i>	Dat is zijn stokpaardje.
<i>That does not hold good.</i>	Dat houdt geen steek.
<i>To get hold of a person.</i>	Iemand te pakken krijgen.
<i>To hold one's own.</i>	Stand houden tegen.
<i>He could not hit upon the right expression.</i>	Hij kon de rechte uitdrukking niet vinden.
<i>That does you honour.</i>	Dat strekt u tot eer.
<i>Honour to whom honour is due.</i>	Ere wien ere toekomt.
<i>Home is home, be it ever so humble.</i>	Eigen haard is goud waard.
<i>Honesty is the best policy.</i>	Eerlijk duurt het langst.
<i>To keep late hours.</i>	Laat naar bed te gaan.
<i>To the small hours of the night.</i>	Tot diep in de nacht.
<i>What is done in a hurry is seldom done well.</i>	Haastige spoed is zelden goed.
<i>He got into hot water for it.</i>	Hij zat er lelik in.
<i>He is hard up.</i>	Hij is op de bodem. Hij is platzak.

I.

<i>To form an idea.</i>	Zich voorstellen.
<i>Ill weeds grow apace.</i>	Onkruid vergaat niet.
<i>It's an ill wind that blows nobody good.</i>	De een z'n dood is de ander z'n brood.
<i>He is imprisoned.</i>	Hij zit in de gevangenis.
<i>In the meantime.</i>	Onderwijl; intussen.
<i>To intercept the trade.</i>	De handel afbreuk doen.
<i>To break the ice.</i>	De weg banen. Het ijs breken.
<i>The news is in the air.</i>	Het nieuwtje gaat rond.
<i>Every inch a king.</i>	Een koning in hart en nieren.
<i>To infer from someone's appearance.</i>	Iemand iets aanzien.
<i>There was a great commotion in town.</i>	De stad was in rep en roer.
<i>To fall into a swoon.</i>	In onmacht vallen.
<i>In large numbers.</i>	In grote getale.

J.

<i>Tis no joke.</i>	't Is geen grap. Niets om te lachen.
<i>All jokes aside.</i>	Alle gekheid op een stokje.
<i>To pretend to be a judge.</i>	De wijsheid in pacht hebben.
<i>In my judgment.</i>	Naar mijn mening.
<i>The door is ajar.</i>	De deur staat op een kier.
<i>To take a journey.</i>	Een reis doen.
<i>Judging from what he says.</i>	Te oordelen naar wat hij zegt.

K.

<i>To keep in touch with the world.</i>	Met de wereld voeling blijven houden.
<i>To keep one's powder dry.</i>	Op alles voorbereid zijn. Zijn kruut droog houden.
<i>To kick up a row.</i>	Een standje maken; lawaai schoppen.
<i>He does not know his mind.</i>	Hij weet zelf niet, wat hij wil.
<i>To kill two birds with one stone.</i>	Twee vliegen in één klap slaan.
<i>He has neither kith nor kin.</i>	Hij heeft kind noch kraai in de wereld.
<i>Shall we knock or ring?</i>	Zullen wij aankloppen of schellen?

L.

<i>To labour under difficulties.</i>	Met moeilijkheden te kampen hebben.
<i>To be laid up.</i>	Bedlegerig zijn.
<i>He is a famous liar.</i>	Hij kan knap liegen.
<i>To laugh in one's sleeve.</i>	In zijn vuistje lachen.
<i>Those laugh best who laugh last.</i>	Wie 't laatst lacht, lacht het best.
<i>To take French leave.</i>	Met de noorderzon vertrekken.
<i>To lie at full length.</i>	Languit liggen.

<i>To take a liking to somebody.</i>	Een voorliefde opvatten voor iemand.
<i>Look before you leap.</i>	Bezint eer u begint.
<i>It is hard lines.</i>	Het is hard.
<i>Drop me a line.</i>	Schrijf mij een lettertje.
<i>One must draw the line somewhere.</i>	Men moet ergens een grens trekken.
<i>To have good lodgings.</i>	Goed gelogeed zijn.
<i>To lose one's head.</i>	Niet bij zijn „positieven” zijn.
<i>To be at a loss what to do.</i>	Ten einde raad zijn.
<i>To lead a cat and dog life.</i>	Als kat en hond leven.
<i>To let the cat out of the bag.</i>	Het geheim verklappen.
<i>Not in the least.</i>	Helemaal niet.
<i>To let loose the reins.</i>	Vrije teugel geven.
<i>Upon the same level.</i>	Op gelijke voet.
<i>You are at liberty.</i>	Het staat u vrij.
<i>When it comes to light.</i>	Als het uitkomt.
<i>Like master, like man.</i>	Zo heer, zo knecht.
<i>Like cup, like cover.</i>	Zo pot, zo deksel.
<i>In the long run.</i>	Op de duur.
<i>The long and short of it was..</i>	In 't kort.
<i>To look well.</i>	Er goed uit te zien.
<i>To be on the look out.</i>	Op de loer liggen.
<i>To leave in the lurch.</i>	In de steek laten.
<i>Has the lamp been lighted yet?</i>	Is de lamp al aan?
<i>There is no one like him.</i>	Hij heeft zijns gelijke niet.
<i>He saw me last year; last week.</i>	Hij heeft mij verleden jaar, verleden week gezien.
<i>I like flowers.</i>	Ik houd van bloemen.
<i>Just as you like.</i>	Zooals je verkiest. Ga je gang.
<i>That is to your lasting honour.</i>	Dat strekt je eeuwig tot eer.
<i>Last but not least.</i>	Hoewel de laatste, niet de minste.
<i>To court a lady.</i>	Een dame het hof maken.
<i>I have not seen him of late.</i>	Ik heb hem in de laatste tijd niet ontmoet.
<i>Shall I never hear the last of it?</i>	Houdt dat dan nooit op?

M.

<i>To drive one mad.</i>	Iemand gek maken.
<i>To make a speech.</i>	Een rede houden.
<i>To make up time.</i>	Tijd inhalen.
<i>I will make him do it.</i>	Ik zal hem 't laten doen.
<i>I managed to . . . . .</i>	Ik slaagde erin . . . . .
<i>He is a match for them all.</i>	Hij staat ze allemaal.
<i>Do you think you are a match for him?</i>	Zou je hem aan kunnen?
<i>It is a matter of course.</i>	Het spreekt van zelf.
<i>It is a matter of fact.</i>	Het is een feit.
<i>What's the matter?</i>	Wat scheelt er aan?
<i>To make a mess of something.</i>	Iets verknoeien.
<i>With might and main.</i>	Met alle kracht.
<i>The lower millstone grinds as well as the higher.</i>	De linkerhand is even goed als de rechter.
<i>To mince matters.</i>	Er doekjes omwinden.
<i>Out of sight, out of mind.</i>	Uit 't oog, uit 't hart.
<i>So many men, so many minds;</i>	Zoveel hoofden, zoveel zinnen.
<i>Never mind.</i>	Dat doet er niet toe.
<i>To put in mind.</i>	Indachtig maken.
<i>To speak out one's mind.</i>	Zeggen wat je op 't hart ligt.
<i>To set one's mind on something.</i>	Zijn ziel op iets zetten.
<i>You are quite mistaken.</i>	Je slaat de bal mis.
<i>I mistook him for a friend.</i>	Ik hield hem voor een vriend.
<i>Once in a blue moon.</i>	Heel zelden.
<i>Money-order.</i>	Postwissel.
<i>Money makes the man.</i>	Het geld regeert de wereld.
<i>More or less.</i>	Min of meer.
<i>It is of much importance.</i>	Er is veel aan gelegen.

N.

<i>A friend in need is a friend indeed.</i>	In de nood leert men zijn vrienden kennen.
<i>To answer in the negative.</i>	Ontkennend antwoorden.
<i>He has next to nothing.</i>	Hij heeft zo goed als niets.
<i>In the nick of time.</i>	Te juister tijd.

<i>I am none the wiser.</i>	Ik ben geen haar wijzer.
<i>He talks nonsense.</i>	Hij praat onzin.
<i>Nothing venture, nothing have.</i>	Wie niet waagt, die niet wint.
<i>We get nothing to eat.</i>	Wij vinden de hond in de pot.
<i>Nowadays.</i>	Heden ten dage. Tegenwoordig.

O.

<i>Money is no object.</i>	Geld is bijzaak.
<i>I have no objection whatever.</i>	Ik heb er geen bezwaar tegen.
<i>Give him some occupation.</i>	Geef hem de een of andere bezigheid.
<i>The soldiers fought against overwhelming odds.</i>	De soldaten vochten tegen een overweldigende overmacht.
<i>I fear he is badly off.</i>	Ik vrees, dat hij er slecht aan toe is.
<i>It is a bit off.</i>	Het is tamelijk slecht.
<i>To be of age.</i>	Meerderjarig zijn.
<i>To be out of breath.</i>	Buiten adem zijn.
<i>I have done nothing of late.</i>	Ik heb in de laatste tijd niets gedaan.
<i>He lives on milk.</i>	Hoe voedt zich met melk (hij leeft van melk).
<i>He lives on his father's bounty.</i>	Hij leeft van zijn vaders mildheid.
<i>France borders on Spain.</i>	Frankrijk grenst aan Spanje.
<i>Your frankness borders on impudence.</i>	Uw openhartigheid grenst aan 't onbeschaamde.
<i>I rely on him.</i>	Ik vertrouw op hem.
<i>I trust him.</i>	Ik vertrouw hem.
<i>Opportunity makes the thief.</i>	De gelegenheid maakt de dief.
<i>To outdo a person.</i>	Iemand van de baan knikkeren.
<i>To get an outing.</i>	Een uitstapje maken.
<i>He was here the other day.</i>	Hij was onlangs (laatst) hier.

<i>To tell a thing over and over.</i>	Iets herhaaldelijk zeggen.
<i>To do a thing on one's own hook.</i>	Iets op eigen houtje doen.
<i>He owes me money.</i>	Hij is mij geld schuldig.
<i>To wait for somebody.</i>	Op iemand wachten.
<i>To reckon upon something.</i>	Op iets rekenen.
<i>Give me silk stockings and cotton ones.</i>	Geef mij zijden en katoenen kousen.
<i>Have you got a knife? Yes I have one.</i>	Heeft u een mes? Ja ik heb er een.
<i>He has two old goats and two young one.</i>	Hij heeft twee oude geiten en twee jonge.
<i>How can people blame one for doing one's duty?</i>	Hoe kan men iemand kwalik nemen, dat hij zijn plicht doet.'

P.

<i>To be part and parcel of.</i>	Een voornaam deel ervan zijn.
<i>To pass for a clever man.</i>	Voor een knappe vent doorgaan.
<i>That passes my comprehension.</i>	Dat gaat mijn verstand te boven.
<i>He has passed his examination.</i>	Hij is in zijn examen geslaagd.
<i>To eat humble pie.</i>	Zoete broodjes bakken.
<i>I was on needles and pins all the time.</i>	Ik stond al die tijd op hete kolen.
<i>To pitch a camp.</i>	Een kamp opslaan.
<i>To tell one plainly.</i>	Iemand iets ronduiſf zeggen.
<i>To have fair play.</i>	Een eerlike kans geven.
<i>As you please.</i>	Naar u verkiest.
<i>Please don't say so.</i>	Zeg dat toch niet.
<i>To take the pledge.</i>	Afschaffer worden.
<i>To redeem one's pledge.</i>	Zijn belofte gestand doen.
<i>He is at the head of the poll.</i>	Hij heeft de meeste stemmen.
<i>To put one's hand to the plough.</i>	De hand aan de ploeg slaan.
<i>He was ploughed.</i>	Hij zakte voor zijn examen.
<i>He was plucked.</i>	Hij is gezakt.

<i>What is the point?</i>	Wat is de kwestie?
<i>What you say is not to the point.</i>	Wat u daar zegt is niet ter zake dienende.
<i>He is on the point of death.</i>	Hij ligt op sterven.
<i>He popped the question.</i>	Hij vroeg om haar hand.
<i>To have one's portrait taken.</i>	Zijn portret laten maken.
<i>Practice makes perfect.</i>	Oefening baart kunst.
<i>To answer by return of post.</i>	Per kerende post antwoorden.
<i>The pot calls the kettle black.</i>	De pot verwijt de ketel dat hij zwart is.
<i>It never rains but it pours.</i>	Een ongeluk komt nooit alleen.
<i>I praise you for it.</i>	Ik prijs je er om.
<i>To present one with something.</i>	Iemand iets ten geschenke geven.
<i>To preside at a meeting.</i>	Een vergadering leiden.
<i>The book is in the press.</i>	Het boek wordt gedrukt.
<i>To take a pride in.</i>	Trots zijn op.
<i>In the prime of one's life.</i>	In de bloei van zijn leven.
<i>To proceed on the journey.</i>	De reis voortzetten.
<i>The preacher is in the pulpit.</i>	De prediker is op de stoel.
<i>That does not answer my purpose.</i>	Dat kan me niet dienen.
<i>To put to death.</i>	Ter dood brengen.
<i>To put up with a thing.</i>	Zich iets laten welgevallen.
<i>To put to the vote.</i>	Een voorstel in stemming brengen.
<i>To pay in one's own coin.</i>	Met gelijke munt betalen.
<i>He paid dearly for it.</i>	Het kwam hem duur te staan.
<i>The ship perished with all hands.</i>	Het schip is met man en muis vergaan.
<i>A pickpocket.</i>	Een zakkenroller. Een gauw-dief.
<i>To post a letter.</i>	Een brief op de post doen.
<i>He has performed his part.</i>	Hij heeft zich van zijn taak gekweten.
<i>Penny wise, pound foolish.</i>	Goedkoop, duurkoop.
<i>In for a penny, in for a pound.</i>	Wie A. zegt, moet B. zeggen.

<i>I have prepared for the worst.</i>	Ik heb mij op 't ergste voorbereid.
<i>Do you prefer this book to the other?</i>	Verkiest u dit boek boven 't andere?
<i>Thank you. I prefer to stand. I prefer.</i>	Dank u, ik sta liever. Ik heb liever. Ik verkies.
<i>To prick up the ears</i>	De oren spitsen.
<i>To promote the interests,</i>	De belangen behartigen.
<i>He broke it to pieces</i>	Hij brak het aan stukken.
<i>I beg your pardon.</i>	Ik vraag u verschoning.
<i>Thieves never pick holes in each other's pockets.</i>	Wolven verslinden elkander niet.

Q.

<i>To come to close quarters.</i>	Handgemeen worden.
<i>We are quits now.</i>	Nu zijn we kiet (op effen bodem).
<i>She is a quick-answered person.</i>	Zij is niet op haar mondje gevallen.
<i>That is out of the question.</i>	Daar is geen sprake van.

R.

<i>The train went off the rails.</i>	De trein ontspoorde.
<i>We don't like to travel by rail.</i>	Wij houden niet van sporen.
<i>To rain cats and dogs.</i>	Met emmers uit de lucht vallen.
<i>It is not worth a rap.</i>	't Is geen lor waard.
<i>He will do it at any rate.</i>	Hij doet het in elk geval, hoe dan ook.
<i>To read a thing off hand.</i>	Iets voor de vuist lezen.
<i>To read for an examination.</i>	Voor een examen studeren.
<i>It stands to reason, that ...</i>	Het spreekt van zelf, dat...
<i>He rose in arms.</i>	Hij vatte de wapenen op.
<i>To run the risk.</i>	Zich aan het gevaar blootstellen.
<i>To do something at the risk of .....</i>	Iets doen met gevaar van ..

To lose the road.
To strike off the roll.
It is tommy rot.
To rob one's money.

He is a rogue.

To get round a person.
Do in Rome as the Romans do.

To fall into ruins.
To go to wreck and ruin.
An exception to the rule.
As a rule.
To run into debt.
He rides a high horse.
I am fond of riding.
He is the right man in the
right place.
To be ready to give.
He is fond of reading.
Reading is useful.
Reading a good book is useful.

A registered letter.
Reserved seats.
We regret to hear.
They resemble each other.
He knows the ropes.

Verdwalen.
 Van de rol afvoeren.
 't Is louter klets. Gekkepraat.
 Iemand geld uit de tas kloppen.
 De schalk ziet hem de ogen uit.
 Iemand beet nemen.
 Men moet met de wolven huilen.
 Tot puin vervallen.
 Te gronde gaan.
 Een uitzondering op de regel.
 In de regel.
 Schulden maken.
 Hij is gauw kwaad.
 Ik zit graag te paard.
 Hij is de aangewezen persoon.

 Veil hebben voor.
 Hij leest graag.
 Lezen is nuttig.
 Een goed boek te lezen is nuttig.
 Een aangetekende brief.
 Besproken plaatsen.
 Tot onze spijt vernemen wij.
 Zij lijken op elkaar.
 Hij kent de straatjes.

S.

Safe and sound.
He is worth his salt.
It is all the same to me.
To save appearances.
Her heart sank.
To set sail. Weigh anchor.

Gezond en wel.
 Hij is zijn kost waard.
 't Is mij precies hetzelfde.
 De schijn redden (bewarenen).
 De moed begaf haar.
 Onder zeil gaan. Het anker lichten.

To make sail.
No sooner said than done.
To get into a scrape.
Take a seat!
Keep your seat!
To seize an opportunity.
He is not in his senses.
He is set on mischief.

To set an example.
To set a matter on foot.
To settle accounts.
To fall to one's share.
To get a shave.
We have been shopping.

The long and short of it is ...

To be short of hands.

He gave us the cold shoulder.
He put his shoulder to the wheel
To show off.

To shut one up.
To pass over in silence.
To sit up in bed.
It is six of the one and half-
a-dozen of the other.

He got through by the skin of
his teeth.

Business is slack.
To sleep like a top.
I will sleep over it.
A slip of my tongue.
To do on the sly.
Will you have a smoke?
He must do it somehow.

Uitzeilen. Wegzeilen.
 Zo gezegd, zo gedaan.
 In moeilijkheid geraken.
 Ga zitten!
 Blijf zitten!
 Een gelegenheid aangrijpen.
 Hij is niet bij zijn zinnen.
 Hij is steeds op ondeugende
 streken uit.
 Een voorbeeld geven.
 Een zaak op touw zetten.
 Afrekenen.
 Ten deel vallen.
 Zich laten scheren.
 Wij hebben boodschappen
 (inkopen) gedaan.
 De hoofdzaak is .....
 (Het komt hierop neer ..).
 Gebrek aan werkvolk heb-
 ben.
 Hij zag ons met de nek aan
 Hij pakte flink aan.
 Met iets te koop lopen.
 Pronken.
 Iemand de mond snoeren.
 Met stilzwijgen voorbij gaan.
 In bed overeind zitten.
 Het is lood om oud ijzer.
 Hij kwam er net door en
 meer ook niet.
 De zaken gaan slapjes.
 Slapen als een os.
 Ik zal mij er eens op beslapen.
 Ik verspreek mij.
 In 't geniep doen.
 Wilt u eens opsteken?
 Hij moet het op de een of
 andere wijze doen.

<i>No sooner had he seen me</i>	Nauweliks had hij mij gezien,
<i>or.....</i>	of .....
<i>As soon as he came.</i>	Zodra hij kwam.
<i>I heard it to my sorrow.</i>	Ik heb het tot mijn leedwezen gehoord.
<i>This speaks volumes.</i>	Dit zegt meer dan boekdelen vol.
<i>To say in fun.</i>	Uit de grap zeggen.
<i>To act on the spur of the moment.</i>	Zijn ingeving volgen.
<i>He put spurs to his horse.</i>	Hij geeft zijn paard de sporen.
<i>A flight of stairs.</i>	Een trap.
<i>By fits and starts.</i>	Bij buien. Met horten en stoten.
<i>Stick no bills.</i>	Verboden hier iets aan te plakken.
<i>Shoemaker stick to your last!</i>	Schoenmaker, hou-je bij je leest!
<i>To be wellstocked.</i>	Van alles ruim voorzien.
<i>Taken by storm.</i>	Stormenderhand ingenomen.
<i>To be overtaken by a storm.</i>	Door een storm overvallen.
<i>From the bed on the straw.</i>	Van de wal in de sloot.
<i>To do a stroke of business.</i>	Een goede slag slaan.
<i>That is sure enough.</i>	Dat is vast en zeker.
<i>The jury was sworn.</i>	De jurie werd beëdigd.
<i>To smell a rat.</i>	Lont ruiken.
<i>A house for sale, (to let).</i>	Een huis te koop, (te huur).
<i>Upon second thoughts.</i>	Na rijper overweging.
<i>To see one home.</i>	Iemand thuis brengen.
<i>I know how the matter stands.</i>	Ik weet hoe de vork in de steel zit.
<i>To lose sight of.</i>	Uit het oog verliezen.
<i>To spring a leak.</i>	Lek worden.
<i>To sound the retreat.</i>	De aftocht blazen.
	Iemand zien vertrekken.
	Iemand uitgeleide doen.
<i>To see one off.</i>	Iemand naar de trein (naar 't schip) brengen. Iemand bij de trein ('t schip) groeten.

<i>In space comes grace.</i>	Komt tijd, komt raad.
<i>To call a spade a spade.</i>	Het kind bij zijn ware naam noemen.
<i>To solve a problem.</i>	Een vraagstuk oplossen.
<i>To be spokesman.</i>	Het woord voeren.
<i>It stands to reason.</i>	Het laat zich verstaan.
<i>You are quite a stranger.</i>	Ik heb je in lange niet gezien.
<i>The story goes.</i>	Het heet. Men vertelt.
<i>A stumbling stone.</i>	Een struikelblok.
<i>There's a screw loose in him.</i>	Er loopt een streepje door bij hem.
<i>She has spoken sharply to him.</i>	Zij heeft hem hard aangesproken.
<i>A strapping fellow.</i>	Een kerel als een blok.
<i>He wears spectacles.</i>	Hij draagt een bril.
<i>You better do it.</i>	Jij moest het liever doen.
<i>The sooner the better.</i>	Hoe gauwer hoe beter.
<i>To break one's journey.</i>	Onderweg uitstappen.
<i>To change at a station.</i>	Bij een station overstappen.
<i>It is rather strange.</i>	Het is nogal vreemd.
<i>The school breaks up.</i>	De school sluit. De vakantie begint.
<i>A busy body.</i>	Een bemoeial.
<i>To silence a person.</i>	Iemand de mond snoeren.
<i>To save from oblivion.</i>	Aan de vergetelheid ontrukken.
<i>He was born with a silver spoon.</i>	Hij is een gelukskind (een Zondagskind).
<i>To be wet to the skin.</i>	Druipnat (waternat) zijn.
<i>I side with him.</i>	Ik ben van zijn partij.
<i>He spends the holidays at K.</i>	Hij brengt de vakantie te K. door.
<i>A sour and sweet apple.</i>	Een zure en zoete appel.
<i>A good and naughty child.</i>	Een zoet en stout kind.
<i>Fresh and salt water.</i>	Zoet en zout water.
<i>I stand him something.</i>	Ik gebruik iets met hem.
<i>It seems to me.</i>	Het komt mij voor.
<i>I succeed.</i>	Het (ge)lukt mij.
<i>Be seated, pray.</i>	Ga als 't u belieft zitten.

<i>The troops stood fire admirably.</i>	De troepen hielden zich krancig onder het vuur.
<i>To be brought about.</i>	Tot stand komen.
<i>Many a slip between the cup and the lip.</i>	Men moet de huid niet verkopen voor men de beer gevangen heeft.

T.

<i>To take one's advice.</i>	Iemands raad volgen.
<i>To take one's part.</i>	Partij kiezen.
<i>To take to heart.</i>	Zich iets aantrekken (ter harte nemen).
<i>He takes after his father.</i>	Hij aardt naar zijn vader.
<i>To take a journey.</i>	Een reis maken.
<i>To take a ride.</i>	Een ritje doen.
<i>To take a walk.</i>	Een wandeling doen.
<i>To take the lead.</i>	De toon aangeven.
<i>To take an oath.</i>	Een eed afleggen.
<i>To take to one's heels.</i>	Het hazenpad kiezen. Er van doorgaan.
<i>To take a liking to a person.</i>	Een liefde voor iemand opvatten.
<i>What do you take me for?</i>	Waar zie je me voor aan?
<i>To take pills.</i>	Pillen innemen.
<i>To take tea.</i>	Op de tee komen.
<i>To take exercise.</i>	Oefening nemen.
<i>To take courage.</i>	Moed vatten.
<i>To take pains.</i>	Moeite doen.
<i>To take care.</i>	Zorg dragen.
<i>To take root.</i>	Wortel schieten.
<i>Take off your hat.</i>	Neem je hoed af.
<i>Take off your coat.</i>	Trek je jas uit.
<i>Take off your necktie.</i>	Doe je das af. Maak je das los.
<i>Take off your boots.</i>	Trek je schoenen uit.
<i>To come to terms.</i>	Overeenkomen.
<i>What are your terms.</i>	Wat vraagt u daarvoor?
<i>To tell the plain truth.</i>	Klare wijn schenken.
<i>Don't tell lies (stories).</i>	Jok nu niet. Geen leugens, hoor!

<i>Don't tell tales.</i>	Klik niet. Verklap mij niet.
<i>To play truant</i>	Stukjes draaien.
<i>To play a trick.</i>	Een poets spelen (bakken).
<i>He may think himself fortunate.</i>	Hij mag van geluk spreken.
<i>To put to the test.</i>	Op de proef stellen.
<i>He wants talking to.</i>	Hij moet onder handen genomen worden.
<i>The bull's eye of the target.</i>	Het hart (de roos) van de schijf.
<i>Is this to your taste?</i>	Is dit naar je zin?
<i>To make tea.</i>	Tee zetten.
<i>Come to tea with us to-night.</i>	Kom van avond bij ons op de tee.
<i>To cast reproaches in one's teeth.</i>	Iemand verwijten naar 't hoofd slingeren.
<i>The child is teething.</i>	Het kind krijgt tanden.
<i>The wear and tear of the engine.</i>	De slijtage van de machine.
<i>That's the very thing.</i>	Dat moet ik net hebben.
<i>It all comes to the same thing.</i>	Het komt alles op 't zelfde neer.
<i>To think about a thing.</i>	Over iets denken.
<i>One in a thousand.</i>	Een uit de duizend.
<i>Illweeds are sure to thrive.</i>	Onkruid groeit overal.
<i>The speech from the throne.</i>	De troonrede.
<i>The plan has fallen through.</i>	Het plan is in duigen gevallen.
<i>To throw a word.</i>	Een woordje meespreken.
<i>To throw stones at a person.</i>	Iemand met stenen gooien.
<i>He is under my thumb.</i>	Ik heb hem onder de duim.
<i>That's the ticket.</i>	Dat's je ware.
<i>We had a good time.</i>	Wij hebben plezier gehad.
<i>Tit for tat.</i>	Leer om leer.
<i>I gave him tit for tat.</i>	Ik heb hem met gelijke munt betaald.
<i>A set of teeth.</i>	Een stel tanden.
<i>It was touch and go.</i>	De toestand was dreigend.
<i>It is a treat to me.</i>	Het scheelde weinig.
	Het is een genot voor mij.

<i>Don't trouble about this.</i>	Heb daar geen zwaarigheid over.
<i>He blows his own trumpet.</i>	Hij verkondigt zijn eigen lof.
<i>One good turn deserves another.</i>	Als de eene hand de andere wast, worden zij beide schoon.
<i>There's no truth in it.</i>	Er is niets van aan.
<i>We shall touch at this place.</i>	Wij zullen deze plaats aandoen.
<i>I have been nicely taken in.</i>	Ik ben lelik bekocht.

U.

<i>He could not inake himself understood.</i>	Hij kon zich niet verstaanbaar maken.
<i>He left no stone unturned.</i>	Hij heeft hemel en aarde bewogen.
<i>It is of no use.</i>	Het is van geen nut.
<i>That is understood.</i>	Dat laat zich verstaan.
<i>The predicate is understood.</i>	Het gezegde is verzwegen.
<i>Unity is strength.</i>	Eendracht maakt macht.
<i>Under pain of death.</i>	Op straffe des doods.
<i>Times is up.</i>	't Is tijd. De tijd is om.
<i>He is well up in history.</i>	Hij is goed thuis in de geschiedenis.

V.

<i>It was all in vain.</i>	Het was alles te vergeefs.
<i>To keep in view.</i>	In 't oog houden.
<i>A casting vote.</i>	Een beslissende stem.
<i>He takes God's name in vain.</i>	Hij misbruikt God's naam.
<i>To give vent to one's feelings.</i>	Zijn gevoelens luchten (lucht geven).
<i>He stares vacantly.</i>	Hij zit ledig rond te gapen.
<i>To vouch for something.</i>	Voor de waarheid ervan instaan.

W.

What is your name?

What is the price?

What is the time?

What is your age?

What day of the month is it?

What do you call it?

It is three o'clock by my watch.

On my watch it is half past two.

My watch is slow; —fast.

My watch has run down.

Good wine needs no bush.

I wonder where he is.

I wonder what he is going to do.

A good day's work.

Such is the world.

They had the worse of it.

What is that man worth?

I have had wind of it.

To make one's mouth water.

By the way.

By way of apology.

You are in my way.

In a general way.

That's the way.

We made the best of our way home.

He has an excellent way of making money.

Hoe heet jij?

Hoeveel kost het?

Hoe laat is het?

Hoe oud ben-je?

De hoeveelste is het?

Hoe heet het?

Het is drie uur op (volgens) mijn horloge.

Volgens mijn horloge is het half drie.

Mijn horloge is (gaat) achter; — voor.

Mijn horloge is afgelopen.

Goede wijn behoeft geen krans.

Ik zou wel eens willen weten waar hij is.

Ik ben benieuwd wat hij doen zal.

Een flinke dagtaak.

Dat is 's werelds beloop.

Zij kregen op hun kop.

Hoeveel bezit die man?

Ik heb 't in 't neusje gehad.

Iemand laten watertanden.

In 't voorbijgaan. Tussen haakjes.

Bij wijze van excuus.

U hindert mij. U staat mij in de weg.

In 't algemeen.

Zo moet het. Zo gaat ie (hij) goed.

Wij maakten, dat wij zo gauw mogelijk thuis kwamen.

Hij heeft een uitstekend middel om geld te maken.

<i>To take a great weight from one's shoulders.</i>	Een steen van 't hart nemen.
<i>It is not worth while.</i>	't Is niet de moeite waard.
<i>I can do without it.</i>	Ik kan er buiten,
<i>He is no wit the wiser for it.</i>	Hij is er geen haar wijzer om.
<i>A man with common sense.</i>	Iemand met gezond verstand.
<i>The wheel of the machine is broken.</i>	Het rad van de machine is stuk.
<i>He is well off.</i>	Hij heeft het breed. Hij is rijk.
<i>He is wasting his money.</i>	Hij gooit zijn geld in 't water.
<i>I shall not write letters to-morrow.</i>	Morgen schrijf ik geen brieven.
<i>He was almost choking with rage.</i>	Hij stikte bijna van woede.
<i>You were angry with him.</i>	U was boos op hem.
<i>She trembled with excitement.</i>	Zij beefde van opgewondenheid.
<i>They were overcome with fatigue.</i>	Zij waren afgemat van vermoeidheid.
<i>He groaned with remorse.</i>	Hij kermde van berouw.
<i>This colour does not go with that.</i>	Deze kleur past niet bij die.
<i>To speak well is a valuable talent.</i>	Goed te spreken is een kostbaar talent.

<i>It has succeeded beyond expectation.</i>	Het is mij <u>meege</u> vallen.
<i>I was disappointed. It was less than I expected.</i>	Het is mij <u>tegen</u> vallen.
<i>I recollect it.</i>	Ik herinner mij.
<i>I did not write that letter yesterday.</i>	Ik heb die brief gister niet geschreven.
<i>I did not write a letter yesterday.</i>	Ik heb gister geen brief geschreven.
<i>I could restrain myself no longer.</i>	Ik kon mij niet langer houden.
<i>I do not believe in doing this.</i>	Ik houd er niet van dit te doen.

<i>You must keep to the letter of the law.</i>	U moet u strikt aan de wet houden.
<i>In this matter I side with you.</i>	In deze zaak houd ik 't met u.
<i>I hold it true that they have fooled him.</i>	Ik houd het voor waar, dat zij hem voor de gek hebben gehouden.
<i>He turns a deaf ear to my entreaties.</i>	Hij houdt zich doof voor mijn smekingen.
<i>I maintain in the face of everybody that this is not consistent.</i>	Ik houd 't staande tegenover iedereen, dat dit geen steek houdt.
<i>You must follow this road and turn to the left at the bridge.</i>	U moet deze weg volgen en bij de brug links afslaan.
<i>Weights and measures.</i>	Maten en gewichten.
<i>It is I</i>	Ik ben 't.
<i>It is we.</i>	Wij zijn 't.
<i>It is you.</i>	U is 't.
<i>It is they.</i>	Zij zijn 't.
<i>Is it you?</i>	Is u 't?
<i>I think so.</i>	Ik denk het.
<i>I hope so.</i>	Ik hoop het.
<i>I believe so.</i>	Ik geloof het.
<i>I am hungry (thirsty).</i>	Ik heb honger (dorst).
<i>I am right (wrong).</i>	Ik heb gelijk (ongelijk).
<i>I am in a hurry.</i>	Ik heb haast.
<i>The city of Rome.</i>	De stad Rome.
<i>The month of May.</i>	De maand Mei.
<i>A load of wood.</i>	Een vracht hout.
<i>Cape of Good Hope.</i>	Kaap de Goede Hoop.
<i>Fruit of the soil.</i>	Aardvrucht.
<i>Do you know B.?</i>	Kent u B.?
<i>Do you know where he lives?</i>	Weet u waar hij woont?
<i>Did you hear me?</i>	Heeft u mij gehoord?
<i>Did you hear me sing?</i>	Heeft u mij horen zingen?

CVT. AMST. BOEK- EN STEENDRUKKERIJ,
V.D. ELLERMAN, HARMS & Co.